

فهرست مطالب

عنوان

.....	نگاهی کوتاه به شهرستان قزوین و کارزین
.....	۱- زبان و نژاد مردم قزوین و کارزین
.....	۲- مکان های دیدنی و تاریخی
.....	۳- مهمترین دشتهای شهرستان قزوین و کارزین
.....	۴- وضعیت جمعیتی شهرستان قزوین و کارزین
.....	۵- هواشناسی و اقلیم
.....	۵-۱ میزان بارندگی
.....	۵-۲-۵
.....	آمار و عملکرد شهرستان قزوین و کارزین
.....	۱- بخش زراعت
.....	۲- بخش باغبانی
.....	۳- گلخانه
.....	۴- مکانیزاسیون
.....	۵- آب و خاک
.....	۶- امور دام
.....	۷- آبیان
.....	۸- صنایع کشاورزی
.....	۹- منابع طبیعی و آبخیزداری
.....	۱۰- سازمان تعاون روستایی
.....	۱۱- شرکت خدمات حمایتی

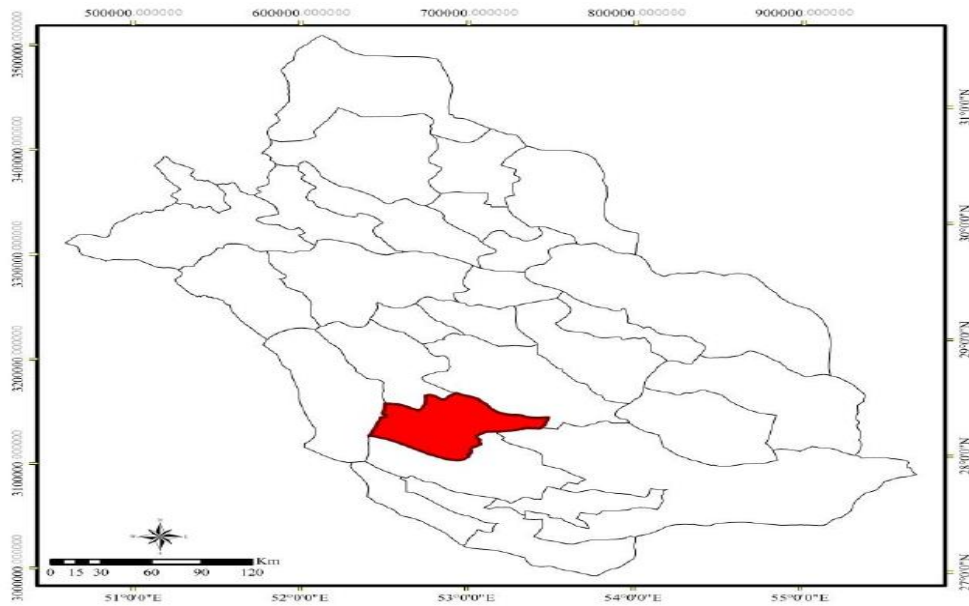
بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده، بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان، بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر همت دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

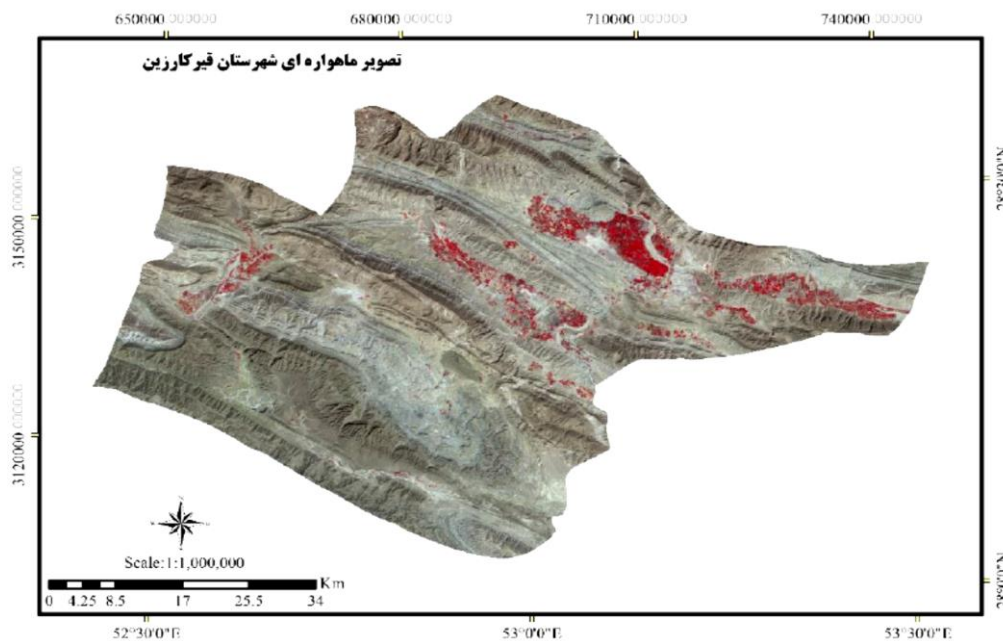
رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

نگاهی به شهرستان قیروکارزین

شهرستان قیروکارزین به مرکزیت شهر قیر، دارای وسعت ۳۳۹۵ کیلومتر مربع ۲٫۸ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری (۱۳۹۱) این شهرستان دارای دو بخش (مرکزی و افزر)، ۵ نقطه شهری (امام شهر، مبارک آباد، افزر، کارزین و قیر) و ۵ دهستان (افزر، زاخرویه، فتح آباد، مبارک آباد و هنگام) می باشد. همچنین این شهرستان دارای ۳۳۱ پارچه آبادی است که ۱۷۳ پارچه آبادی مسکونی و ۱۵۸ آبادی خالی از سکنه می باشد. در مورد وجه تسمیه شهر قیر نظرهای متفاوتی وجود دارد که در این مبحث به بررسی وجه تسمیه و سابقه تاریخی آن اشاره می رود. گروهی چنین بیان می کنند که در گذشته در قسمت شمال غربی قیر قدیم و قسمت غرب شهر فعلی قیر ماده سیاه رنگی (قیر) از زمین می جوشیده است که مورد استفاده مردم شهر و حتی نقاط دیگر قرار می گرفته است و به این دلیل این شهر قیر نام گرفته است. عده ای اعتقاد بر این دارند که این مکان (قیر) به علت داشتن درختان انبوه و فشرده به صورت سپاهی بزرگ به نظر می رسیده و همین عامل باعث شده که نام قیر بر این مکان گذاشته شود. افرادی هم بر این باورند که این مکان به علت وجود جمعیت زیاد به نحوی که انبوه جمعیت از دور به صورت سپاهی دیده می شده است. به این دلیل قیر لقب گرفته است. کسانی هم بر این اعتقادند که دشت کارزین از جهت وضعیت توپوگرافی ناحیه ای پست و گود یا فیل است و نام کنونی شهر تغییر یافته، فیل (گود) می دانند. قیروکارزین با قدمتی بیش از هزارسال جزء ولایت اردشیر خره یکی از پنج ولایت فارس در زمان ساسانیان بوده است. ولایتهای دیگر فارس در زمان ساسانیان که جغرافی دانان بزرگی چون ابن فردازی و اصطخری درباره آن هم نظر بوده اند عبارتند از: اصطخر، شاپور، دارابگرد و درجان. قیروکارزین در آن زمان به نام قبادبن فیروز پدر انوشیروان، قبادخره نامیده می شده است که تحت ولایت اردشیر خره، که مرکز آن شهر گور یا فیروزآباد فعلی می باشد، بوده است. پاول شواستل مولف آلمانی جغرافیای تاریخی فارس به نقل از طبری در مورد قیروکارزین چنین می آورد: «مرکز ولایت قبادخره که بدوا مستقل بود و بعد به تابعیت اردشیرخره درآمد، کارزین بود.

موقعیت شهرستان قیر و کارزین در استان فارس

تصویر ماهواره ای شهرستان قیر و کارزین

زبان ونژاد مردم قیر و کارزین

از سفرنامه ابولقاسم محمد بن هوقل (سیاح و جغرافی دان قرن چهارم هجری) چنین برمی آید که در قرن چهارم سه زبان فارسی ، پهلوی و عربی در فارس رایج بوده است. قاموس المحيط نیز که یکی از لغت نامه های معتبر و مشهور عربی است توسط یکی از مردم کارزین تحریر شده است.

زبان اصلی مردم منطقه قیروکارزین فارسی است اما در بعضی از نقاط مردم عشایری هستند که اسکان یافته اند و زبان مادری آنها ترکی می باشد که هم به ترکی و هم به فارسی سخن می گویند. ابن حوقل مردم فارس را از طوایف کرد می داند. آنچه مسلم است که ساکنان اصلی فارس آریایی ها می باشند و طوایف مختلفی از اعراب و کردها هم وارد فارس شده اند. به احتمال قوی ساکنان روستای کردشول از همین گروهها می باشند.

- مکان های دیدنی و تاریخی

۱- نقش رستم: بین گردنه گلومشک و گردنه سم دل دل در جاده قیر-فیروزآباد.

۲- قلعه گیری: حدود ۵۵۰ متری شهر قیر در دامنه کوه.

۳- قلعه شفیح: غرب شهر قدیم قیر.

۴- مسجد بلال: در مشرق شهر قدیم قیر و ۵۰۰ متری قلعه پرگان.

۵- گردنه شاهزاده عبدالله.

۶- پل عروس: روی رودخانه قره آقاج در فاصله ۱۷ کیلومتری شهر قیر.

۷- قلعه تومیزو: در ۵ کیلومتری شهرک فتح آباد.

۸- تل نقاره ای: شمال شرق روستای نجف آباد.

- مهمترین دشتهای شهرستان قیر و کارزین

دشت مبارک آباد ، بروس : به مساحت ۹۹/۲۵ کیلومتر مربع در شرق قرار گرفته و ارتفاع آن از سطح دریا، ۶۰۰ متر است .

دشت قیرو کارزین : به مساحت ۳۰۶/۹ کیلومتر مربع در جنوب شهرستان قیر قرار دارد

دشت شریف خلیل (افزر) : در جنوب شهرستان به مساحت ۱۷/۱۹ کیلومتر قرار گرفته است .

- وضعیت جمعیتی شهرستان قیروکارزین

جمعیت شهرستان ، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۷۱۲۰۳ نفر که ۱,۵ درصد از جمعیت

استان را شامل می شود و شامل (۳۶۶۶۵ نفر مرد و ۳۴۵۳۸ نفر زن) می باشد جمعیت شاغل شهرستان

۱۷۸۳۰ نفر بوده که از این تعداد ۷۵۵۵ نفر معادل ۱۲,۴ درصد در بخش کشاورزی فعال می باشند .

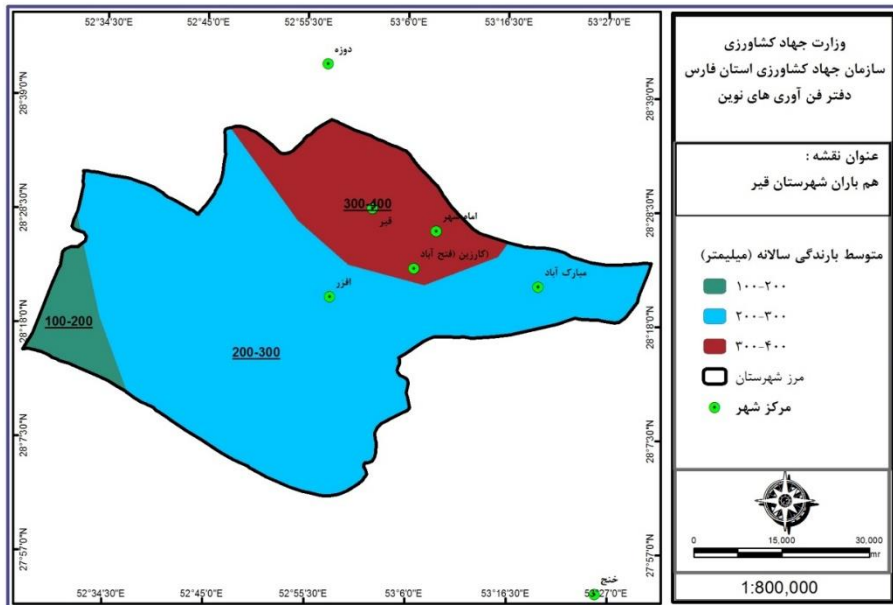
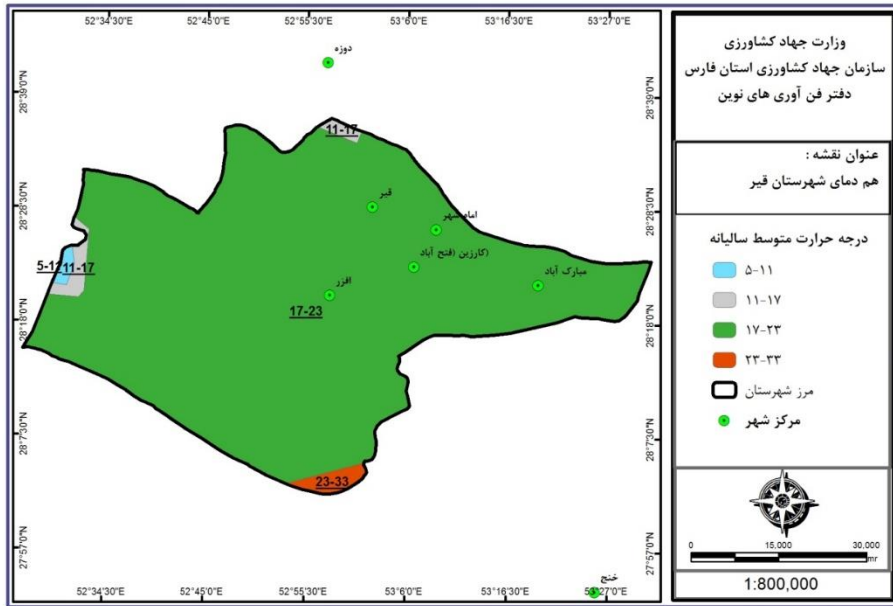
- هواشناسی و اقلیم

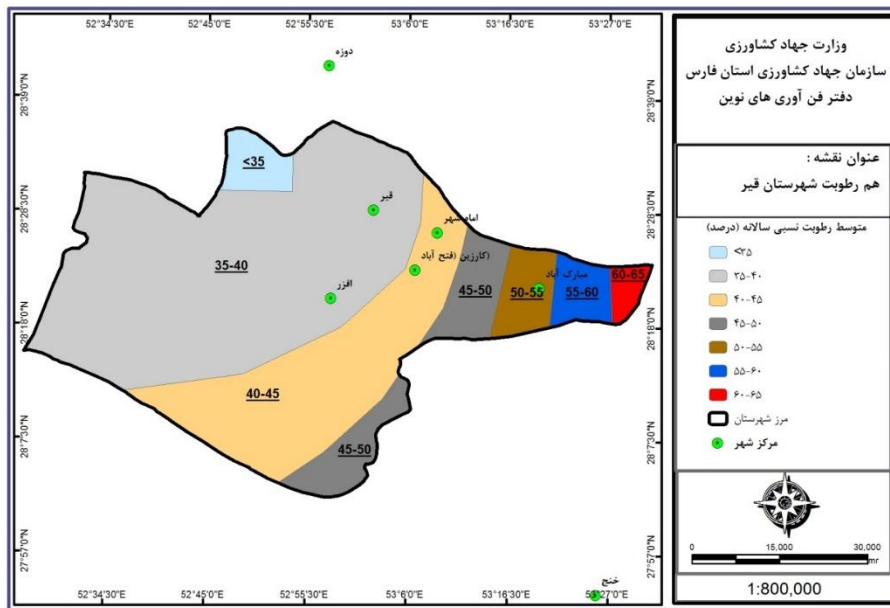
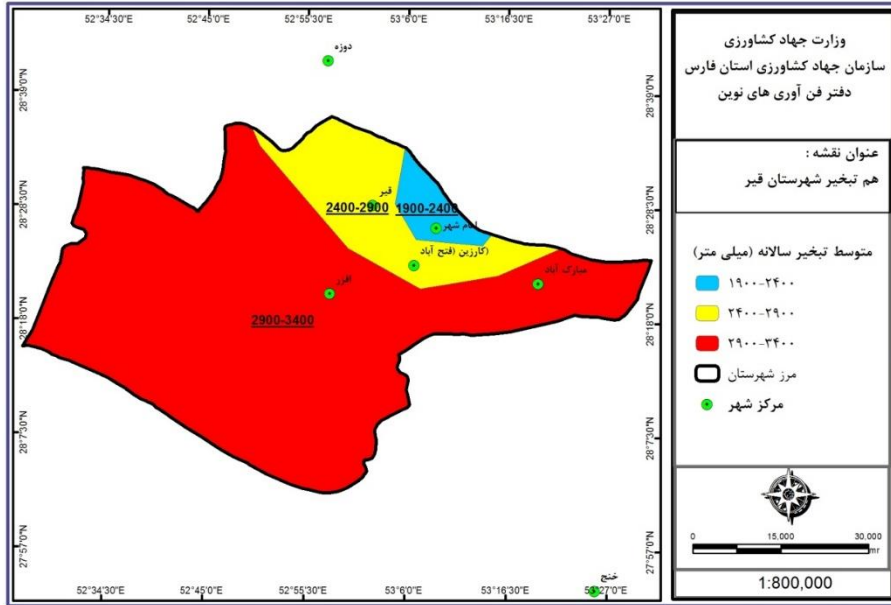
میزان بارندگی

میزان بارندگی شهرستان قیر و کارزین در سال ۹۶ برابر با ۱۹۵,۵ میلی متر می باشد. حداکثر بارندگی ۸۷,۵ در دیماه گزارش شده است متوسط بارندگی ده ساله ۲۹۰,۷ میلی متر گزارش شده است.
دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۷,۶ درجه سانتی گراد در دیماه و میانگین حداکثر دما ۴۹ درجه در تیرماه می باشد. همچنین حداکثر رطوبت ۶۶ درصد در دیماه و حداقل آن ۸ درصد در خردادماه می باشد

بخش زیادی از شهرستان قیر و کارزین، از نظر اقلیمی بر اساس اقلیم نمای کوپن، در گروه اقلیمی معتدل و مرطوب قرار می گیرد و بخش هایی از این شهرستان در گروه اقلیم خشک قرار می گیرد.

آمار و عملکرد شهرستان قزوین

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی قزوین ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلودر هکتار
گندم	۴۱۸۵	۰	۴۱۸۵	۲۳۷۸۷	۰	۲۳۷۸۷	۵۶۸۴	۰
جو	۲۶۷	۵۹۹	۸۶۶	۱۰۴۳	۱۴۲۴	۲۴۶۷	۳۹۰۵	۲۳۷۷
برنج	۲۱۸	۰	۲۱۸	۵۴۱	۰	۵۴۱	۲۴۸۷	۰
ذرت دانه‌ای	۲۲۲	۰	۲۲۲	۱۶۷۷	۰	۱۶۷۷	۷۵۵۲	۰
غلات	۴۸۹۲	۵۹۹	۵۴۹۱	۲۷۰۴۸	۱۴۲۴	۲۸۴۷۳	۵۵۲۹	۲۳۷۷
لوبیا	۶۱۰	۰	۶۱۰	۶۲۴	۰	۶۲۴	۱۰۲۴	۰
سایر حبوبات	۳۳۰	۰	۳۳۰	۷۳۷	۰	۷۳۷	۲۲۳۷	۰
حبوبات	۹۳۹	۰	۹۳۹	۱۳۶۱	۰	۱۳۶۱	۱۴۵۰	۰
پنبه	۱۲	۰	۱۲	۴۲	۰	۴۲	۳۵۸۶	۰
کنجد	۴۴۴	۰	۴۴۴	۵۴۰	۰	۵۴۰	۱۲۱۴	۰
کلزا	۱۰	۰	۱۰	۱۰	۰	۱۰	۱۰۲۱	۰
محصولات صنعتی	۴۶۶	۰	۴۶۶	۵۹۱	۰	۵۹۱	۱۲۶۹	۰
پیاز	۴	۰	۴	۱۷۴	۰	۱۷۴	۴۸۲۵۰	۰
گوجه‌فرنگی	۳۱۸	۰	۳۱۸	۱۱۶۰۲	۰	۱۱۶۰۲	۳۶۴۵۰	۰
سایر سبزیجات	۹۶۵	۰	۹۶۵	۱۲۳۱۱	۰	۱۲۳۱۱	۱۲۷۶۱	۰
سبزیجات	۱۲۸۷	۰	۱۲۸۷	۲۴۰۸۷	۰	۲۴۰۸۷	۱۸۷۲۱	۰
خریزه	۱۴۵۷	۰	۱۴۵۷	۳۶۷۶۴	۰	۳۶۷۶۴	۲۵۲۳۶	۰
هندوانه	۵۵۹	۰	۵۵۹	۱۹۱۶۰	۰	۱۹۱۶۰	۳۴۳۰۶	۰
خیار	۲۶۰	۰	۲۶۰	۵۳۰۰	۰	۵۳۰۰	۲۰۴۲۵	۰
سایر محصولات جالیزی	۱۴۵	۰	۱۴۵	۵۵۳۷	۰	۵۵۳۷	۳۸۲۹۳	۰
محصولات جالیزی	۲۴۱۹	۰	۲۴۱۹	۶۶۷۶۲	۰	۶۶۷۶۲	۲۷۵۹۴	۰
یونجه	۸۰	۰	۸۰	۴۷۱	۰	۴۷۱	۵۸۶۹	۰
شبدر	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۶۲۵	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۸	۰	۸	۱۱	۰	۱۱	۱۴۶۲	۰
نباتات علوفه‌ای	۸۹	۰	۸۹	۴۸۳	۰	۴۸۳	۵۴۳۵	۰
کل محصولات	۱۰۰۹۱	۵۹۹	۱۰۶۹۱	۱۲۰۳۳۱	۱۴۲۴	۱۲۱۷۵۶	۱۱۹۲۴	۲۳۷۷

بخش باغبانی

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان قزوین سال ۹۶

عملکرد /کیلودر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول		رینر دانه های بسته	
			انگور	خرما		
۱۶,۹۱۰	۳,۵۶۸	۲۲۷			میوه های نیمه گرمسیری	
۹,۷۳۴	۳۹,۸۶۴	۴,۹۰۶				
۲۵,۷۰۷	۴,۸۳۳	۲۵۵	پرتقال	مرکبات		
۲۹,۷۰۶	۱۴,۵۵۶	۷۶۶	نارنگی			
۵۰,۰۵۷	۱۳۳,۲۲۰	۳,۴۴۵	لیموترش			
۴۷,۶۹۶	۲۷۱,۴۳۷	۶,۵۷۲	لیموشیرین			
۴۴,۳۰۱	۷۶۶	۲۶	گریپ فروت			
۲۶,۰۰۰	۱۹۵	۱۲	نارنج			
۱۸,۵۰۰	۱۴۸	۱۱	سایر مرکبات			
۴۶,۹۱۰	۴۲۵,۱۵۵	۱۱,۰۸۷	جمع مرکبات			
۱۴۴,۰۰۰,۰۰	۷۲۰,۰۰	۵,۰۰	خیار			سبزی و صیفی
	۰,۰۰	۰,۰۰	گوجه فرنگی			
	۰,۰۰	۰,۰۰	انواع فلفل			
	۰,۰۰	۰,۰۰	بادمجان			
۵۳,۰۰۰,۰۰	۵۳,۰۰	۱,۰۰	سایر سبزیجات			
۱۲۸,۸۳۳,۳۳	۷۷۳,۰۰	۶,۰۰	جمع سبزی و صیفی			
	۰,۰۰	۰,۰۰	توت فرنگی	سایر محصولات		
	۰,۰۰	۰,۰۰	گیاهان دارویی			
۵۰,۱۸۱,۸۲	۹۶۶,۰۰	۱۹,۲۵	سایر			
۵۰,۱۸۱,۸۲	۹۶۶,۰۰	۱۹,۲۵	جمع سایر محصولات			
۶۸,۸۷۱,۲۹	۱,۷۳۹,۰۰	۲۵,۲۵	جمع محصولات گلخانه ای			
	۰	۰	جمع سایر محصولات باغبانی			
۳۵,۱۲۷	۴۷۰,۳۲۶	۱۶,۲۴۶	کل محصولات			

میزان	واحد	محصول
۴۴۴۰۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۶۶۳	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۱۹۲۵۰۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۹۶۶	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۰	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۰	تولید/هزار اصله	
۴۲۰۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۴,۵	تولید/میلیون عدد	

ماخذ: مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی فارس

آمار ادوات موجود شهرستان قیروکارزین در سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۳۹۶	تراکتور
۲	کمباین
۰	دروگر
۰,۷۸	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخاردرهکتار

- آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

عملکرد	شاخص
۷۱۳	سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)
۹	تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)
۴	احیاء ومرمت قنوات(رشته)
۱۵.۸	عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)
۳/۴	کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان قیر و کارزین در سال ۹۶

شهرستان	قیر و کارزین	
نوع دام	تعداد	
گوسفند و بره	۷۰۳۰۴	
بز و بزغاله	۸۳۹۰۳	
گاو و گوساله	اصیل	۶۳۷
	دورگ	۱۹۵۳
	بومی	۷۸۳
	جمع	۳۳۷۳
گاو میش	۰	
شتر	۲۶۷	

میزان تولید محصولات عمده دامی شهرستان قیر و کارزین در سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۱۶۶۶	۲,۶
گوشت مرغ	تن	۵۵	۰,۰
شیر خام	تن	۲۳۷۴	۰,۴
تخم مرغ	تن		۰,۰
عسل	تن	۲۰۳,۲۷	۳,۳
کل	تن	۴۲۹۸	۰,۵

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی فارس

آبزیان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان قیر و کارزین سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	نسبت به استان درصد
مزارع سردابی	تن	0	0.0
مزارع گرمابی	تن	46	5.2
مزارع منابع آبی	تن	0	0.0
مزارع پرورش خاویاری	تن	0	0.0
جمع	تن	۴۶	0.5

ماخذ: مدیریت امور آبزیان سازمان جهاد کشاورزی فارس

صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان قیر و کارزین در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۸
ظرفیت	تن	۶۱۰۰
سرمایه	میلیون ریال	۱۳۹۲۴۰
اشتغال	نفر	۱۰۸

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان قیر و کارزین در سال ۹۶

مقدار	واحد	شاخص
۰	عدد	تعداد
۰	تن	ظرفیت
۰	میلیون ریال	سرمایه ثابت
۰	نفر	اشتغال

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان قیر و کارزین در سال ۹۶

شاخص	میزان (هکتار)	درصد شهرستان به استان
مراتع	۲۱۷۰۶۹,۶	۳,۰
جنگل	۷۳۹۰۰	۳,۲

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۴	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۳	شرکت های تعاونی کشاورزی

ماخذ: سازمان تعاون روستایی استان فارس

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان قیر و کارزین در سال ۹۶

نام کود	واحد	میزان
ازته	تن	۱۷۲۳
فسفات	تن	۳۵۱
پتاسه	تن	۲۹۰

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس

فهرست مطالب

عنوان

..... نگاهي کوتاه به شهرستان كازرون	نگاهی کوتاه به شهرستان کازرون
..... ۱- نژاد و زبان	۱- نژاد و زبان
..... ۲- مشاهير و بزرگان	۲- مشاهیر و بزرگان
..... ۳- مکان های دیدنی و تاریخی	۳- مکان های دیدنی و تاریخی
..... ۴- صنایع و معادن	۴- صنایع و معادن
..... ۵- منابع آب شهرستان كازرون	۵- منابع آب شهرستان کازرون
..... -- منابع آب سطحی	-- منابع آب سطحی
..... ۶- منابع آب زیرزمینی	۶- منابع آب زیرزمینی
..... ۷- وضعیت جمعیتی شهرستان اقلید	۷- وضعیت جمعیتی شهرستان اقلید
..... ۸- موقعیت پستی ها و بلندی ها	۸- موقعیت پستی ها و بلندی ها
..... ۹- هواشناسی و اقلیم	۹- هواشناسی و اقلیم
..... ۹-۱- میزان بارندگی	۹-۱- میزان بارندگی
..... ۹-۲- دما	۹-۲- دما
..... آمار و عملکرد شهرستان كازرون	آمار و عملکرد شهرستان کازرون
..... ۱- بخش زراعت	۱- بخش زراعت
..... ۲- بخش باغبانی	۲- بخش باغبانی
..... ۳- گلخانه	۳- گلخانه
..... ۴- مکانیزاسیون	۴- مکانیزاسیون
..... ۵- آب و خاک	۵- آب و خاک
..... ۶- امور دام	۶- امور دام
..... ۷- آبیان	۷- آبیان

- 8- صنایع کشاورزی
- 9- منابع طبیعی و آبخیزداری
- 10- سازمان تعاون روستایی
- 11- شرکت خدمات حمایتی

بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک، این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده. بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر تلاش دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

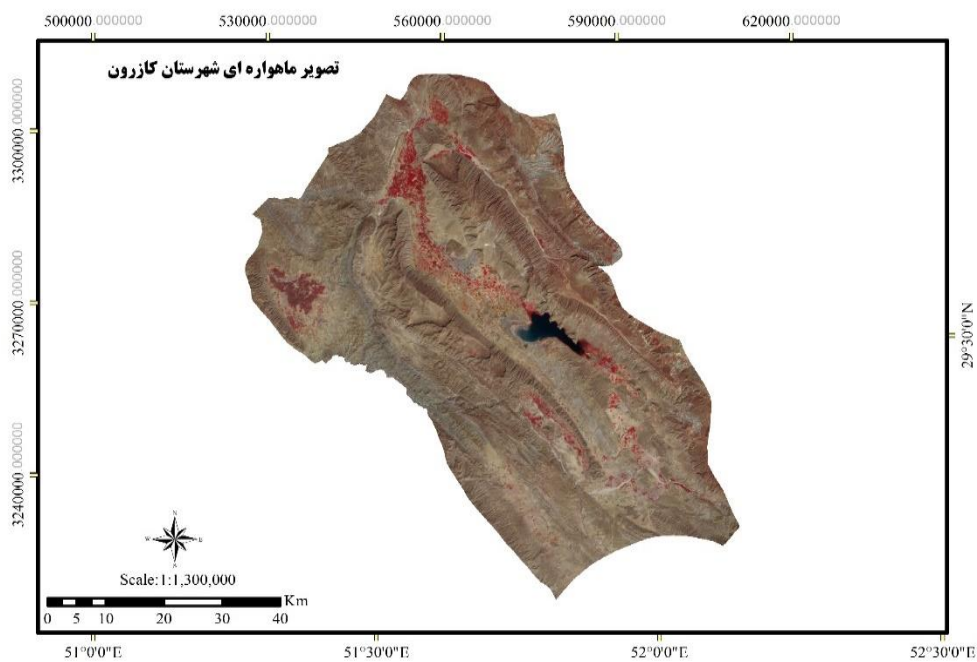
نگاهی به شهرستان کازرون

کازرون از شهرهای قدیمی ایران است. تا زمانی که شهر بیشاپور به عنوان یک مرکز بزرگ شهری در منطقه پابرجا بود، کازرون بیش تر به یک روستای کوچک شباهت داشت تا یک مرکز شهری و مرکز داد و ستد. جایگاه بازار کازرون در قبل از اسلام دقیقاً مشخص نیست، اما آن چه مهم است این که نقش این شهر و در مسیر قرار گرفتن آن گویای وجود داد و ستدگسترده ای در منطقه بوده است. بعد از ورود اسلام و از میان رفتن رونق پادشاه ساسانی، شهر شاهپور نیز از بین رفت و کازرون دوباره شروع به رشد کرد. این رشد از قسمت شمال شروع شده و به تدریج به قسمت بازار فعلی و در قسمت جنوبی شهر رسید. شغل اهالی این منطقه را دامداری، کشاورزی و صنایع دستی تشکیل میدهد. بافت پارچه های ابریشمی، نخ، پشمی، قالی، گلیم، شال و گیوه دوزی مهم ترین صنایع دستی شهرستان کازرون را تشکیل می دهند. پارچه های ابریشمی، نخ و پشمی کازرون از شهرت به سزایی برخوردارند و در گذشته این پارچه ها در شهر کازرون بافته می شده ولی امروزه بافتن پارچه به شکلهای ساده تری معمول است ولی با این حال بهترین بوریها به شهر کازرون تعلق دارد. قالی بافی نیز در این منطقه رواج زیادی دارد و بیش تر توسط اهالی ایل قشقایی تولید و عرضه می شود. شهرستان کازرون به مرکزیت شهر کازرون دارای وسعت ۴۰۶۴ کیلومتر مربع حدود ۳،۳ درصد کل مساحت استان فارس را به خود اختصاص داده است. این شهرستان در محدوده جغرافیایی حداقل ۵ درجه و ۱۵ دقیقه و حداکثر ۲۹ درجه و ۵۱ دقیقه طول شرقی و حداقل ۵۵ درجه و ۸ دقیقه و حداکثر ۲۹ درجه و ۵۲ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته است و از شمال به شهرستان ممسنی، از جنوب به شهرستان فیروزآباد و فراهبند، از شرق به شهرستان شیراز و از غرب به استان بوشهر محدود می شود. براساس آخرین تقسیمات کشوری (۱۳۹۱) این شهرستان دارای شش بخش (جره و بالاده، خشت، کنارتخته، کوهمره، چنارشاهیجان و مرکزی)، ۶ نقطه شهری (کنارتخته، خشت، نودان، بالاده، کازرون و قائمیه) است و ۱۴ دهستان (بلیان، دریس، شاپور، جره، دادین، فامور، بورکی، امامزاده محمد، کنارتخته، کمارج، دشت برم، کوهمره، سمغان

وانارستان) می باشد. همچنین این شهرستان دارای ۵۰۵ پارچه آبادی است که ۲۹۶ پارچه آبادی مسکونی و ۲۰۹ آبادی خالی از سکنه می باشد، فاصله مرکز شهرستان تا مرکز استان ۱۱۴ کیلومتر است.

موقعیت شهرستان کازرون در استان فارس

تصویر ماهواره ای شهرستان کازرون

-نژاد و زبان

نژاد مردم کازرون پارسی و به سخنی دیگر، ایرانی است و به زبان فارسی سخن می گویند که تقریباً همانند لهجه ی شیرازی است.

-مشاهیر و بزرگان

مشاهیر و بزرگان کازرون، نزدیک به ۳۰ نفر هستند که می توان از میان آنان، افراد زیر را نام برد: سلمان پارسی، ابوالحق - زاهد (متوفی ۴۲۵ هـ.ق)، ابوالبرکات کازرونی (مفسر قرآن)، ابوالقاسم کازرونی (دانشمند)، ابومسلم کازرونی (شاعر)، علامه دوانی و ...

-مکان های دیدنی و تاریخی

جلوه های بهاری و پاییزی دریاچه پریشان (فامور) جذاب و دیدنی بوده و مراتع و گلزارهای حاشیه دریاچه و پرندگان وحشی آن گردشگاه طبیعی و جالب توجهی را به وجود آورده اند. ارزش های زیست محیطی دریاچه پریشان بسیار کم نظیر و جالب توجه بوده و این دریاچه را به یکی از مراکز جلب گردشگران و بومیان منطقه برای گذران اوقات فراغت، تبدیل نموده است. چشمه ساسان که مناظر طبیعی ارزشمندی در پیرامون آن وجود دارد و غارهای تاریخی چون غارتنگ چوگان که مجسمه حجاری شده شاپور اول در آن قرار دارد، از جاذبه های طبیعی شهرستان کازرون به شمار می آیند. نقش شاپور که از بقایای شهری آباد بر جای مانده و ویرانه های شهر بیشاپور کازرون که به همت شاپور اول ساخته شده و کاخ ها و بناهای بسیاری داشته، به همراه چندین اثر مذهبی و تاریخی دیگر که قدمت بیشتر آن ها به دوره های باستانی می رسند، از مهم ترین دیدنی های شهرستان کازرون به شمار می آیند.

-صنایع و معادن

مهم ترین کارخانه های شهرستان مربوط به صنایع غذایی، کشاورزی، دامداری، چوب، البسه و وسایل نقلیه می باشد. داد و ستد و بازرگانی نیز یکی از مشاغل اصلی اهالی شهرستان کازرون است. عمده ترین صادرات این شهرستان گندم، جو، پنبه، بنشن، تره بار، مرکبات، پشم، گوسفند، خرما و

پسته کوهی می باشند. مرکز این شهرستان به علت اینکه محل رفت و آمد چند ایل بزرگ (قشقایی، ممسنی و دشتستانی) است از بازرگانی پررونقی برخوردار شده است.

۵- منابع آب شهرستان کازرون

۱-۵- منابع آب سطحی

آب های سطحی شهرستان کازرون را دریاچه ها، رودخانه ها و چشمه ها تشکیل می دهند. رودخانه شاهپور و رودخانه دالکی دو رود مهم این شهرستان در شمال غربی و جنوب جریان دارند. دیگر رودخانه های شهرستان کازرون عبارتند از: تنگ شیب، جره، حله، سفید، شورجره و شیرین. در شهرستان کازرون به ویژه نواحی شمالی آن تعداد زیادی چشمه وجود دارد که معروف ترین آن عبارتند از: چشمه ساسان در تنگ چوگان، چشمه زنجان، چشمه سید حسین (سراب شیب) و چشمه آبگینه. این شهرستان کاریزهای متعددی دارد که از آن جمله می توان کاریزهای محمودآباد، مرشد آباد، رضا آباد و محسن آباد را نامبرد .

۱-۱-۵- رودخانه شاهپور

رودخانه شاهپور(شیرین) که از کوه های کوهمره نودان و چشمه ساسان در تنگ چوگان (۲۵ کیلومتری شمال باختری کازرون) سرچشمه گرفته پس از آبیاری کردن دهستان های شاپور، خشت و کمارج وارد سعدآباد شده و در محلی به نام دورودگاه به رودخانه دالکی پیوسته و سرانجام به نام حله به خلیج فارس می ریزد.

۲-۵- منابع آب زیرزمینی

۱-۲-۵- دشتهای شاپور کازرون، فامور، پریشان

آبرفت دشتهای از پوشش خاکی زراعی در قسمت سطحی و رسوبهای قلوه سنگ، شن ماسه، رس و قطعاتی از واریز های آهکی تا عمق ۱۰۰ تا ۱۳۰ متر شناسایی شده است. جنس سنگ کف آبرفت از رسوبهای مارنی مانند گچساران را تشکیل می دهد. شیب عمومی آبرفتهای دشت فامور و پریشان به سوی دریاچه ی پریشان و شیب آبرفتهای دشت کازرون به سوی نواحی مرکزی، جنوبی و غربی و شیب آبرفتهای دشت شاپور، به سوی رودخانه ی شاپور است. سطح برخورد به آب پیرامون دشت،

بیش از نواحی مرکزی است. حداقل عمق برخورد ۱/۷ متر مربوط به حاشیه ی شرقی دریاچه ی پریشان، حداکثر ۵۴ متر مربوط به شمال غربی روستای قلعه سید در غرب کازرون است. بیرون دشت های یادشده با توجه به میزان برداشت سالانه، هم اکنون منفی و این امر تاثیر بر روی آب دریاچه ی پریشان دارد. تنگناها و محدودیتها :

الف. بیلان دشت های کازرون، فامور، پریشان و تاثیر منفی آن بر محیط زیست دره ی پریشان.

ب. نبود برنامه ریزی درست در راستای استفاده از چشمه های پر آب موجود.

پ. بالا بودن سنگ کف در ناحیه ی جنوب غربی شهر کازرون و انباشته شدن فاضلابهای شهر که با تکمیل زهکش می توان نسبت به خارج سازی فاضلاب اقدام کرد.

۵-۲-۲- دشتهای جره، کمارج و خشت و ویژگیهای آب شناختی آب خانه ها

سفره ی آب زیرزمینی دشت جره، خشت و کمارج در مخروط افکنه آبرفتی دوران چهارم قرار دارد، که به دلیل عرض کم بستر دشتهای گسترش شایان توجهی ندارد. منابع آبرفت دشتهای یادشده از نوع سفره آزاد است. رسوبهای مخروط افکنه در مقایسه با رسوبهای واریزهای دامنه ها، از گسترش زیادی برخوردار نیست. سطح برخورد به آب در دشت جره ۳ تا ۳۵ متر و در دشت خشت متغیر است. بیلان دشتهای خشت، جره با توجه به میزان برداشت متعادل است. هم اکنون برداشت از منابع آب زیرزمینی شهرستان کازرون با استفاده از ۴۳۹۸ حلقه چاه، ۱۴ رشته قنات و ۷۲ دهنه چشمه صورت می پذیرد.

۶- جاذبه های کازرون

۶-۱- چشمه ساسان کازرون

چشمه ساسان در ۱۵ کیلومتری شهر کازرون و در ناحیه تنگ چوگان واقع شده و از نقاط دیدنی این شهرستان به حساب می آید. چشمه سارها، مناظر طبیعی و مجموعه آثار تاریخی تنگ چوگان از جمله قابلیت های ارزشمند موجود در پیرامون این چشمه است.

۶-۲- دریاچه پریشان (فامور) کازرون

نام دریاچه پریشان که فامور هم گفته می شود از نام چشمه ای گرفته شده که منبع اصلی

تامین آب دریاچه میباشد. این دریاچه در ۳ کیلومتری روستای ایازآباد که در ۱۲ کیلومتری کازرون قرار دارد. آب دریاچه پریشان، شیرین است اما برای آشامیدن چندان مناسب نیست، از این رو برای پرورش ماهی نیز از آن استفاده می شود. ماهی های داخل این دریاچه به صورت آزاد زیست می کنند و پرندگان مهاجر آبی نیز در فصل مهاجرت در اطراف آن دیده می شوند. بیش ترین سطح مشاهده شده در این دریاچه ۱۸ کیلومتر مربع است که در تابستان و هنگام به حداقل رسیدن سطح، حالت باتلاقی پیدا می کند. میانگین عمق پریشان ۱/۶ متر است که در بعضی از سال ها به ۲ متر نیز می رسد. این دریاچه حوزه آبریز آن، بسته ای را تشکیل می دهند که مساحتی حدود ۲۶۳ کیلومتر مربع را زهکشی می کند. جلوه های بهاری و پاییزی دریاچه فامور جذاب و دیدنی بوده و مراتع و گلزارهای حاشیه دریاچه و پرندگان وحشی آن گردشگاه طبیعی جالب توجهی را به وجود آورده اند. ارزش های زیست محیطی دریاچه پریشان بسیار کم نظیر و جالب توجه بوده و آن را تبدیل به یکی از مراکز جلب گردشگران و اهالی بومی منطقه برای گذران اوقات فراغت کرده است.

۶-۳- تنگ چوگان کازرون

خرابه های شهر شاپور در مکانی به نام «تنگ چوگان» در ۱۵ کیلومتری شهر کازرون قرار گرفته است. از تنگ چوگان رودخانه ای می گذرد و روی دیواره کوه در دو طرف رودخانه نقش هایی حجاری شده که دامنه آن رو به شمال است. مجموعه نقشهای تنگ چوگان دارای شش دسته نقش گوناگون هستند. سه نقش از شش نقش برجسته را صحنه پیروزی شاپور اول بر والرین، امپراتور روم تشکیل می دهند. اندازه این نقش ها متفاوت هستند و در یکی از آن ها که بزرگ ترین صحنه این پیروزی را نشان می دهد، زیر پای اسب شاپور پیکری بر زمین افتاده است که بیانگر شکست دشمن می باشد. سه نقش دیگر این تنگ عبارتند از: نقش برجسته بهرام دوم که صحنه پیروزی بهرام دوم (۲۷۷-۲۹۳ میلادی) را بر بادیه نشینان باختر نشان می دهد. نقش برجسته ای که مراسم اعطای سلطنت از سوی اهورامزدا به بهرام اول را نشان می دهد. نقش برجسته ای که پیروزی شاپور اول را بر دشمنان نشان می دهد .

غار تنگ چوگان یکی دیگر از زیبایی های شهرستان کازرون است که همواره پذیرای طبیعت دوستان می باشد. در درون این غار که در تنگ چوگان قرار گرفته، مجسمه عظیم شاپور اول حجاری شده است. ارتفاع این مجسمه در حدود هفت متر و پهنای شانه های آن نزدیک به دو متر می باشد. به احتمال نزدیک به یقین، علاوه بر مجسمه سترگ شاپور اول، آرامگاه ابدی او هم در این غار است.

- وضعیت جمعیتی شهرستان کازرون

جمعیت شهرستان، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۲۶۶۲۱۷ نفر که ۵۵٫۵ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۱۳۴۵۳۴ نفر مرد و ۱۳۱۶۸۳ نفر زن) می باشد. جمعیت شاغل شهرستان ۶۲۷۵۲ نفر است که از این تعداد ۱۷۹۲۴ نفر معادل ۲۸٫۶ درصد در بخش کشاورزی فعال هستند.

- موقعیت پستی ها و بلندی ها

شهرستان کازرون منطقه ای کوهستانی به شمار می آید و امتداد کوهها، اکثراً از شمال غربی به جنوب شرقی است. مهمترین ارتفاعات شهرستان، عبارتند از:

کوه انار: در ۲۵ کیلومتری شمال شرقی شهرستان، با ارتفاع ۲۹۴۱ متر است. این کوه همراه با کوه دشت ارژن رشته کوهی ۳۳ کیلومتر را تشکیل می دهند.

کوه پیران: در ۳۷ کیلومتری شمال غربی کازرون، با ارتفاع ۲۰۲۵ متر واقع شده است.

کوه چاه برفی: در ۲۴ کیلومتری شرق کازرون و شرق روستای عبدویی، با ارتفاع ۲۸۵۲ واقع شده است و کتل پیرزن در دهانه جنوبی آن قرار دارد.

کوه خانی یک: در ۲۸ کیلومتری شمال شرقی کازرون و با ارتفاع ۲۷۵۱ متر قرار گرفته است.

کوه دوان: با ارتفاع ۲۲۵۰ متر در ۱۲ کیلومتری شمال شرقی کازرون واقع شده و بصورت رشته ای به طول ۳۰ کیلومتر، از شمال غربی به سوی جنوب شرقی کشیده شده است.

درمورد دشتهای شهرستان، به طور کلی می توان گفت که شهرستان کازرون، از شمال به جنوب

مابین ۳ طاقدیس بزرگ و موازی با یکدیگر به نامهای نودان (شاه نشین ، دشتک و سربالش) احاطه شده و دشتهای برم ، چنارشاهیجان ، فامور ، پریشان ، کازرون و شاپور در ناودیسهای آن قرار گرفته اند . میانگین ارتفاع دشتهای فامور ، پریشان و کازرون ۸۲۰ متر از سطح دریا و چنارشاهیجان و برم ۹۱۰ متر از سطح دریاست

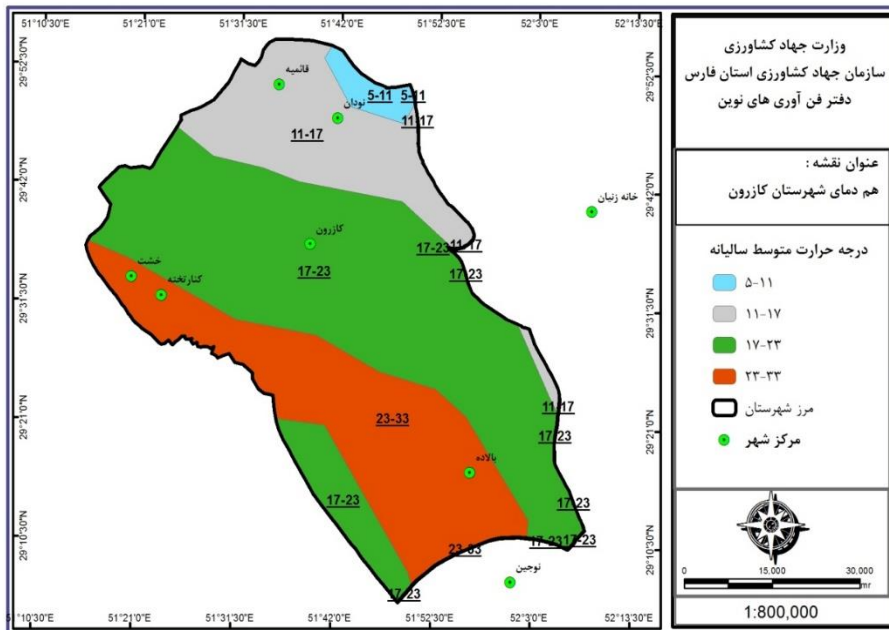
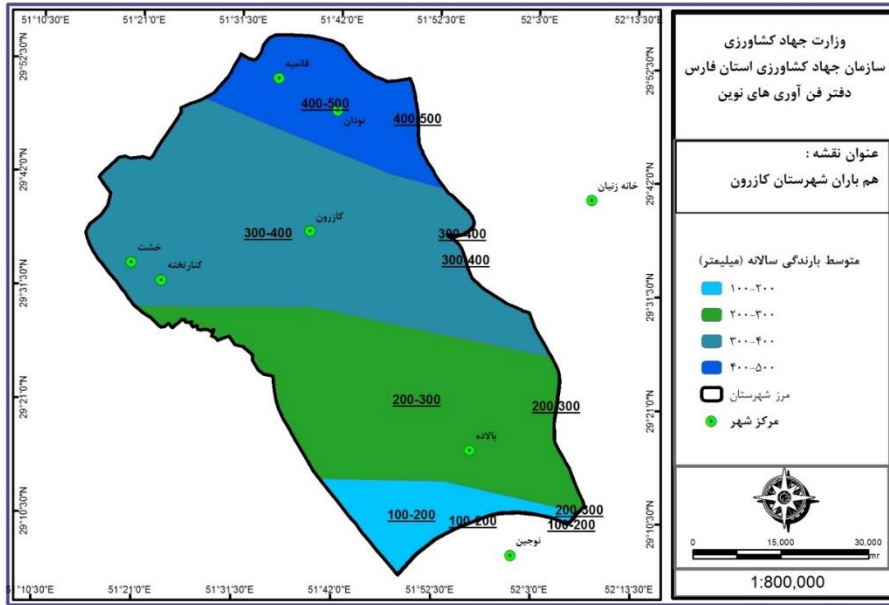
- هواشناسی و اقلیم

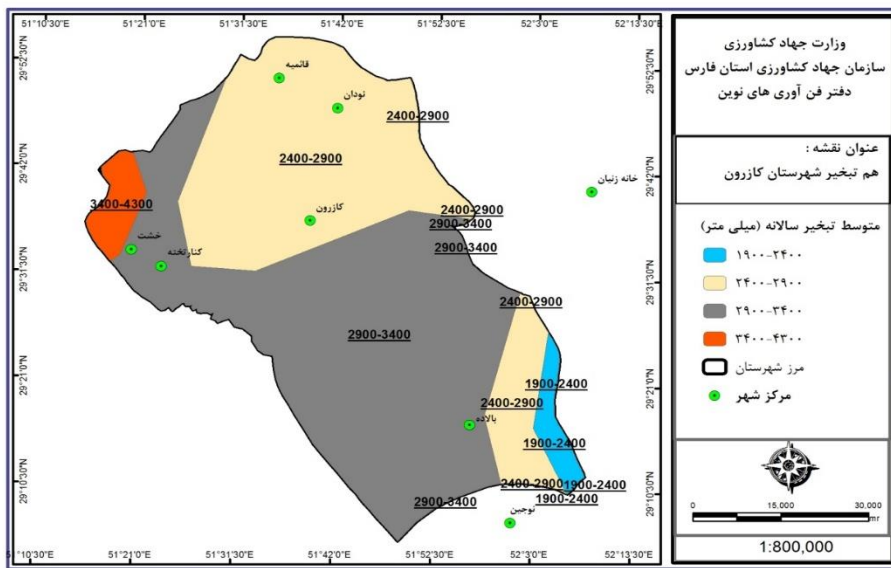
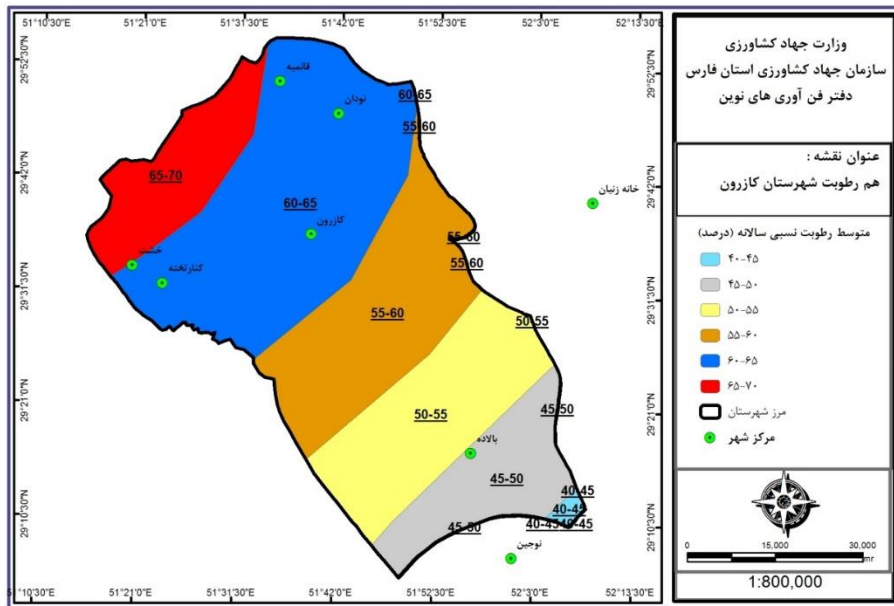
- میزان بارندگی

میزان بارندگی شهرستان کازرون درسال ۹۶ برابر با ۲۲۲ میلی متر می باشد . حداکثر بارندگی ۱۴۵,۳ دردیماه گزارش شده است متوسط بارندگی ۵ ساله ۳۸۸,۸ میلی متر گزارش شده است .
دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۵درجه سانتی گراد در بهمن ماه و میانگین حداکثر دما ۴۲,۹درجه در تیرماه می باشد . همچنین حداکثر رطوبت ۹۳درصد دردیماه و حداقل آن ۱۱درصد در شهریورماه می باشد

بخش زیادی از شهرستان کازرون از نظر اقلیمی، با توجه به اقلیم نمای کوپن، در گروه اقلیمی معتدل و مرطوب قرار می گیرد. بخشهایی از شهرستان که در مجاورت استان بوشهر قرار دارد، از نظر اقلیمی در گروه اقلیم خشک قرار دارد.

آمار و عملکرد شهرستان کازرون

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی کازرون ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلودر هکتار
گندم	۵۸۲۶	۱۳۷۰۱	۱۹۵۲۶	۱۹۸۷۹	۱۵۲۰۸	۳۵۰۸۷	۳۴۱۲	۱۱۱۰
جو	۱۰۶۴	۶۲۵۱	۷۳۱۵	۳۲۸۴	۷۱۳۰	۱۰۴۱۴	۳۰۸۶	۱۱۴۱
برنج	۳۴	۰	۳۴	۱۲۶	۰	۱۲۶	۳۶۷۴	۰
ذرت دانه‌ای	۳۳۶	۰	۳۳۶	۲۸۷۷	۰	۲۸۷۷	۸۵۵۲	۰
غلات	۷۲۶۱	۱۹۹۵۱	۲۷۲۱۲	۲۶۱۶۶	۲۲۳۳۸	۴۸۵۰۴	۳۶۰۴	۱۱۲۰
نخود	۸	۰	۸	۷	۰	۷	۸۸۱	۰
لوبیا	۶۳	۰	۶۳	۸۹	۰	۸۹	۱۴۰۴	۰
عدس	۳۰	۲۱۲۰	۲۱۵۰	۳۴	۱۲۶۶	۱۳۰۰	۱۱۱۷	۵۹۷
سایر حبوبات	۲۲۷	۰	۲۲۷	۲۵۹	۰	۲۵۹	۱۱۳۸	۰
حبوبات	۳۲۹	۲۱۲۰	۲۴۴۹	۳۸۸	۱۲۶۶	۱۶۵۴	۱۱۸۰	۵۹۷
کنجد	۱۸۹	۰	۱۸۹	۲۳۳	۰	۲۳۳	۱۲۳۰	۰
کلزا	۳۵۵	۰	۳۵۵	۴۹۲	۰	۴۹۲	۱۳۸۷	۰
محصولات صنعتی	۵۴۴	۰	۵۴۴	۷۲۵	۰	۷۲۵	۱۳۳۲	۰
سیب زمینی	۶۶۰	۰	۶۶۰	۱۳۹۹۵	۰	۱۳۹۹۵	۲۱۱۹۵	۰
پیاز	۷۲۲	۰	۷۲۲	۲۱۴۱۸	۰	۲۱۴۱۸	۲۹۶۶۹	۰
گوجه‌فرنگی	۳۸۵۹	۰	۳۸۵۹	۲۵۹۷۰۶	۰	۲۵۹۷۰۶	۶۷۲۹۹	۰
سایر سبزیجات	۱۵۳۰	۰	۱۵۳۰	۵۳۵۲۸	۰	۵۳۵۲۸	۳۴۹۸۶	۰
سبزیجات	۶۷۷۱	۰	۶۷۷۱	۳۴۸۶۴۶	۰	۳۴۸۶۴۶	۵۱۴۹۰	۰
خربز	۱۲۳	۰	۱۲۳	۴۹۲۸	۰	۴۹۲۸	۴۰۱۹۳	۰
هندوانه	۸۰۷	۰	۸۰۷	۴۰۹۲۹	۰	۴۰۹۲۹	۵۰۷۴۳	۰
خیار	۲۰۷	۰	۲۰۷	۴۵۹۷	۰	۴۵۹۷	۲۲۱۸۶	۰
سایر محصولات جالیزی	۷۷۵	۰	۷۷۵	۲۹۰۷۱	۰	۲۹۰۷۱	۳۷۵۲۶	۰
محصولات جالیزی	۱۹۱۱	۰	۱۹۱۱	۷۹۵۲۵	۰	۷۹۵۲۵	۴۱۶۱۲	۰
یونجه	۴۴۹	۰	۴۴۹	۳۵۴۰	۰	۳۵۴۰	۷۸۷۸	۰
شیدر	۸	۰	۸	۱۵۵	۰	۱۵۵	۱۸۹۰۲	۰
ذرت علوفه‌ای	۶۲۰	۰	۶۲۰	۳۹۱۱۱	۰	۳۹۱۱۱	۶۳۰۷۲	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۹	۰	۹	۴۹	۰	۴۹	۵۳۷۴	۰
نباتات علوفه‌ای	۱۰۸۷	۰	۱۰۸۷	۴۲۸۵۵	۰	۴۲۸۵۵	۳۹۴۳۳	۰
سایر محصولات	۱۱۹	۰	۱۱۹	۲۱۵	۰	۲۱۵	۱۸۱۴	۰
کل محصولات	۱۸۰۲۱	۲۲۰۷۱	۴۰۰۹۳	۴۹۸۵۲۰	۲۳۶۰۴	۵۲۲۱۲۴	۲۷۶۶۳	۱۰۶۹

- بخش باغبانی

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان کازرون در سال ۹۶

عملکرد/کیلودر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول		
۹.۵۸۳	۱۱۵	۱۲	سیب	میوه های دانه دار	
	۱	۱	گلابی		
۵.۱۳۵	۳۸	۷	آلبالو	میوه های هسته دار	
۱.۳۳۵	۷۲	۵۵	آلو		
۱۲.۶۱۶	۴.۱۵۷	۲.۶۶۳	انگور	میوه های خشک	
۴.۸۱۰	۱۰	۷	یسته		
۴.۲۹۰	۲۰۱	۶۸	بادام	میوه های سردسیر	
۹۹۷	۴۷	۶۱	گردو		
۶.۱۶۲	۶۱	۱۰	زالزالک	میوه های سردسیر	
	۳	۳	عنباب		
۶.۹۰۳	۳۱.۱۳۷	۴.۸۷۶	خرما	میوه های نیمه گرمسیری	
۲۱.۲۵۲	۴۸.۹۲۳	۲.۴۶۹	پرتقال		گرمسیری
۴۱.۸۳۳	۸۹.۷۷۴	۲.۴۰۱	نارنگی		
۱۲.۲۹۳	۴.۸۱۳	۵۴۳	لیموترش		
۱۷.۴۲۹	۲.۹۶۳	۱۷۳	لیموشیرین		
۲۱.۰۰۰	۴۲	۲	گریب فروت		
۴.۸۸۸	۶۷	۱۴	نارنج		
۱۹.۲۹۴	۸۲	۴	سایر مرکبات		
۲۹.۱۶۱	۱۴۶.۶۶۴	۵.۶۰۵	جمع مرکبات		
۹.۴۰۳	۲۴.۲۰۳	۲.۷۶۰	انار		
۱۰.۱۸۲	۳.۶۸۵	۳.۷۳۹	انجیر		
۱.۲۴۴	۱۲	۱۰	خرمالو		
۳.۳۲۷	۳۵۶	۱۲۴	زیتون		
۳.۹۸۱	۴۳	۱۲	سایر میوه های نیمه گرمسیری		
۱۶.۵۴۸	۲۰۶.۱۰۰	۱۷.۱۲۷	جمع میوه های نیمه گرمسیری		
۵.۷۵۸	۵۷	۱۰	موز	محصولات گلخانه ای	
۱۳۱.۶۶۶,۶۷	۷۹۰,۰۰	۶,۰۰	خیار		سبزی و صیفی
۲۲۴,۰۰۰,۰۰	۲۲۴,۰۰	۱,۰۰	گوجه فرنگی		
۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۳۰	سایر		
۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۳۰	جمع سایر محصولات		
۱۳۸.۹۰۴,۱۱	۱.۰۱۴,۰۰	۷,۳۰	جمع محصولات گلخانه ای		
۴.۹۱۵,۲۵	۲۹,۰۰	۵,۹۰	توت (توتستان) نوغان	سایر محصولات باغبانی	
	۰,۰۰	۲,۶۰	ازگیل ژاپنی		
۰,۴۳	۰,۰۰۱۰	۲,۳۰	زعفران		
۱۲,۰۰۰,۰۰	۱۲,۰۰	۱,۰۰	سایر محصولات مثمر		
۱.۵۶۰,۰۰	۳,۹۰	۵,۵۰	گیاهان دارویی		
۱۷۰,۰۰۰,۰۰	۳۴,۰۰	۰,۲۰	قارچ دکمه ای		
۶.۶۳۰	۷۹	۱۸	جمع سایر محصولات باغبانی		
۱۶.۴۴۹	۲۱۲.۱۳۹	۲۰.۰۵۵	کل محصولات		

میزان	واحد	محصول
۶۶۰۶۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۹۹۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۰	تولید/تن	
۱۴۵۰۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۱,۲۵	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۱۰۰۰۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۵۰	تولید/هزار اصله	
۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۰	تولید/میلیون عدد	

ماخذ: مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی فارس

آمار ادوات موجود شهرستان کازرون در سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۱۲۷۲	تراکتور
۳	کمباین
۰	دروگر
۱,۳۵	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخار در هکتار

- آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

شاخص	عملکرد
سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)	۵۶۷
تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)	۶۵
احیاء و مرمت قنوات(رشته)	۴
عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)	
کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)	۱۰/۶

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

-امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان کازرون در سال ۹۶

تعداد	نوع دام	
۲۷۶۰۶۳	گوسفند و بره	
۲۳۰۵۵۰	بز و بزغاله	
۴۵۳۷	اصیل	گاو و گوساله
۱۳۹۴۳	دورگ	
۵۵۷۶	بومی	
۲۴۰۵۷	جمع	
۶۶	گاو میش	
۰	شتر	

میزان تولید محصولات عمده دامی شهرستان کازرون سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۵۳۲۷	۸,۳
گوشت مرغ	تن	۷۲۴۳	۵,۸
شیر خام	تن	۳۰۵۷۰	۵,۱
تخم مرغ	تن		۰,۰
عسل	تن	۸۶۱,۲۱۵	۱۳,۸
کل	تن	۴۴۰۰۱	۵,۲

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی فارس

- آبیان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان کازرون سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	نسبت به استان
مزارع سردابی	تن	15.8	0.2
مزارع گرمایی	تن	22	2.5
مزارع منابع آبی	تن	0	0.0
مزارع پرورش خاوباری	تن	0	0.0
جمع	تن	۳۷,۸	0.4

ماخذ: مدیریت امور آبیان سازمان جهاد کشاورزی فارس

- صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان کازرون در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۷
ظرفیت	تن	۲۰۲۰۰
سرمایه	میلیون ریال	۱۹۴۵۰۰
اشتغال	نفر	۵۱

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان کازرون در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۷
ظرفیت	تن	۱۲۷۵۰
سرمایه	میلیون ریال	۱۶۱۵۰۰
اشتغال	نفر	۴۶

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان کازرون در سال ۹۶

شاخص	میزان (هکتار)	درصد شهرستان به استان
مراتع	۶۶۰۲۸	۰,۹
جنگل	۲۲۱۳۰۵	۹,۹

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۱۶	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۵	شرکت های تعاونی کشاورزی

ماخذ: سازمان تعاون روستایی استان فارس

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان کازرون در سال ۹۶

نام کود	واحد	میزان
ازته	تن	۱۱۳۹
فسفات	تن	۵۲۶
پتاسه	تن	۳۰۰

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس

فهرست مطالب

عنوان

..... نگاهي کوتاه به شهرستان کوار	۱- جمعيت
.....	۲- هواشناسي و اقليم
..... آمار و عملکرد شهرستان کوار	۱- بخش زراعت
.....	۲- بخش باغباني
.....	۳- گلخانه
.....	۴- مکانيزاسيون
.....	۵- آب و خاک
.....	۶- امور دام
.....	۷- آبيزان
.....	۸- صنايع کشاورزي
.....	۹- منابع طبيعي و آبخيزداري
.....	۱۰- شرکت خدمات حمايتي
.....	۱۱- سازمان تعاون

بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده، بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان، بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر همت دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

نگاهی به شهرستان کوار

شهرستان کوار به مرکزیت شهر کوار، دارای وسعت ۱۰۸۳ کیلومتر مربع حدوداً ۰٫۹ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است. براساس آخرین تقسیمات کشوری این شهرستان دارای دو بخش (طسوج و مرکزی) و ۱ نقطه شهری (کوار) و ۴ دهستان (طسوج، فتح آباد، کوار و فرمشکان) می باشد. همچنین این شهرستان دارای ۱۰۱ پارچه آبادی است که ۵۶ پارچه آبادی مسکونی و ۴۵ آبادی خالی از سکنه می باشد.

موقعیت شهرستان کوار در استان فارس

تصویر ماهواره ای شهرستان کوار

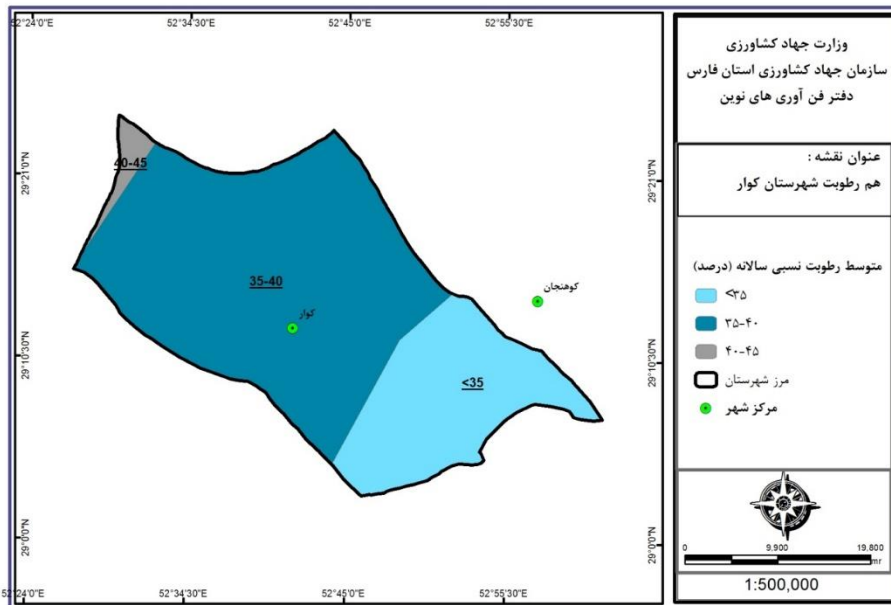
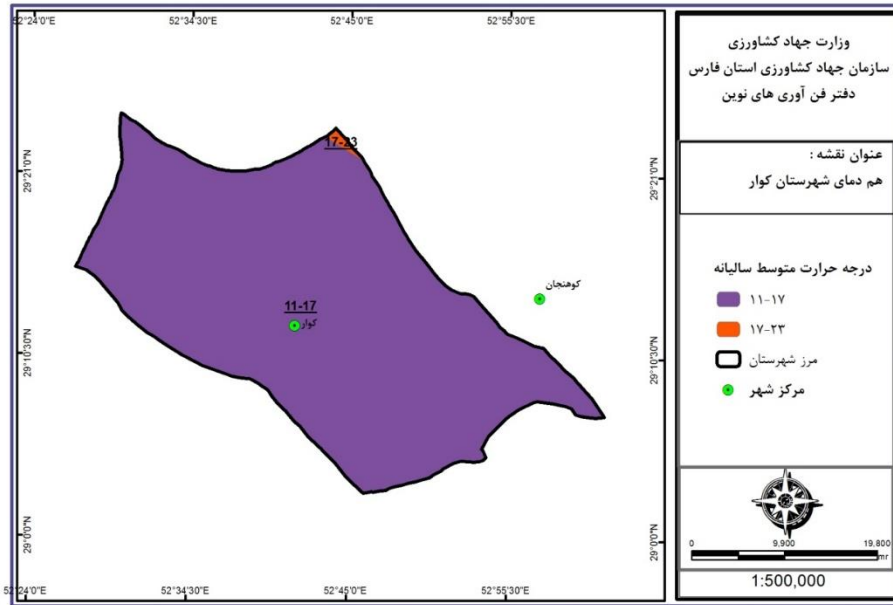
- جمعیت

جمعیت شهرستان ، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۸۳۸۸۳ نفر که ۱,۷ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۴۳۲۴۴ نفر مرد و ۴۰۶۳۹ نفر زن) می باشد. جمعیت شاغل شهرستان ۲۱۴۲۴ نفر است که از این تعداد ۷۲۴۰ نفر معادل ۳۳,۸ درصد در بخش کشاورزی فعال هستند.

- هواشناسی و اقلیم

میزان بارندگی شهرستان کوار در سال ۹۶ برابر با ۹۷ میلی متر می باشد . حداکثر بارندگی ۱۳۳ دردیماه گزارش شده است متوسط بارندگی ده ساله ۳۶۹ میلی متر گزارش شده است .
دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۳- درجه سانتی گراد در بهمن ماه و میانگین حداکثر دما ۴۰ درجه در تیرماه می باشد .

آمار و عملکرد شهرستان کوار

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلومتر هکتار
گندم	۴۲۵۷	۳۰۳	۴۵۶۰	۲۴۳۸۶	۳۳۹	۲۴۷۲۴	۵۷۲۸	۱۱۱۶
جو	۸۴۱	۱۹۰	۱۰۳۱	۳۶۱۳	۱۰۹	۳۷۲۲	۴۲۹۵	۵۷۴
برنج	۱۹	۰	۱۹	۶۵	۰	۶۵	۳۴۲۶	۰
ذرت دانه‌ای	۴۷۱	۰	۴۷۱	۳۹۶۶	۰	۳۹۶۶	۸۴۲۳	۰
غلات	۵۵۸۸	۴۹۳	۶۰۸۱	۳۲۰۳۰	۴۴۷	۳۲۴۷۷	۵۷۳۲	۹۰۸
نخود	۹	۰	۹	۱۷	۰	۱۷	۱۹۰۱	۰
عدس	۱	۲۳	۲۴	۲	۱۳	۱۴	۱۳۳۳	۵۵۰
سایر حبوبات	۲۶	۰	۲۶	۳۱	۰	۳۱	۱۱۶۴	۰
حبوبات	۳۷	۲۳	۶۰	۴۹	۱۳	۶۲	۱۳۵۳	۵۵۰
چغندر قند	۸۸	۰	۸۸	۴۳۴۲	۰	۴۳۴۲	۴۹۶۱۸	۰
کلزا	۴	۰	۴	۲	۰	۲	۳۸۵	۰
محصولات صنعتی	۹۱	۰	۹۱	۴۳۴۳	۰	۴۳۴۳	۴۷۵۱۸	۰
پیاز	۴۵۳	۰	۴۵۳	۲۰۴۵۳	۰	۲۰۴۵۳	۴۵۱۰۹	۰
گوجه‌فرنگی	۲۱	۰	۲۱	۸۵۶	۰	۸۵۶	۴۰۹۶۷	۰
سایر سبزیجات	۱۴۲	۰	۱۴۲	۳۷۳۴	۰	۳۷۳۴	۲۶۳۱۴	۰
سبزیجات	۶۱۶	۰	۶۱۶	۲۵۰۴۳	۰	۲۵۰۴۳	۴۰۶۴۰	۰
خریزه	۱۱۵	۰	۱۱۵	۲۸۴۵	۰	۲۸۴۵	۲۴۸۰۲	۰
هندوانه	۳۱۳	۰	۳۱۳	۱۳۵۳۷	۰	۱۳۵۳۷	۴۳۱۹۵	۰
خیار	۱۸	۰	۱۸	۴۶۰	۰	۴۶۰	۲۵۹۸۳	۰
سایر محصولات جالیزی	۱۲	۰	۱۲	۵۴۶	۰	۵۴۶	۴۵۰۹۱	۰
محصولات جالیزی	۴۵۸	۰	۴۵۸	۱۷۳۸۸	۰	۱۷۳۸۸	۳۷۹۷۳	۰
یونجه	۵۶۰	۰	۵۶۰	۸۱۱۲	۰	۸۱۱۲	۱۴۴۹۰	۰
ذرت علوفه‌ای	۳۵۶	۰	۳۵۶	۱۵۷۱۲	۰	۱۵۷۱۲	۴۴۱۴۸	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۲۰	۰	۲۰	۲	۰	۲	۷۹	۰
نباتات علوفه‌ای	۹۳۶	۰	۹۳۶	۲۳۸۲۵	۰	۲۳۸۲۵	۲۵۴۵۷	۰
کل محصولات	۷۷۲۶	۵۱۶	۸۲۴۲	۱۰۲۶۷۸	۴۶۰	۱۰۳۱۳۸	۱۳۲۹۰	۸۹۲

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان کوارد در سال ۹۶

نام محصول	سطح/هکتار	میزان تولید/تن	عملکرد/کیلودر هکتار
میوه های دانه دار و هسته دار	سیب	۱۳۸	۱۸،۲۳۵
	گلابی	۰	۰
	به	۲۷	۱۵،۸۴۰
	سایر میوه های دانه دار	۱۱	۲۵،۴۱۳
	جمع میوه های دانه دار	۱۷۷	۱۸،۳۵۹
	آلو	۱۵۹	۱۸،۹۳۴
	هلو	۳۰۱	۱۴،۶۳۶
	شفتالو	۰	۰
	زردآلو و قیسی	۳۱	۱۷،۱۰۰
	شلیل	۶	۱۹،۳۳۳
	آلوقطره طلا	۴	۱۷،۱۴۳
	سایر میوه های هسته دار	۰	۰
	جمع میوه های هسته دار	۵۰۱	۱۶،۲۶۳
	انگور	۶،۱۰۰	۳۵،۳۶۶
سایر میوه ها	پسته	۶۴	۰
	بادام	۵	۳،۲۴۰
	گردو	۲۹	۳،۵۸۱
	سایر میوه های خشک	۲	۸۰۰
	جمع میوه های خشک	۱۰۰	۳،۲۶۰
	انار	۱۲۰	۱۶،۱۹۲
	انجیر	۹۰۸	۶۲۹
	خرمالو	۱۶	۱۵،۱۹۲
	زیتون	۱۴۲	۶،۲۳۹
	خیار	۴،۰۰	۱۶۰،۰۰۰،۰۰
	انواع فلفل	۰،۶۰	۲۱۶،۶۶۶،۶۷
	گلستان (گل محمدی)	۴،۰۰	۲،۰۰۰،۰۰
	گیاهان دارویی	۰،۷۰	۲،۴۲۸،۵۷
	جمع سایر محصولات باغبانی	۵	۲،۱۷۶
کل محصولات	۸،۰۷۳	۳۲۷،۱۰۱	۳۲،۷۵۶

میزان	واحد	محصول
۴۶۱۰۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۷۷۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۰	تولید/تن	
۲۱۰۰۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۱,۸	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۰	تولید/هزار اصله	
۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۰	تولید/میلیون عدد	

ماخذ: مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی فارس

مکانیزاسیون:

آمار ادوات موجود شهرستان کوار در سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۶۰۲	تراکتور
۰	کمباین
۰	دروگر
۲,۱۳	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخاردرهکتار

ماخذ: اداره امور فناوری مکانیزه کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

شاخص	عملکرد
سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)	۱۱۵۵
تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)	۵۲
احیاء و مرمت قنوات(رشته)	۲
عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)	
کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)	۳/۲

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان کوار در سال ۹۶

تعداد	نوع دام	
۵۵۹۷۷	گوسفند و بره	
۳۷۷۸۹	بز و بزغاله	
۶۲۹۷	اصیل	گاو و گوساله
۱۹۲۶۰	دورگ	
۷۷۴۰	بومی	
۳۳۲۹۸	جمع	
۰	گاو میش	
۷۴	شتر	

تولیدات محصولات دامی شهرستان کوار در سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۱۲۴۵	۱,۹
گوشت مرغ	تن	۴۶۴۷	۳,۷
شیر خام	تن	۳۸۵۱۸	۶,۴
تخم مرغ	تن	۵۴۴۰	۱۰,۷
عسل	تن	۲۲,۸۸	۰,۴
کل	تن	۴۹۸۷۳	۵,۹

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی فارس

- آبریان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان کوار سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	درصد نسبت به استان
مزارع سردابی	تن	40.8	0.5
مزارع گرمابی	تن	10	1.1
مزارع منابع آبی	تن	10	1.9
مزارع پرورش خاویاری	تن	0	0.0
جمع	تن	۶۰,۸	0.6

ماخذ: مدیریت امور آبریان سازمان جهاد کشاورزی فارس

- صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان کوار در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۱
ظرفیت	تن	۲۰۰۰
سرمایه	میلیون ریال	۴۱۰۰۰
اشتغال	نفر	۵

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان کوار در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۱
ظرفیت	تن	۱۰۰
سرمایه	میلیون ریال	۱۲۰۰
اشتغال	نفر	۲

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان کوار در سال ۹۶

شاخص	میزان (هکتار)	درصد شهرستان به استان
مراتع	۱۰۷۵۳۰	۱,۴
جنگل	۲۱۱۲۰,۹	۱

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان کوار در سال ۹۶

نام کود	واحد	میزان
ازته	تن	۱۸۵۹
فسفات	تن	۰
پتاسه	تن	۲۰۵

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی فارس

سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۳	شرکت های تعاونی روستایی
۰	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۲	شرکت های تعاونی کشاورزی

ماخذ: سازمان تعاون روستایی

فهرست مطالب

عنوان

-نگاهی کوتاه به شهرستان گراش
-۱- جمعیت شهرستان گراش
-آمار و عملکرد شهرستان گراش
-۱- بخش زراعت
-۲- بخش باغبانی
-۳- گلخانه
-۴- امور دام
-۵- آبریان
-۶- صنایع کشاورزی
-۷- مکانیزاسیون
-۸- آب و خاک
-۹- منابع طبیعی و آبخیزداری
-۱۰- شرکت خدمات حمایتی
-۱۱- تعاون روستایی

بخش کشاورزی به دلیل برخورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلافصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و با بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک، این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده. بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر تلاش دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمدمدی قاسمی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

نگاهی به شهرستان گراش

شهرستان گراش به مرکزیت شهر گراش با وسعت ۱۸۱۵ کیلومتر مربع ۱,۵ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است این شهرستان در محدودی جغرافیایی حداقل ۵۳ درجه و ۷ دقیقه و حداکثر ۵۴ درجه و ۱۳ دقیقه طول شرقی و حداقل ۲۷ درجه و ۲۶ دقیقه و حداکثر ۲۷ درجه و ۴۸ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته است و از شمال به شهرستانهای لارستان و خنج و از جنوب به شهرستانهای لارستان و لامرد و از شرق به شهرستان لارستان و از غرب به شهرستان لامرد محدود میشود. همچنین این شهرستان دارای ۴۹ پارچه آبادی است که ۳۷ پارچه آبادی مسکونی و ۱۲ آبادی خالی از سکنه می باشد. براساس آخرین تقسیمات کشوری (۱۳۹۱) این شهرستان دارای دوبخش (ارد و مرکزی) و یک شهر (گراش) و دارای ۴ دهستان (فداغ، ارد، خلیلی و سبز پوش) میباشد

۱- جمعیت شهرستان گراش

جمعیت شهرستان ، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۵۳۹۰۷ نفر که ۱,۱ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۲۷۶۰۲ نفر مرد و ۲۶۳۰۵ نفر زن) می باشد. جمعیت شاغل شهرستان براساس سرشماری ۱۳۰۵۲ نفر که که از این تعداد ۱۲۲۴ نفر در بخش کشاورزی فعال می باشند .

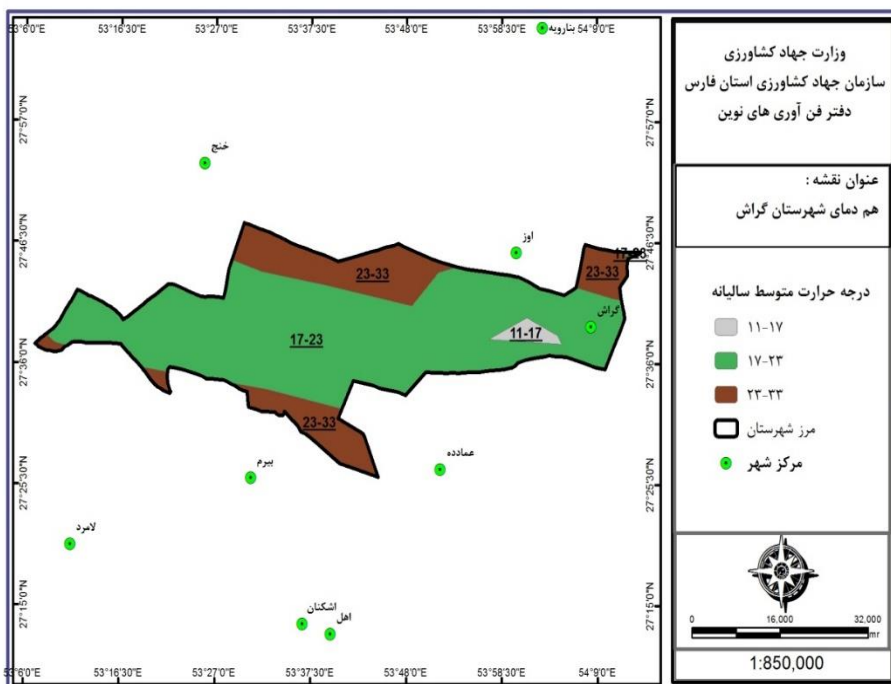
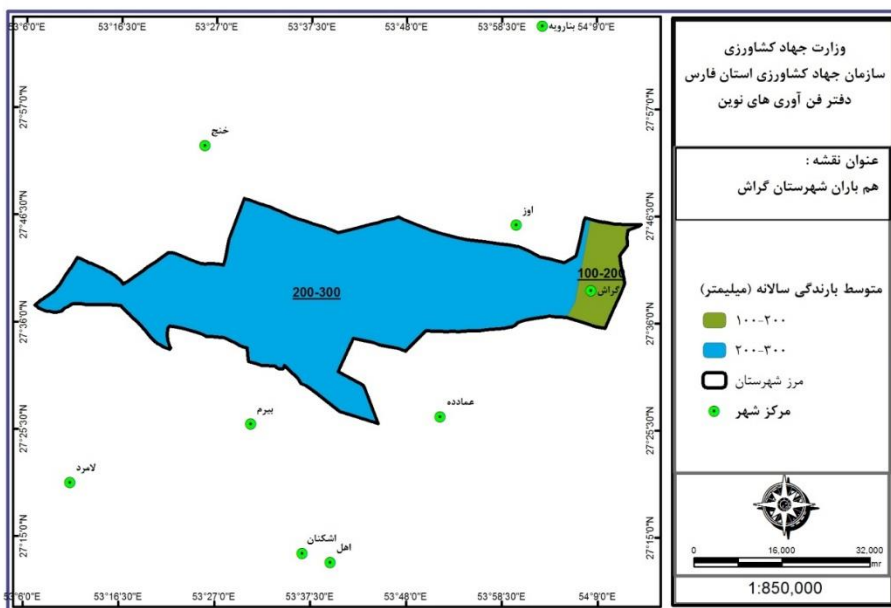
موقعیت شهرستان گراش در استان فارس

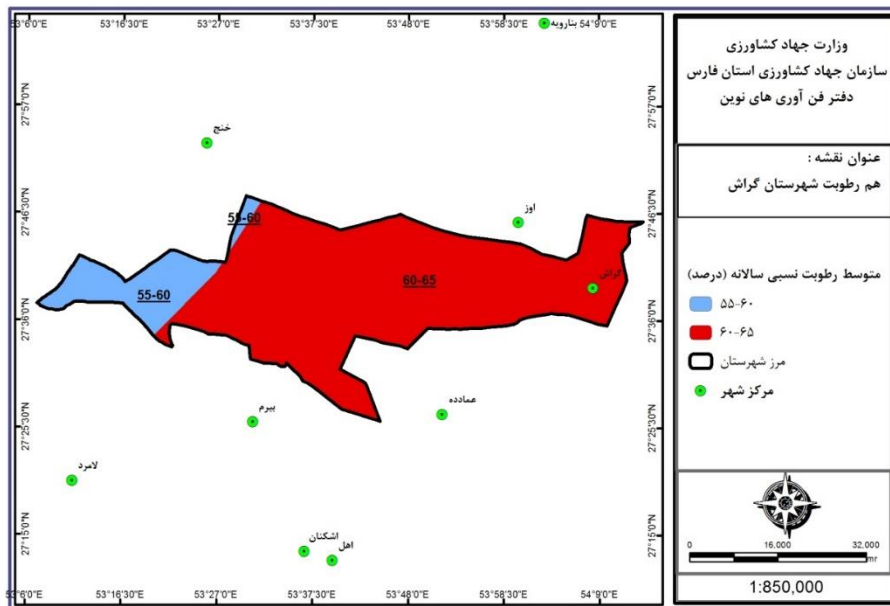
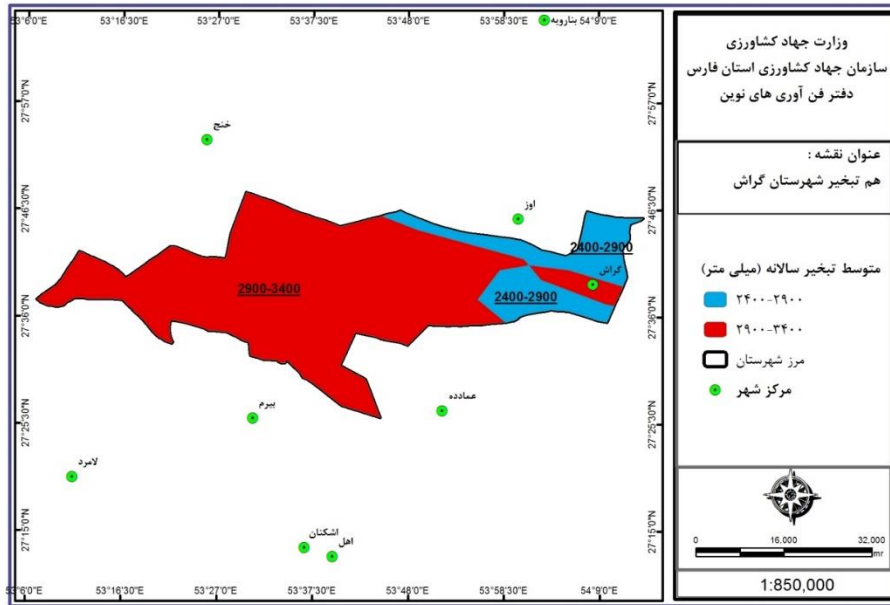
هواشناسی واقلیم:

میزان بارندگی شهرستان گراش در سال ۹۶ برابر با ۱۳۲٫۷ میلی متر می باشد . حداکثر بارندگی ۶۵٫۹ در آبان ماه گزارش شده است متوسط بارندگی ده ساله ۱۹۲٫۷ میلی متر گزارش شده است .

دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۴٫۲ درجه سانتی گراد در بهمن ماه و میانگین حداکثر دما ۴۴٫۳ درجه در تیرماه می باشد . همچنین حداکثر رطوبت ۷۹٫۲ درصد در اسفندماه و حداقل آن ۹٫۵ درصد در خرداد می باشد

آمار و عملکرد شهرستان گراش

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی گراش در سال ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلودر هکتار
گندم	۱۷۸۹	۲۳	۱۸۱۲	۷۳۰۰	۲۵	۷۳۲۵	۴۰۸۱	۱۰۷۸
جو	۱۹۴	۲۸۲	۴۷۶	۵۲۸	۵۹	۵۸۶	۲۷۱۶	۲۰۷
غلات	۱۹۸۳	۳۰۵	۲۲۸۸	۷۸۲۸	۸۳	۷۹۱۱	۳۹۴۷	۲۷۳
توتون و تنباکو	۳	۰	۳	۷	۰	۷	۱۹۱۲	۰
کنجد	۱۹۴	۰	۱۹۴	۲۲۶	۰	۲۲۶	۱۱۶۸	۰
کلزا	۲۴	۰	۲۴	۳۳	۰	۳۳	۱۳۸۸	۰
محصولات صنعتی	۲۲۱	۰	۲۲۱	۲۶۶	۰	۲۶۶	۱۲۰۳	۰
پیاز	۴	۰	۴	۱۴۴	۰	۱۴۴	۳۶۸۲۱	۰
گوجه فرنگی	۱۱	۰	۱۱	۲۲۹	۰	۲۲۹	۲۰۰۶۱	۰
سایر سبزیجات	۱۴	۰	۱۴	۲۱۸	۰	۲۱۸	۱۶۰۲۲	۰
سبزیجات	۲۹	۰	۲۹	۵۹۰	۰	۵۹۰	۲۰۴۲۲	۰
خریزه	۴۰	۰	۴۰	۹۳۴	۰	۹۳۴	۲۳۴۰۶	۰
هندوانه	۱۲۴	۰	۱۲۴	۳۴۴۸	۰	۳۴۴۸	۲۷۷۶۳	۰
خیار	۳۲	۰	۳۲	۶۶۳	۰	۶۶۳	۲۰۹۱۲	۰
سایر محصولات جالیزی	۷۵	۰	۷۵	۲۰۵۲	۰	۲۰۵۲	۲۷۴۳۶	۰
محصولات جالیزی	۲۷۱	۰	۲۷۱	۷۰۹۷	۰	۷۰۹۷	۲۶۲۲۸	۰
یونجه	۳۹	۰	۳۹	۷۱۱	۰	۷۱۱	۱۸۱۸۴	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۴	۰	۴	۱۱	۰	۱۱	۲۸۴۶	۰
نباتات علوفه‌ای	۴۳	۰	۴۳	۷۲۲	۰	۷۲۲	۱۶۷۹۳	۰
کل محصولات	۲۵۴۷	۳۰۵	۲۸۵۲	۱۶۵۰۳	۸۳	۱۶۵۸۶	۶۴۸۰	۲۷۳

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان گراش در سال ۹۶

عملکرد/کیلودر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول		
۲,۲۴۱	۳۶	۱۸	انگور	میوه های نیمه گرمسیری	
۴,۵۲۴	۳,۴۰۲	۸۶۹	خرما		
۱۹,۳۴۹	۳,۷۵۰	۲۰۹	پرتقال		
۱۵,۶۲۲	۲,۰۱۳	۱۳۷	نارنگی		
۲۰,۹۱۱	۱,۶۰۲	۸۵	لیموترش		
۱۶,۹۵۱	۱,۲۰۳	۸۲	لیموشیرین		
۱۰,۰۰۰	۳	۱	گریپ فروت		
۱۲,۲۵۵	۳۴۷	۲۸	نارنج		
۱۰,۴۸۲	۴۷۳	۵۰	سایر مرکبات		
۱۷,۲۶۴	۹,۳۹۰	۵۹۲	جمع مرکبات		
۲۰,۰۰۰	۱۰	۱	انار		
۲,۸۶۷	۲	۱	انجیر		
۹۰۹	۹	۱۴	زیتون		
۱۰,۰۰۰	۱۰	۱	سایر میوه های نیمه گرمسیری		
۱۰,۲۳۵	۱۲,۸۲۳	۱,۴۷۸	جمع میوه های نیمه گرمسیری		
۱,۵۰۰	۳	۱	کنار		
۱۱۶,۶۶۶,۶۷	۷۰,۰۰	۰,۶۰	خیار		سبزی و صیفی
۱۷۰,۰۰۰,۰۰	۸۵,۰۰	۰,۵۰	گوجه فرنگی		
۱۴۰,۹۰۹,۰۹	۱۵۵,۰۰	۱,۱۰	جمع سبزی و صیفی		
۲۳,۰۷۶,۹۲	۱۵,۰۰	۰,۶۵	توت فرنگی	سایر محصولات	
	۰,۰۰	۰,۰۰	گیاهان دارویی		
۴۸,۰۰۰,۰۰	۲۴,۰۰	۰,۵۰	سایر		
۳۳,۹۱۳,۰۴	۳۹,۰۰	۱,۱۵	جمع سایر محصولات		
۸۶,۲۲۲,۲۲	۱۹۴,۰۰	۲,۲۵	جمع محصولات گلخانه ای	محصولات گلخانه ای	
۰,۰۰	۰,۰۰	۲۵,۰۰	غیرمثمر (درخت و درختچه ها)		
۷,۵۰۰,۰۰	۱,۵۰	۰,۲۰	باغات مخلوط		
۵۰۰	۲	۲۵	جمع سایر محصولات باغبانی		
۱۰,۲۴۴	۱۳,۰۵۵	۱,۵۲۳	کل محصولات		

میزان	واحد	محصول
۱۱۰۰۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۱۵۵	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۰	تولید/تن	
۶۵۰۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۱۵	تولید/تن	
۵۰۰۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۲۴	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۰	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۰	تولید/هزار اصله	
۷۵۰۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۶,۳	تولید/میلیون عدد	

- امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان گراش در سال ۹۶

تعداد	نوع دام	
۵۵۹۷۷	گوسفند و بره	
۳۷۷۸۹	بز و بزغاله	
۶۲۹۷	اصیل	گاو و گوساله
۱۹۲۶۰	دورگ	
۷۷۴۰	بومی	
۳۳۲۹۸	جمع	
۰	گاو میش	
۷۴	شتر	

میزان تولید محصولات عمده دامی شهرستان گراش در سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۱۴۳۰	۲,۲۴
گوشت مرغ	تن	۲۲۰	۰,۱۸
شیر خام	تن	۳۲۵۹	۰,۵۴
تخم مرغ	تن		۰,۰۰۰
عسل	تن	۱,۵	۰,۰۲
کل	تن	۴۹۱۱	۰,۵۸

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی فارس

- آبیان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان گراش سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	نسبت به استان
مزارع سردابی	تن	0	0
مزارع گرمابی	تن	6	0.7
مزارع منابع آبی	تن	135	26.3
مزارع پرورش خاوباری	تن	0	0.0
جمع	تن	۱۴۱	1.4

ماخذ: مدیریت امور آبیان سازمان جهاد کشاورزی فارس

– صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان گراش در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	0
ظرفیت	تن	0
سرمایه	میلیون ریال	0
اشتغال	نفر	0

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان گراش در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	0
ظرفیت	تن	0
سرمایه	میلیون ریال	0
اشتغال	نفر	0

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

۷- مکانیزاسیون

آمار ادوات موجود شهرستان گراش در سال ۹۶

عنوان	تعداد (دستگاه)
تراکتور	۱۱۷
کمباین	۰
دروگر	۲
ضریب مکانیزاسیون / اسب بخار در هکتار	۲,۹۶

ماخذ: اداره امور فناوری مکانیزه کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

۸- آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

شاخص	عملکرد
سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)	۱۶۵
تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)	۸۹
احیاء و مرمت قنوات(رشته)	۲
عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)	
کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)	۳/۲

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان گراش در سال 96

شاخص	میزان (هکتار)	درصد شهرستان به استان
مساحت مراتع	۳۰۰۰۰۰	۴,۱
مساحت جنگل	۱۲۸۴۵	۰,۶

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان گراش در سال ۹۶

نام کود	واحد	میزان
ازته	تن	۲۸۵
فسفات	تن	۸۵
پتاسه	تن	۲۹

تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۲	شرکت های تعاونی روستایی
۰	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۰	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۰	شرکت های تعاونی کشاورزی

فهرست مطالب

عنوان

.....نگاهی کوتاه به شهرستان لارستان.....	
.....۱- زبان و نژاد مردم لارستان.....	
.....۲- مکان های دیدنی و تاریخی.....	
.....۳- صنایع و معادن.....	
.....۴- منابع آب شهرستان.....	
.....۴-۱- منابع آب سطحی.....	
.....۴-۲- منابع آب زیرزمینی.....	
.....۵- موقعیت پستی ها و بلندی ها.....	
.....۵-۱- مهمترین ارتفاعات شهرستان لار.....	
.....۵-۲- مهمترین دشت های شهرستان.....	
.....۶- وضعیت جمعیتی شهرستان.....	
.....۷- هواشناسی و اقلیم.....	
.....۷-۱- میزان بارندگی.....	
.....۷-۲- دما.....	
.....آمار و عملکرد شهرستان لارستان.....	
.....۱- بخش زراعت.....	
.....۲- بخش باغبانی.....	
.....۳- گلخانه.....	
.....۴- مکانیزاسیون.....	
.....۵- آب و خاک.....	
.....۶- امور دام.....	

-۷- آبیان
-۸- صنایع کشاورزی
-۹- منابع طبیعی و آبخیزداری
-۱۰- سازمان تعاون روستایی
-۱۱- شرکت خدمات حمایتی

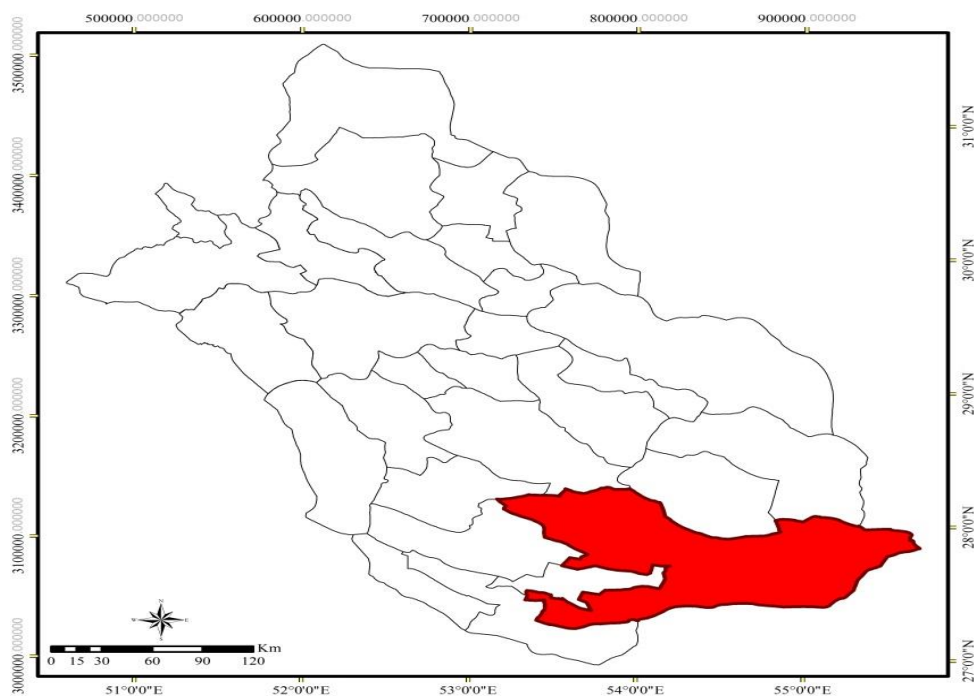
بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و به بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک، این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده. بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر همت دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

نگاهی به شهرستان لارستان

شهرستان لارستان به مرکزیت شهر لار با مساحت ۱۴۱۴۲ کیلومتر مربع ۱۱٫۵ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است . این شهرستان در محدوده جغرافیایی حداقل ۵۳ درجه و ۱۱ دقیقه و حداکثر ۵۵ درجه و ۴۴ دقیقه طول شرقی و حداقل ۲۷ درجه و ۱۸ دقیقه و حداکثر ۲۸ درجه و ۲۱ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته است . و از شمال به شهرستانهای داراب ، زرین دشت ، جهرم ، قیروکارزین و استان هرمزگان ، از جنوب به شهرستان لامرد و استان هرمزگان از شرق به استان هرمزگان و از غرب به شهرستانهای لامرد ؛ گراش ، خنج محدود می شود . براساس آخرین آمار تقسیمات کشوری شهرستانها در سال (۱۳۹۱) این شهرستان دارای شش بخش (اوز ، بیرم ، جویم ، صحرای باغ ، بنا رویه و مرکزی) و هشت نقطه شهری (اوز ، بیرم ، جویم ، بنا رویه ، خور ، لطیفی ، عمادده و لار) و ۱۳ دهستان (بیدشهر ، فیشور ، بالاده ، بیرم ، عمادده ، بنا رویه ، جویم ، هرم ، ده فیش ، دهکویه ، حومه ، درزو سایبان ، صحرای باغ) می باشد . همچنین این شهرستان دارای ۴۰۱ پارچه آبادی است ۱۸۸ آبادی مسکونی و ۲۱۳ آبادی خالی از سکنه می باشد . فاصله مرکز شهرستان تا مرکز استان ۳۳۶ کیلومتر است . اساس اقتصاد شهرستان لارستان بیشتر بر پایه ی کشاورزی استوار است . منابع آب جهت آبیاری زمین های زراعی ، چاههای معمولی ، عمیق و کاریز است و از عمده ترین فرآورده های کشاورزی لارستان پنبه ، گندم ، جو ، تنباکو ، کنجد ، خرما ، و مرکبات را می توان نام برد . دامداری در این شهرستان بیشتر به روش سنتی انجام می گیرد و فرآورده های لبنی و دامی از جمله تولیدات این شهرستان به شمار می آیند . در شهرستان لارستان کشاورزی و دامپروری عمده ترین راه گذران زندگی مردم است . برخی از افراد نیز در بخش صنعت و خدمات مشغول هستند . به سبب رونق صنایع دستی داد و ستد و بازرگانی نیز از رونق برخوردار است . عمده صادرات این شهرستان را گندم ، جو ، تنباکو ، خرما و مرکبات تشکیل می دهند .

۱- زبان و نژاد مردم لارستان

در شرفنامه یاد شده که نژاد مردم لارستان، کرد است، اما با توجه به اینکه یکی از اروپائیان در مورد نژاد لاریهای مطالعاتی تحت عنوان اسکلت لارستانی انجام داده و نتایج پژوهشهای وی در ایران منتشر نشده است. اما هنری فیلد نژاد لارستانی ها را ایرانی یاد می کند، آن هم در مقابل عربهای سواحل خلیج فارس و ویژگی خاصی را مطرح نمی سازد. دین مردم لارستان، اسلام است، اما اکثریت منطقه با برادران اهل تسنن می باشد. زبان مردم لارستان فارسی است اما با گویش لاری، جالب آنکه تمامی منطقه شهرستان لارستان با وجود اینکه در مصدرها دارای ویژگیهای مشترک هستند اما گویش واحد ندارند

۲- مکان های دیدنی و تاریخی

رودخانه های متعدد و پر آب به همراه منطقه حفاظت شده هرمود لارستان که یکی از مناطق بی نظیر و قابل توجه گردشگاهی و پژوهشی استان فارس است، از مهم ترین جاذبه های طبیعی شهرستان لارستان به شمار می آیند. بناهای تاریخی شهرستان لارستان بخش دیگری از مکان های دیدنی این شهرستان را تشکیل می دهند. بنای دهن شیر که یکی از بناهای زیبا و قدیمی لارستان است، باغ نشاط که در شمال شرقی شهر لارستان قرار گرفته و یکی از آثار تاریخی قدیم لارستان است و بازار قیصریه لارستان که در زمان شاه عباس صفوی ساخته شده، به همراه چندین اثر تاریخی، فرهنگی و باستانی از دیدنی های شهرستان لارستان به شمار می آیند. رودخانه شور لارستان که از به هم پیوستن چند نهر که از کوه های سیاه، ملک تیر و جم سرچشمه می گیرند به وجود آمده است. رود شور لار پس از جذب زهکش دشت های لار و علی آباد و دریافت آب چند چشمه، از شهرستان لار خارج می شود. کیفیت آب این رودخانه به دلیل عبور از گنبدهای نمکی نامناسب، حتی برای کشاورزان نیز قابل استفاده نمی باشد، اما احتمالاً دارای جنبه های درمانی است.

از نظر پستی و بلندی بیشترین نواحی شهرستان لار دارای ناهمواری است که مهم ترین آن ها

عبارتند از: آب باد کهنه، آسپار، بادینی، برکم، بردومه، برکه بند، لاور خردل، ملک تیر، ماده کوه

۳- صنایع و معادن

در شهرستان لارستان برخی صنایع کارخانه ای در ارتباط با بخش کشاورزی و تولید سنگ های ساختمانی موجود است. عمده ترین معادن این شهرستان معادن سنگ های ساختمانی، سنگ گچ و آهک تشکیل می دهد که بهره برداری می شود .

۴- منابع آب شهرستان

۴-۱- منابع آب سطحی

از نظر منابع آب سطحی، شهرستان لار از نظر منابع آب سطحی در دوحوضه ی آبریز کل و چند حوضه ی بسته واقع شده است. این شهرستان، فاقد هر گونه منابع آب سطحی دائمی است و منابع آب سطحی این شهرستان، در برگیرنده ی مسیلهای فصلی است که در فصلهای مرطوب، دارای جریانی هستند. وضعیت مطلوب هر یک از منابع مهم در دو حوضه ی آبریز یاد شده به شرح زیر است:

۴-۱-۱- مسیلهای زیرحوضه ی مند

این محدوده که دشتهای فدویه، گرمشت، کورده، صحرای باغ، زنگوبه و محمله را در برمی گیرد. در این محدوده، رودخانه ی دائمی وجود ندارد و مهمترین مسیلهای این محدوده عبارتند از: -مسیل صحرای باغ : این مسیل از جهت شرقی غربی وارد دشت علامرو دشت می شود و در همین جهت، از میان دشت میگذرد. هم اکنون، به دلیل فصلی بودن این مسیل، هیچ گونه استفاده ای از آن نمی شود.

۴-۱-۲- زیر حوضه آبریز رودخانه کل

در منطقه ای که شهرستان لار در این محدوده قرار دارد، جریان سطحی دائمی وجود ندارد. مهمترین مسیلهای موجود در این محدوده عبارتند از:

۴-۱-۲-۱- رودخانه ها

- روخانه کورده : یک مسیل فصلی است که درحقیقت، شاخه ای مستقل است که از منطقه،

درزوسایبان سرچشمه می گیرد. این رودخانه در خارج از استان، رودخانه روسویی نامیده می شود که در جنوب فین به رودخانه اصلی کل می ریزد.

- شاخه شور لار : شاخه شور لار از حدود ۳۵ کیلومتری شرق لار سرچشمه می گیرد. تقریباً در تمام ایام سال اندک جریان آبی دارد. آبدهی این شاخه بطور معمول ۸۰ لیتر در ثانیه است که در حقیقت زه آب انتهای علی آباد، ارد و چند چشمه ی معدنی و شور است.

۴-۱-۳- حوضه ی آبریزسته دریاچه ی کاریان

این زیر حوضه که در قسمت شهرستان در محدوده ی منطقه هرم و کاریان قرار دارد، سیلابهای غربی کوه البرز را به سوی دریاچه ی فصلی هیرم جاری می کند. بخش زیادی از این حوضه، به صورت ارتفاعات پیرامون حوضه است. مسیل جویم، طولانی ترین مسیل این حوضه است که از جنوب به شمال کشیده شده است.

۴-۱-۴- حوضه ی آبریز بسته بید شهر

این حوضه، مسیل های منطقه بید شهر را در ماندایی به مساحتی تقریبی ۷۵ کیلومترمربع جمع می کند.

۴-۲- منابع آب زیرزمینی

۴-۲-۱- دشتهای جویم بنا رویه- هرم- کاریون

- رسوبهای دوران چهارم در این منطقه، در برگیرنده رسوبهای دامنه ای و رسوبهای دریاچه ای است که بیشترین بخش دشت را می پوشاند. رسوبهای آبرفتی از ماسه، سیلت، رس و گاهی گراول تشکیل شده است. سفره ی آب زیرزمینی دشت جویم و بنا رویه غنی نبوده و هرچه از پای دامنه، به سوی مرکز دشت پیش رویم، از ذخیره و میزان آبدهی آن کاسته می شود. حداکثر سطح برخورد آب زیرزمینی ۳۸ متر (در منطقه ی کاریون) و حداقل آن، ۶/۵ متر در منطقه ی سرگاه (غرب دریاچه هرم) است. بدیهی است که از عمق برخورد به آب در جهت دریاچه کاریون کم می شود.

- سفره آب زیر زمینی در دشتهای جویم و بنا رویه، غنی نبوده و هرچه از پای دامنه ها به سوی مرکز دشت پیش می رویم، از ذخیره و میزان آبدهی کاسته می شود. - بخش زیادی از آب

زیرزمینی شور بوده و از نظر آبیاری، در کشاورزی دارای محدودیت است و نمی توان از آن استفاده کرد. به طور کلی، دشت جویم و هرم، در شرایط کنونی، به علت نبود آب شیرین زیر زمینی در نواحی مرکزی دشت، امکانات کافی برای گسترش کشتهای آبی را ندارد. افزون بر این دشت جویم علاوه بر محدودیت آب، دارای محدودیت خاک نیز می باشد.

۴-۲-۲- دشت درزو سایبان

آبرفتهای مجاور ارتفاعات آهکی و کنگلومرا بیشتر درشت دانه بوده و هستند، اما در نواحی مرکزی دشت، ریزدانه شده واز ماسه و رس تشکیل یافته اند. براساس چاههای حفر شده ضخامت آبرفت، نزدیک به ۳۰ تا ۱۲۰ متر برآورده شده است. سفره ی آب زیرزمین درزوسایبان سفره ای پیوست و دربرگیرنده ی کل منطقه است. دشت درزوسایبان دارای ۳ سفره مجزای (درزوسایبان و ملیجان) می باشد. هم اکنون بیلان دشت با توجه به میزان برداشت، منفی است از نمونه امکانات موجود، توسعه ی اجرای عملیات بخش سیلاب بر روی مسیلهای منتهی به دشت است.

۴-۲-۳- دشت لار

- جنس مواد آبرفتی دشت با توجه به سازنده های زمین شناختی پیرامون، غالباً درشت دانه بوده و در پای دامنه های مخروط افکنه، بیشتر از گراول، شن و ماسه تشکیل شده و سرانجام، در منابع دشت و ناحیه ی شرقی، ریزدانه می شود. ضخامت آبرفت، حداکثر ۱۰۰ متر برآورد شده است. سطح برخورد به آب، حداقل ۷ متر در تنگ کافی و حداکثر ۱۳۵ متر گزارش شده است. به طور متوسط، در سطح برخورد به آب، بین ۲۰ تا ۳۰ متر اندازه گیری شده است.

- ریز بودن و شور بودن آبرفتهای موجود موجب محدودیت استفاده از منابع آب می شود به گونه ای که آب شهر لار از پروژه محرم تأمین می شود.

۴-۲-۴- دشت کرمستج

- جنس مواد آبرفتی در نواحی جنوبی و جنوب غربی و غربی، دشت دانه تر از دیگر نواحی و از گراول، ماسه سیلت شکل گرفته است. هرچه از نواحی شمالی و شمال شرقی دشت جلوتر رویم، از قطر دانه های کاسته می شود. سطح برخورد به آب در این دشت، نسبتاً زیاد بوده و حداقل از ۳۵

متر تا حداکثر ۵۸ متر اندازه گیری شده است. تغییرات حجم مخزن به دلیل حفر بی رویه چاه بیلان آن منفی است و امکان حفر چاه وجود ندارد.

- وجود گنبد های نمکی و تشکیلات تبخیری، اثر منفی بر روی منابع آب زیرزمینی دارد.
- عدم امکان حفر چاه و توسعه منابع آب.

۴-۲-۵- دشت صحرای باغ

- آبرفت های دشت، بسیار ریزدانه و در نواحی مرکزی، و آبرفت های دانه متوسط تا درشت دانه در کناره ها است. آب زیرزمین منطقه، از نوع سفره ی آزاد است که به علت ریزدانه و ضخامت کم آبرفت، بویژه در مرکز دشت بسیار فقیر است. سطح برخورد به آب زیرزمینی، از غرب به شرق زیاد می شود در پیرامون روستای عمادده، بین صفر تا ۱۳ متر و پیرامون روستای باغ، ۲۴ متر و حدود ۴۲ و زروان ۶۶ متر می رسد. تغییرات حجم مخزن با توجه به حفر چاه های بی شمار در سالها، بیلان آن منفی می باشد.

- ریزدانه بودن آبرفت و ضخامت کم آن، وجود نشت تخریبی در آبرفت.

- بیلان منفی دشت

۵- موقعیت پستی ها و بلندی ها

از نظر پستی و بلندی بیشترین نواحی شهرستان لار دارای ناهمواری است که مهم ترین آن ها عبارتند از: آب بادکهنه، آسپار، بادینی، برکم، بردومه، برکه بند، لاور خردل، ملک تیر، ماده کوه، تهر.

۵-۱- مهم ترین ارتفاعات شهرستان لار

- کوه آب بادخانه (آباد کهنه) : این کوه در ۲۶ کیلومتری شمال شرقی لار، با ارتفاع ۲۱۷۱ متر قرار گرفته و یکی از بلندترین کوه های شهرستان لار به شمار می رود. رودخانه ی شور، از این کوه سرچشمه می گیرد.

- کوه بدنی : در ۴۸ کیلومتری جنوب شرقی لار، با ارتفاع ۲۲۲۵ متر است. این کوه، از

- سوی غرب ، به کوه نمک و کوه گچ متصل می شود .
- کوه حسین آباد : این کوه به صورت رشته ای دراز و نسبتاً باریک ، از مغرب به سوی مشرق ، در ۱۰ کیلومتری شمال غربی لار و شمال روستای احمد محمودی ، با ارتفاع ۱۵۳۷ متر کشیده شده است .
- کوه پدری : این رشته کوه در ۲۵ کیلومتری جنوب لار ، در دهستان صحرای باغ ، با ارتفاع ۲۰۲۷ به طول ۷۵ کیلومتر قرار گرفته است .
- کوه شاه نشین : در ۷۵ کیلومتری شمال غربی لار ، با ارتفاع ۱۷۱۸ متر در جنوب روستای جلال آباد دهستان بنا رویه قرار گرفته است .
- کوه سیاه : در ۲۷ کیلومتری جنوب شرقی لار ، با ارتفاع ۲۲۱۶ متر قرار گرفته است .
- کوه شب : در جنوب و جنوب شرقی مرز استان فارس و هرمزگان ، با ارتفاع ۲۶۱۸ متر قرار گرفته است .

۲-۵- مهمترین دشت های شهرستان

- مهمترین دشتهای شهرستان لار ، عبارتند از: دشت درز وسایبان با مساحت ۴۸۰ کیلومتر مربع در جنوب شرقی شهرستان لار، دشت لار : با طولی بیش از ۲۰ کیلومتر و عرض ۵ تا ۶ کیلومتر ، دارای امتداد شرقی غربی بوده و شهر لار در حاشیه ی غربی آن قرار دارد و وسعت آن ۳۴۸ کیلومتر مربع است .
- دشت صحرای باغ : این دشت در ۵۰ کیلومتری جنوب غربی لار ، به مساحت ۵۴۹ کیلومتر مربع قرار گرفته است که حداکثر ارتفاع آن ۲۱۶۵ متر و حداقل آن ۵۲۰ متر از سطح دریاست.
- دشت علی آباد لار : به مساحت ۶۷۵ کیلومتر مربع در فاصله ی ۲۵ کیلومتر شمال شرقی لار قرار گرفته است
- دشتهای جویم : بنا رویه - هرم - کاریون ، در فاصله ی ۱۰۰ کیلومتری شمال غربی لار ، به مساحت ۹۰۶ کیلومتر مربع واقع شده است .

۶- وضعیت جمعیتی شهرستان

جمعیت شهرستان ، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۲۱۳۹۲۰ نفر که ۴,۴ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۱۰۹۷۵۴ نفر مرد و ۱۰۴۱۶۶ نفر زن) می باشد جمعیت شاغل شهرستان برابر با ۶۳۹۵۸ نفر که از این تعداد ۹۵۲۷ نفر معادل ۱۴,۸ درصد در بخش کشاورزی فعال هستند .

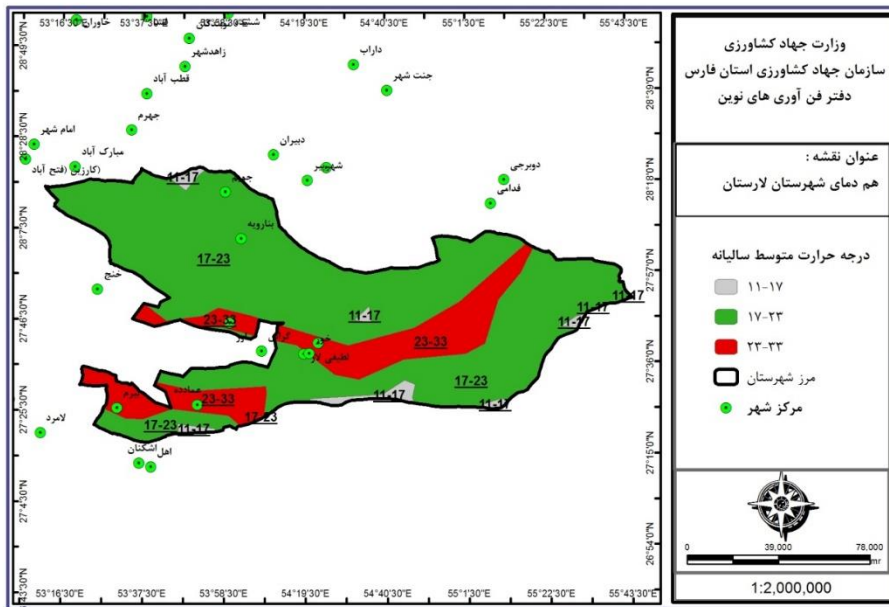
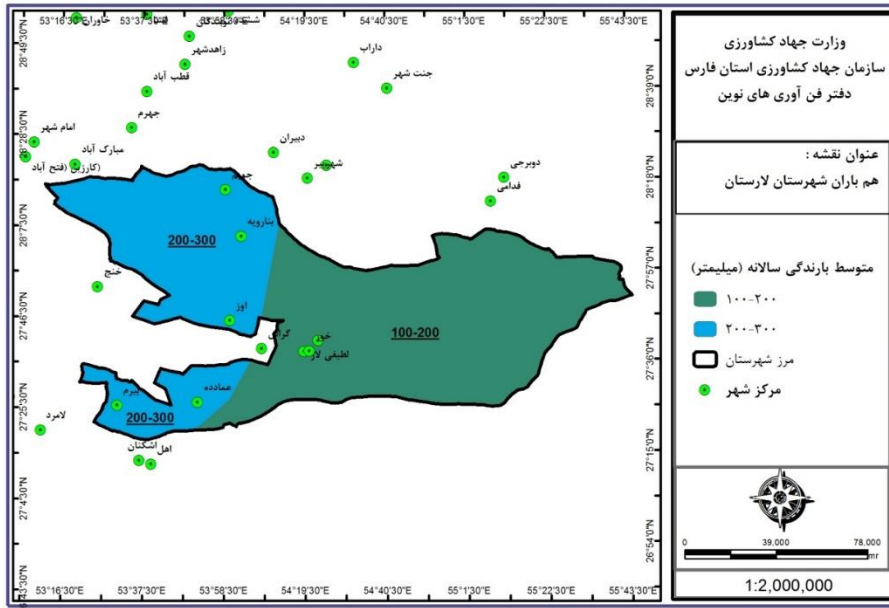
۷- هواشناسی و اقلیم

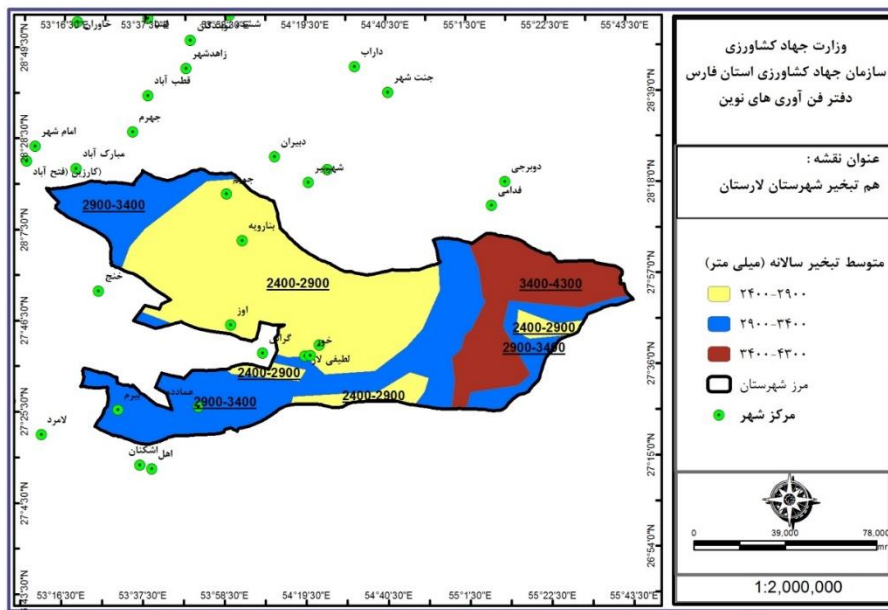
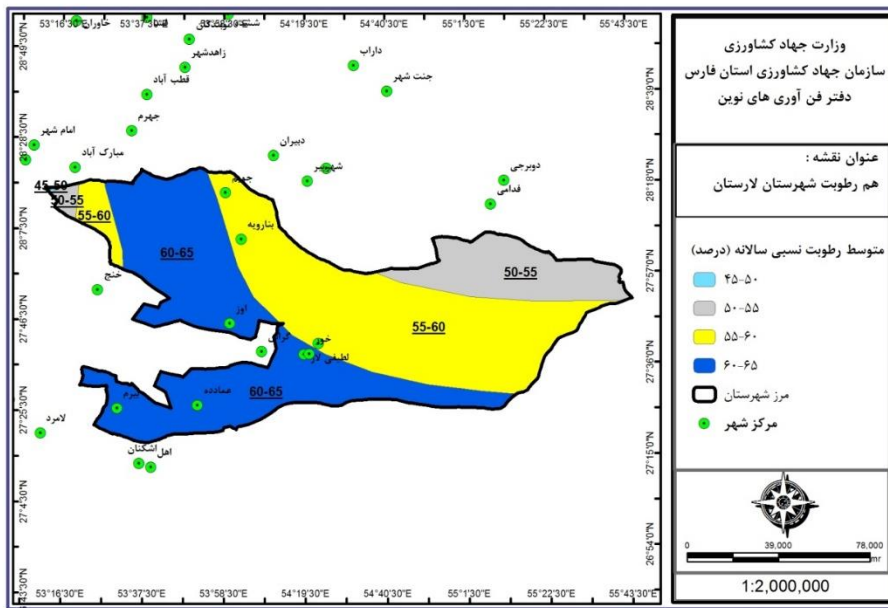
۱-۷ میزان بارندگی

میزان بارندگی شهرستان لارستان در سال ۹۶ برابر با ۱۶۳,۷ میلی متر می باشد . حداکثر بارندگی ۷۳ در دیماه گزارش شده است متوسط بارندگی ده ساله ۱۶۷,۵ میلی متر گزارش شده است .
دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۴,۲ درجه سانتی گراد در بهمن ماه و میانگین حداکثر دما ۴۴,۳ درجه در تیرماه می باشد . همچنین حداکثر رطوبت ۹۱ درصد در دیماه و حداقل آن ۸ درصد در خردادماه می باشد

شهرستان لار از نظر اقلیمی با توجه به اقلیم نمای کوپن در گروه اقلیمی خشک قرار می گیرد.

آمار و عملکرد شهرستان لارستان

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی لارستان در سال ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلومتر هکتار
گندم	۱۶۸۲۴	۰	۱۶۸۲۴	۷۴۹۹۷	۰	۷۴۹۹۷	۴۴۵۸	۰
جو	۱۷۵۵	۴۳۶	۲۱۹۱	۴۹۹۸	۲۸۴	۵۲۸۲	۲۸۴۸	۶۵۲
ذرت دانه‌ای	۷	۰	۷	۴۰	۰	۴۰	۶۰۱۵	۰
غلات	۱۸۵۸۵	۴۳۶	۱۹۰۲۱	۸۰۰۳۴	۲۸۴	۸۰۳۱۸	۴۳۰۶	۶۵۲
نخود	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱۸۰۰	۰
حبوبات	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱۸۰۰	۰
پنبه	۵۱۳۹	۰	۵۱۳۹	۱۴۷۹۲	۰	۱۴۷۹۲	۲۸۷۸	۰
کنجد	۲۴۰۶	۰	۲۴۰۶	۲۵۴۴	۰	۲۵۴۴	۱۰۵۷	۰
کلزا	۶۲۹	۰	۶۲۹	۹۳۱	۰	۹۳۱	۱۴۸۱	۰
محصولات صنعتی	۸۱۷۴	۰	۸۱۷۴	۱۸۲۶۷	۰	۱۸۲۶۷	۲۲۳۵	۰
سیب زمینی	۳۲۷	۰	۳۲۷	۹۴۹۴	۰	۹۴۹۴	۲۹۰۲۵	۰
پیاز	۲۰۱	۰	۲۰۱	۴۹۲۷	۰	۴۹۲۷	۲۴۵۳۹	۰
گوجه‌فرنگی	۳۷۲	۰	۳۷۲	۸۰۲۲	۰	۸۰۲۲	۲۱۵۷۵	۰
سایر سبزیجات	۲۴۱	۰	۲۴۱	۳۵۳۷	۰	۳۵۳۷	۱۴۶۶۵	۰
سبزیجات	۱۱۴۱	۰	۱۱۴۱	۲۵۹۸۱	۰	۲۵۹۸۱	۲۲۷۷۲	۰
خربزه	۸۰	۰	۸۰	۲۱۰۷	۰	۲۱۰۷	۲۶۳۶۶	۰
هندوانه	۳۸۳	۰	۳۸۳	۲۱۱۴۰	۰	۲۱۱۴۰	۵۵۱۵۲	۰
خیار	۲۴۸	۰	۲۴۸	۴۱۷۸	۰	۴۱۷۸	۱۶۸۳۳	۰
سایر محصولات جالیزی	۷۱	۰	۷۱	۳۱۲۱	۰	۳۱۲۱	۴۴۰۷۹	۰
محصولات جالیزی	۷۸۲	۰	۷۸۲	۳۰۵۴۵	۰	۳۰۵۴۵	۳۹۰۵۰	۰
یونجه	۵۲۸	۰	۵۲۸	۶۵۴۱	۰	۶۵۴۱	۱۲۳۷۸	۰
ذرت علوفه‌ای	۳۳	۰	۳۳	۱۲۸۹	۰	۱۲۸۹	۳۸۵۹۳	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۴۸	۰	۴۸	۱۳۶۱	۰	۱۳۶۱	۲۸۱۱۲	۰
نباتات علوفه‌ای	۶۱۰	۰	۶۱۰	۹۱۹۰	۰	۹۱۹۰	۱۵۰۶۱	۰
سایر محصولات	۱۱	۰	۱۱	۳	۰	۳	۲۲۳	۰
کل محصولات	۲۹۳۰۴	۴۳۶	۲۹۷۴۰	۱۶۴۰۲۰	۲۸۴	۱۶۴۳۰۴	۵۵۹۷	۶۵۲

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان لارستان در سال ۹۶

عملکرد/کیلودر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول	
۱۱،۴۶۷	۸۶	۸	انگور	
۱،۰۰۰	۱	۱	پسته	
۴،۴۵۵	۱۱،۱۲۸	۲،۹۷۹	خرما	میوه های نیمه گرمسیری
۱۴،۹۹۰	۶،۰۲۶	۴۴۸	پرتقال	
۲۰،۱۶۷	۱،۵۹۶	۱۰۲	نارنگی	
۲۲،۱۴۱	۱۵،۵۶۷	۱،۰۸۸	لیموترش	
۳۲،۴۹۵	۲۱،۰۶۴	۷۷۰	لیموشیرین	
۱۳،۸۴۰	۵۰	۴	گریپ فروت	
۱۱،۳۴۹	۴۹	۴	نارنج	
۳۲،۷۴۱	۶،۷۲۵	۲۹۷	سایر مرکبات	
۲۴،۹۶۷	۵۱،۰۷۷	۲،۷۱۳	جمع مرکبات	
۲،۰۰۰	۴	۳	انار	
۳،۳۳۳	۳	۱	انجیر	
۴،۲۶۲	۵۷	۱۴	زیتون	
۷،۶۸۶	۵۴	۷	کنار	
۱۲۹،۰۰۰،۰۰	۱۲۹۰	۱۰	خیار	سبزی و صیفی
۲۲۰،۰۰۰،۰۰	۶۶۰،۰۰	۳	گوجه فرنگی	
۴۰،۰۰۰،۰۰	۴،۰۰	۰،۱۰	سایر سبزیجات	
۱۴۹،۱۶۰،۳۱	۱،۹۵۴،۰۰	۱۳،۱۰	جمع سبزی و صیفی	
	۰،۰۰	۰،۰۰	توت فرنگی	
۱۴۹،۱۶۰،۳۱	۱،۹۵۴،۰۰	۱۳،۱۰	جمع محصولات گلخانه ای	
	۰،۰۰	۱۴،۵۰	غیرمثمر (درخت و درختچه ها)	
۳۰۴،۹۳	۱۳۶،۰۰	۴۴۶،۵۰	سایر محصولات مثمر	
۲،۶۰۰،۰۰	۴،۱۰	۵،۰۰	گیاهان دارویی	
۱۹۸،۴۰۰،۰۰	۴۹۶،۰۰	۲،۵۰	قارچ دکمه ای	
	۰	۰	قارچ صدفی	
۱،۴۱۳	۶۳۶	۴۶۹	جمع سایر محصولات باغبانی	
۱۲،۹۴۵	۶۴،۹۹۸	۶،۲۰۶	کل محصولات	محصولات گلخانه ای

میزان	واحد	محصول
۱۱۰۸۰۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۱۶۶۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۳۱۰۰۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۱۵۵	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۰	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۰	تولید/هزار اصله	
۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۰	تولید/میلیون عدد	

آمار ادوات موجود شهرستان لارستان تا پایان سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۱۱۲۳	تراکتور
۹	کمباین
۱۸	دروگر
۱,۲۳	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخاردرهکتار

۵- آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

شاخص	عملکرد
سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)	۲۱۵۳
تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)	۴۵۵
احیاء ومرمت قنوت(رشته)	۴
عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)	۱,۵
کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)	۰,۲

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

۶- امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان لارستان در سال ۹۶

تعداد	نوع دام
۸۸۴۰۳	گوسفند و بره
۹۸۸۴۲	بز و بزغاله
۱۰۳۲	اصیل
۳۱۶۶	دورگ
۱۲۶۶	بومی
۵۴۶۴	جمع
۰	گاو میش
۴۲۷	شتر

توليدات محصولات دامی شهرستان لارستان در سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۲۰۳۵	۳,۲
گوشت مرغ	تن	۵۸۲۰	۴,۷
شیر خام	تن	۱۴۲۴۷	۲,۴
تخم مرغ	تن	۲۴۰۰	۴,۷
عسل	تن	۲۸,۶۱۴	۰,۵
کل	تن	۲۴۵۳۱	۲,۹

ماخذ: معاونت بهبود توليدات دامی سازمان جهاد کشاورزی فارس

۷- آبیان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان لارستان سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	درصد نسبت به استان
مزارع سردابی	تن	0	0.0
مزارع گرمابی	تن	65	7.3
مزارع منابع آبی	تن	50	9.7
مزارع پرورش خاویاری	تن	0	0.0
جمع	تن	115	1.2

ماخذ: مدیریت امور آبیان سازمان جهاد کشاورزی فارس

۸- صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان لارستان در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۳
ظرفیت	تن	۷۲۰۰
سرمایه	میلیون ریال	۴۳۰۰۰
اشتغال	نفر	۲۲

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان لارستان در سال ۹۶

شاخص	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۰
ظرفیت	تن	۰
سرمایه ثابت	میلیون ریال	۰
اشتغال	نفر	۰

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

۹- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان لارستان در سال ۹۶

شاخص	میزان (هکتار)	درصد شهرستان به استان
مراتع	۹۷۴۹۱۳	۱۳
جنگل	۳۰۰۰۰	۱
بیابان	۱۲۳۰۱۴	۱۶,۷

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

۱۰- سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۱۰	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۳	شرکت های تعاونی کشاورزی

۱۱- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان لارستان سال ۹۶

میزان	واحد	نام کود
۲۲۳۹	تن	ازته
۷۸۶	تن	فسفات
۱۶۰	تن	پتاسه

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس

فهرست مطالب

عنوان

..... نگاهي کوتاه به شهرستان لامرد	تگاهی کوتاه به شهرستان لامرد
..... ۱- طبیعت شهرستان لامرد	۱- طبیعت شهرستان لامرد
..... ۱-۱- چشمه های آب گرم شهرستان	۱-۱- چشمه های آب گرم شهرستان
..... ۱-۲- تنگ های شهرستان لامرد	۱-۲- تنگ های شهرستان لامرد
..... منابع آب شهرستان	منابع آب شهرستان
..... منابع آب سطحی	منابع آب سطحی
..... منابع آب زیرزمینی	منابع آب زیرزمینی
..... ۳- موقعیت پستی ها و بلندی ها	۳- موقعیت پستی ها و بلندی ها
..... ۳-۱- ارتفاعات شهرستان لامرد	۳-۱- ارتفاعات شهرستان لامرد
..... ۳-۲- دشتهای شهرستان لامرد	۳-۲- دشتهای شهرستان لامرد
..... ۴- رودخانه ها	۴- رودخانه ها
..... ۴-۱- رودخانه ی شور مهران	۴-۱- رودخانه ی شور مهران
..... ۴-۲- رودخانه ی فصلی علاء مرودشت (جاه عینی)	۴-۲- رودخانه ی فصلی علاء مرودشت (جاه عینی)
..... ۴-۳- رودخانه مهران شور لامرد	۴-۳- رودخانه مهران شور لامرد
..... ۵- وضعیت جمعیتی شهرستان لامرد	۵- وضعیت جمعیتی شهرستان لامرد
..... ۶- هواشناسی و اقلیم	۶- هواشناسی و اقلیم
..... ۶-۱- میزان بارندگی	۶-۱- میزان بارندگی
..... ۶-۲- دما	۶-۲- دما
..... آمار و عملکرد شهرستان لامرد	آمار و عملکرد شهرستان لامرد
..... ۱- بخش زراعت	۱- بخش زراعت
..... ۲- بخش باغبانی	۲- بخش باغبانی
..... ۳- گلخانه	۳- گلخانه

- ۴- مکانیزاسیون
- ۵- آب و خاک
- ۶- امور دام
- ۷- آبیان
- ۸- صنایع کشاورزی
- ۹- منابع طبیعی و آبخیزداری
- ۱۰- سازمان تعاون روستایی
- ۱۱- شرکت خدمات حمایتی

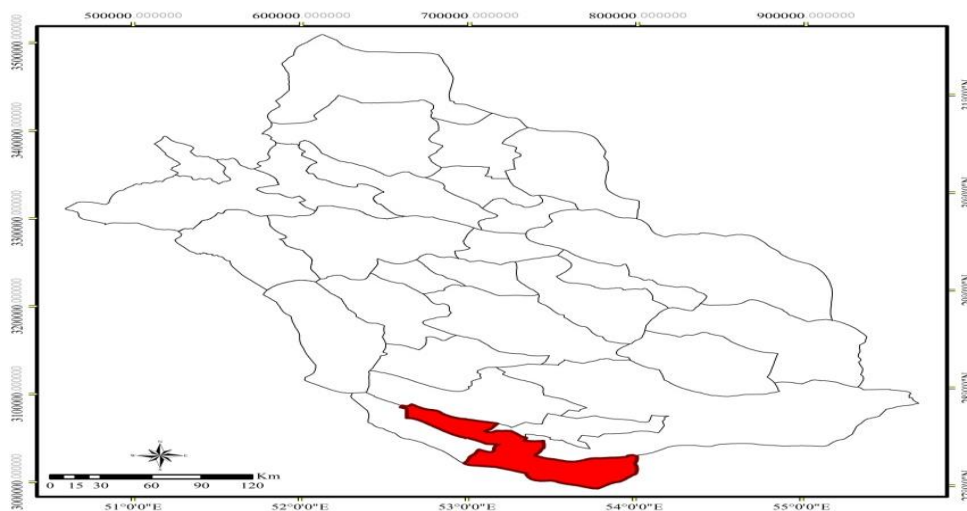
بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک، این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده. بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان بخصوص، بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر تلاش دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

نگاهی به شهرستان لامرد

شهرستان لامرد به مرکزیت شهر لامرد با وسعت ۳۹۱۵ کیلومترمربع ۳٫۲ درصد کل مساحت استان فارس را به خود اختصاص داده است. این شهرستان در محدوده جغرافیایی ۵۲ درجه و ۳۶ دقیقه تا ۵۴ درجه و ۱ دقیقه طول شرقی ۲۷ درجه و ۱ دقیقه تا ۲۷ درجه و ۵۴ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته است و از شمال به شهرستانهای لار، گراش و خنج از جنوب به استان هرمزگان از شرق به شهرستان لارستان و استان هرمزگان و از غرب به شهرستان مهر و استان بوشهر محدود می شود. براساس آخرین تقسیمات کشوری شهرستان (۱۳۹۰) این شهرستان دارای چهار بخش (اشکنان، علامرودشت، چاه ورز و مرکزی)، ۴ نقطه شهری (اشکنان، اهل، علامرودشت و لامرد) و ۸ دهستان (اشکنان، کال، خیرگو، علامرودشت، چاه ورز، حومه، شیخ عامر و سیگار) می باشد. همچنین این شهرستان دارای ۱۸۱ پارچه آبادی است که ۱۴۲ پارچه آبادی مسکونی و ۳۹ آبادی خالی از سکنه می باشد. فاصله مرکز شهرستان تا مرکز استان ۳۸۷ کیلومتر است.

موقعیت شهرستان لامرد در استان فارس

تصویر ماهواره ای شهرستان لامرد

۱- طبیعت شهرستان لامرد

۱-۱- چشمه های آب گرم شهرستان

چشمه آب گرم لامرد که آب آن برای مصارف درمانی مورد استفاده قرار می گیرد. این چشمه که از چشمه های معدنی معروف فارس است از نوع گوگردی است و می تواند برای مداوای برخی از امراض مورد استفاده قرار گیرد.

۱-۲- تنگ های شهرستان لامرد

۱-۲-۱- تنگ ترمان لامرد

تنگ ترمان: در ۱۰ کیلومتری غرب شهر لامرد، واقع شده است. این تنگ دارای قنات و

آسیاب های آبی می باشد.

۱-۲-۲- تنگ پدنو لامرد

تنگ پدنو بانی زارها و طبیعت دل انگیز در ۴ کیلومتری جنوب شهر لامرد قرار دارد .

۱-۲-۳- تنگ رکن آباد لامرد

تنگ رکن آباد در کنار جاده ساحلی لامرد - بندر لنگه واقع شده است. این تنگ دارای قنات، چشمه، آسیاب های آبی، کاریز و نخلستان های انبوه است.

۱-۲-۴- تنگ اهل لامرد

تنگ اهل در جنوب روستای اهل از توابع بخش اشکنان قرار دارد. این تنگ دارای چشمه و درختان نخل و لیمو است. مقبره یکی از نوادگان جابرین عبدالله انصاری از اصحاب پیامبر گرامی اسلام (ص) در تنگ اهل واقع شده است.

۲- منابع آب شهرستان

۲-۱- منابع آب سطحی

شهرستان لامرد از نظر منابع آب، در محدوده حوضه ی مهران واقع شده است. شهرستان لامرد، فاقد منابع آب سطحی دایمی است و منابع آب سطحی عمدتاً مسیلهای فصلی را در برمی گیرند که تنها در فصل مرطوب، جریان دارند. مسیلهای بی شمار کوچک و بزرگی از ارتفاعات شمالی و جنوبی، غربی به سمت دشت جریان می یابند که پس از به هم پیوستن، رودخانه ی شور را تشکیل می دهند. این مسیلهای، افزون بر جریانهای آب ناشی از بارندگیها به عنوان زهکش عمل می کنند. شیب مسیلهای موجود، کم و اکثراً فاقد مسیری مشخص هستند. به همین دلیل، موجب پخش آب در دشت لامرد و بوجود آمدن شورزارهای گسترده ای می شود. اجرای طرحهای تغذیه ی مصنوعی و پخش سیلاب می تواند تاثیر مثبتی بر آبرفتهای موجود داشته باشد.

۲-۱-۱- تنگناها و محدودیت آب سطحی در شهرستان لامرد

- وجود تشکیلات تبخیری دارای املاح در بستر مسیلهای موجود که موجب تخریب آن مسیلهای می شود.

- شیب کم مسیلهای که موجب بوجود آمدن شورزارهای نسبتاً گسترده در دشت می شود.

- قابلیت های آب سطحی در شهرستان لامرد

- اجرای طرحهای تغذیه ی مصنوعی و پخش سیلاب است.

سفره ی آبرفتی دشت لامرد، به دلیل وضعیت پستی و بلندی، به صورت سفره ی یکسان نیست و از نظر مخزن وضعیت متغیری در طول دشت دارند. وضعیت آبدهی در دامنه ها و قاعده مخلوط افکنه بزرگ، نسبتاً خوب و در مرکز دشت، به دلیل ریزدانه بودن آبرفت و بالا بودن سنگ کف و نیز تبخیر سطحی، نامناسب است. سطح برخورد به آب در حاشیه ی ارتفاعات، زیاد و به بیش از ۳۵ متر می رسد و در مرکز و انتهای دشت، به کمتر از ۰/۵ متر می رسد. هم اکنون، سفره ی آب دشت، دارای بیلان منفی است، اما توسعه ی چاهها باید در مناطقی انجام شود که تراکم چاهها، اندک باشد.

- تنگناها و محدودیت ها

با توجه به کیفیت نامناسب آب زیرزمینی و عدم قابلیت گسترش کشاورزی، هم اکنون می توان میزان تخلیه را ثابت نگه داشت. سازندهای سخت منطقه نیز به دلایل ویژه ی زمین شناسی یا فاقد آب بوده و یا دارای آبی با کیفیتی نامناسب هستند.

- امکانات و قابلیت

- پخش سیلاب و تغذیه ی مصنوعی بر روی مسیلهای منتهی به دشت.

- عملیات اکتشافی در سازندهای سخت منطقه برای یافتن محلهای مناسب جهت بهره برداری آب.

- اجرای طرحهای آبخیزداری از قبیل بندهای سنگی و سیمانی و حوضچه های تغذیه مصنوعی بر مسیلهای منتهی به دشت.

هم اکنون برداشت از منابع آب زیرزمینی شهرستان، با استفاده از ۱۳۷۶ حلقه چاه عمیق و نیمه عمیق، ۱۷ رشته قنات و ۱۵ دهنه چشمه، صورت می پذیرد.

۳- موقعیت پستی ها و بلندی ها

۳-۱- ارتفاعات شهرستان لامرد

رشته کوه علاء مرودشت، این کوه، بصورت رشته ی موازی به طول ۱۲۴ کیلومتر و به عرض ۴ تا ۸ کیلومتر، از روستای شلدان واقع در شهرستان مهر آغاز شده و به سوی جنوب شرقی تا روستای

پاقلات امتداد می یابد. ارتفاع آن در بلندترین نقطه، ۱۴۳۰ متر است. این رشته کوه، شهرستان لامرد را به دو بخش جدا تقسیم می کند.

۳-۲- دشتهای شهرستان لامرد

دشت لامرد با امتداد شمال غربی، جنوب شرقی بر روی ناودیسی بین ارتفاعات شمالی و جنوبی قرار گرفته و تغییرات درجه حرارت در آن بسیار زیاد است.

۴- رودخانه ها

۴-۱- رودخانه ی شور مهران

که در جهت عکس رودخانه علاء مرودشت، از شمال غربی به سوی جنوب شرقی در دشت لامرد (مهران) جریان دارد و به صورت رودخانه ای فصلی از شهرستان لامرد خارج شده و از راه استان هرمزگان به خلیج فارس می ریزد.

۴-۲- رودخانه ی فصلی علاء مرودشت (جاه عینی)

این رودخانه، از به هم پیوستن دو مسیل بیرم و فداغ، در بخش میانی دشت علاء مرودشت تشکیل می شود.

۴-۳- رودخانه مهران شور لامرد

این رودخانه فصلی از ارتفاعات کوه سیاه، کوه پردی و کوه های شمال گاوبست سرچشمه می گیرد و پس از عبور از دشت لامرد از قسمت جنوب شرقی استان خارج شده و به خلیج فارس می ریزد. این رودخانه در سال هایی که بارش باران کم است، فقط در فصل های باران خیز به جریان درمی آید، به همین علت برای کشاورزی چندان مناسب نیست .

۵- وضعیت جمعیتی شهرستان لامرد

جمعیت شهرستان ، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۹۱۷۸۲ نفر که ۹٫۱ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۴۵۶۶۱ نفر مرد و ۴۶۳۲۱ نفر زن) می باشد. جمعیت شاغل شهرستان ۲۲۸۴۲ نفر می باشد که از این تعداد ۲۷۵۴ نفر معادل ۱۲٫۱ درصد در بخش کشاورزی فعال

هستند .

۶- هواشناسی و اقلیم

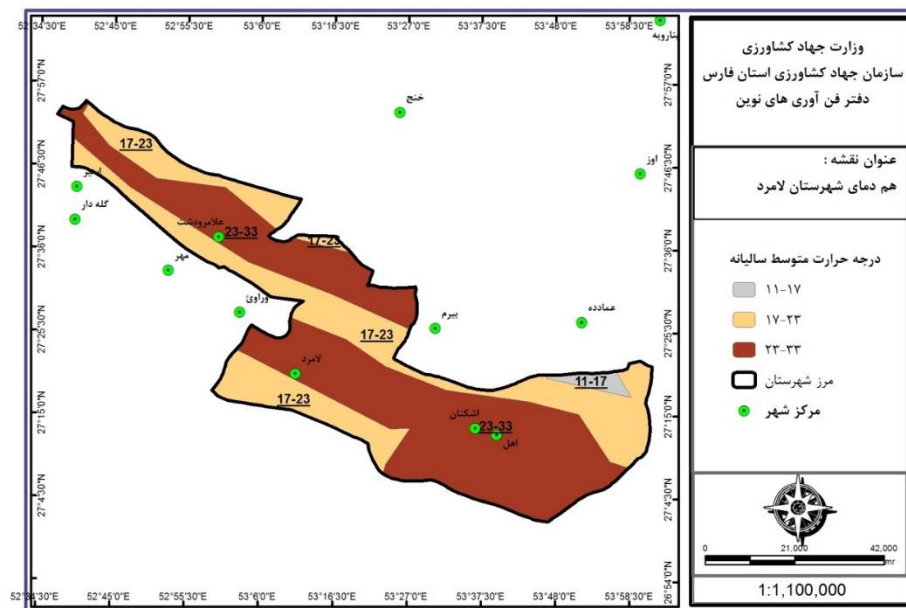
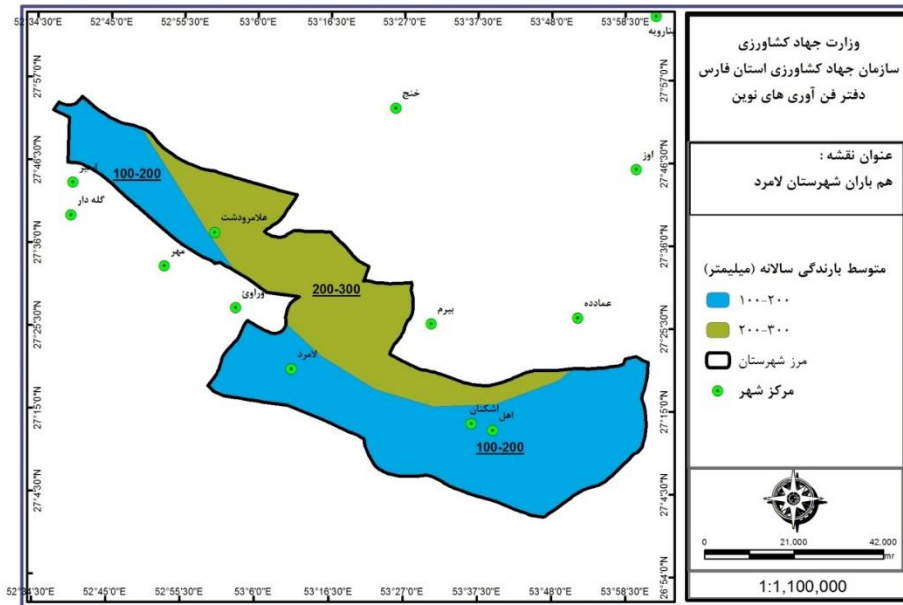
۱-۶ میزان بارندگی

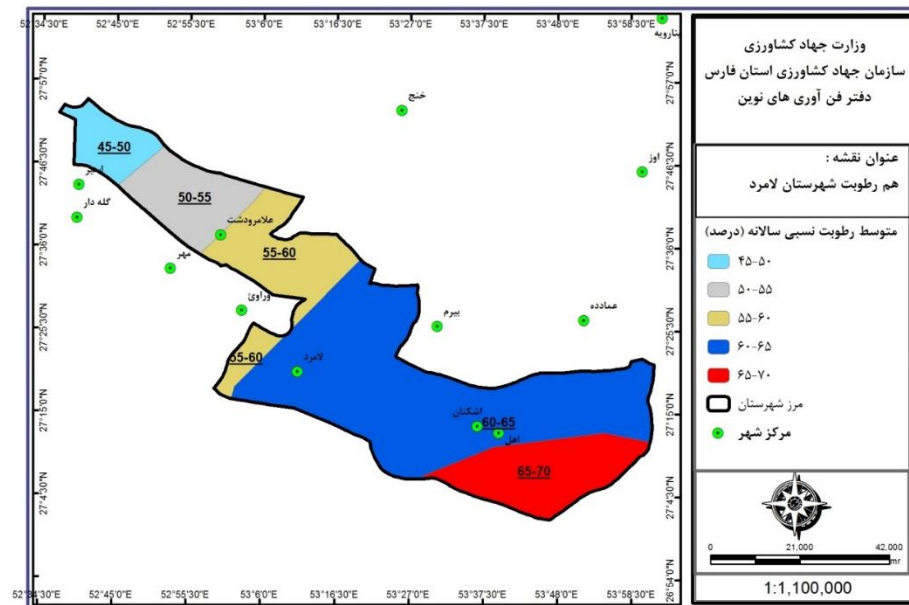
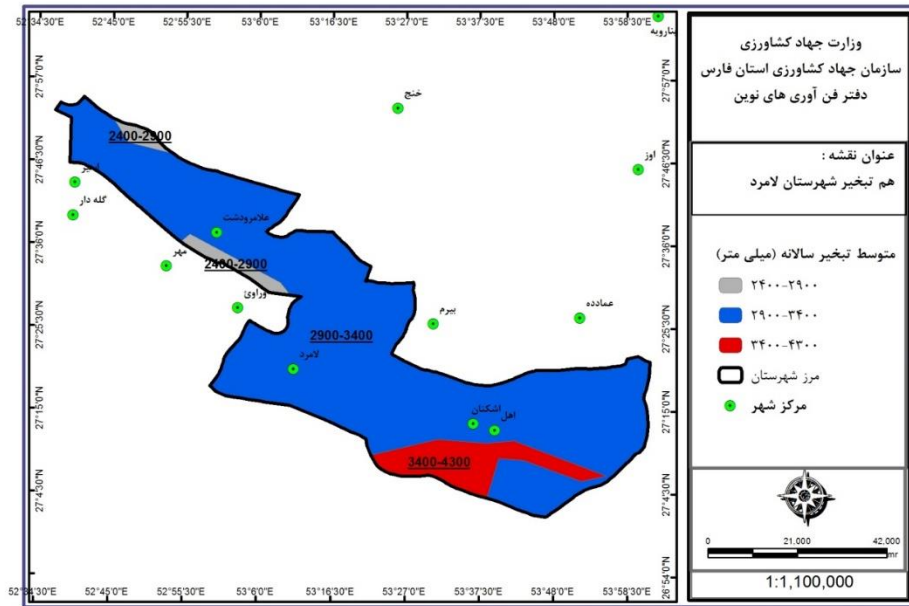
میزان بارندگی شهرستان کازرون در سال ۹۶ برابر با ۱۷۱,۸ میلی متر می باشد . حداکثر بارندگی ۱۰۳,۵ دردیماه گزارش شده است متوسط بارندگی ۵۵ ساله ۲۰۸,۹ میلی متر گزارش شده است .

دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۶,۶ درجه سانتی گراد در بهمن ماه و میانگین حداکثر دما ۴۵,۵ درجه در مردادماه می باشد . همچنین حداکثر رطوبت ۹۰ درصد دردیماه و حداقل آن ۱۱ درصد در خردادماه می باشد

شهرستان لامرد از نظر اقلیمی، بر اساس اقلیم نمای کوپن، در گروه اقلیمی خشک قرار می گیرد.

آمار و عملکرد شهرستان لامرد

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی لامرد در سال ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلودر هکتار
گندم	۳۱۱۳	۲۲	۳۱۳۵	۱۳۱۵۰	۸	۱۳۱۵۷	۴۲۲۴	۳۴۶
جو	۶۵۳	۵۱۲	۱۱۶۵	۲۱۸۰	۳۸۶	۲۵۶۶	۳۳۳۹	۷۵۳
غلات	۳۷۶۶	۵۳۴	۴۳۰۰	۱۵۳۲۹	۳۹۴	۱۵۷۲۳	۴۰۷۱	۷۳۷
پنبه	۱	۰	۱	۳	۰	۳	۲۴۱۷	۰
توتون و تنباکو	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۳۵۰۰	۰
کنجد	۱۵۵	۰	۱۵۵	۱۷۱	۰	۱۷۱	۱۱۰۵	۰
کلزا	۴۵۹	۰	۴۵۹	۷۸۸	۰	۷۸۸	۱۷۱۷	۰
محصولات صنعتی	۶۱۶	۰	۶۱۶	۹۶۳	۰	۹۶۳	۱۵۶۵	۰
پیاز	۱	۰	۱	۱۳	۰	۱۳	۲۶۰۰۰	۰
گوجه فرنگی	۲۷۵	۰	۲۷۵	۷۶۴۹	۰	۷۶۴۹	۲۷۸۴۶	۰
سایر سبزیجات	۶	۰	۶	۳۶	۰	۳۶	۵۸۳۶	۰
سبزیجات	۲۸۱	۰	۲۸۱	۷۶۹۸	۰	۷۶۹۸	۲۷۳۶۵	۰
خربزه	۱۲۵	۰	۱۲۵	۷۳۲۹	۰	۷۳۲۹	۵۸۵۴۰	۰
هندوانه	۱۹۵	۰	۱۹۵	۵۴۷۷	۰	۵۴۷۷	۲۸۱۱۸	۰
خیار	۶۷	۰	۶۷	۹۳۴	۰	۹۳۴	۱۳۹۲۶	۰
سایر محصولات جالیزی	۲۴۷	۰	۲۴۷	۳۸۸۱	۰	۳۸۸۱	۱۵۶۸۹	۰
محصولات جالیزی	۶۳۵	۰	۶۳۵	۱۷۶۲۲	۰	۱۷۶۲۲	۲۷۷۷۴	۰
یونجه	۳۴	۰	۳۴	۲۸۶	۰	۲۸۶	۸۳۱۱	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۱	۰	۱	۱۱	۰	۱۱	۷۷۱۴	۰
نباتات علوفه‌ای	۳۶	۰	۳۶	۲۹۷	۰	۲۹۷	۸۲۸۸	۰
کل محصولات	۵۳۳۳	۵۳۴	۵۸۶۷	۴۱۹۰۹	۳۹۴	۴۲۳۰۳	۷۸۵۹	۷۳۷

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان لامرد در سال ۹۶

عملکرد/کیلودر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول	
۲۰۴۹	۱۰۴۱۲	۷۲۱	خرما	
۵۰۷۰۷	۵۶	۱۲	لیموترش	
۵۰۷۰۷	۵۶	۱۲	جمع مرکبات	
۱۰۰۰	۲۸	۲۸	زیتون	
	۰	۰	سایر میوه های نیمه گرمسیری	
۲۰۵۹	۱۰۴۹۶	۷۶۱	جمع میوه های نیمه گرمسیری	
۹۶۰۲۵۰۰۰	۱۰۱۵۵۰۰	۱۲۰۰	خیار	
۱۴۶۰۶۶۶۰۶۷	۲۲۰۰۰	۱۰۵۰	گوجه فرنگی	
۹۵۰۸۹۰۰۴۱	۷۰۰۰	۰۰۷۳	انواع فلفل	
	۰۰۰	۰۰۰	بادمجان	
	۰۰۰	۰۰۰	سایر سبزیجات	
۱۰۱۰۵۴۶۰۰۳	۱۰۴۴۵۰۰	۱۴۰۲۳	جمع سبزی و صیفی	
	۰۰۰	۰۰۰	توت فرنگی	
۳۶۰۸۸۸۰۸۹	۱۰۶۶۰۰۰	۴۵۰۰	گیاهان دارویی	
۰۰۰	۰۰۰	۱۰۰	سایر	
۳۶۰۸۸۶۰۹۶	۱۰۶۶۰۰۰	۴۶۰۰	جمع سایر محصولات	
۵۱۰۵۵۲۰۳۸	۳۰۱۰۵۰۰	۶۰۰۲۳	جمع محصولات گلخانه ای	
۴۰۷۴۱۰۹۴	۲۹۴۰۰	۱۴۷۰۰	سایر محصولات مثمر	
۲۴۰۴۴۴۰۴۴	۱۰۱۰۰۰۰	۴۵۰۰	گیاهان دارویی	
	۰	۰	قارچ دکمه ای	
	۰	۰	قارچ صدفی	
۱۳۰۰۲۸	۱۰۳۹۴	۱۹۲	جمع سایر محصولات باغبانی	
۷۰۱۱۳	۵۰۹۹۵	۱۰۰۱۳	کل محصولات	

میزان	واحد	محصول
۱۴۳۳۰۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۱۴۴۵	تولید/تن	
۴۰۶۷۰۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۱۲۶۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۰	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۰	تولید/هزار اصله	
۲۰۰۰۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۲۶	تولید/میلیون عدد	

ماخذ: مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی فارس

آمار ادوات موجود شهرستان لامرد تا پایان سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۵۹۰	تراکتور
۰	کمباین
۰	دروگر
۲,۲۱	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخار در هکتار

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

عملکرد	شاخص
۱۲۲۶	سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)
۵۵	تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)
۳	احیاء و مرمت قنوات(رشته)
	عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)
۰/۲	کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان لامرد در سال ۹۶

تعداد	نوع دام	
۱۷۶۴۳	گوسفند و بره	
۴۴۸۰۸	بز و بزغاله	
۷۳۶	اصیل	گاو و گوساله
۲۲۵۶	دورگ	
۹۰۲	بومی	
۳۸۹۴	جمع	
۰	گاو میش	
۱۸۹	شتر	

میزان تولید محصولات عمده دامی شهرستان لامرد سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۱۶۴۳	۲,۶
گوشت مرغ	تن	۲۸۳۷	۲,۳
شیر خام	تن	۴۵۴۷	۰,۸
تخم مرغ	تن	۶۶۳	۱,۳
عسل	تن	۷۷	۱,۲
کل	تن	۹۷۶۷	۱,۱

- آبریان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان لامرد سال ۹۶

انواع ماهی	تولید (تن)
سردآبی	۰
گرمآبی و خاویاری	۰
آبی منابع	۰
جمع کل	۰

ماخذ: مدیریت امور آبریان سازمان جهاد کشاورزی فارس

- صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان لامرد در سال ۹۶

شاخص	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۰
ظرفیت	تن	۰
سرمایه ثابت	میلیون ریال	۰
اشتغال	نفر	۰

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان لامرد در سال ۹۶

مقدار	واحد	شاخص
۰	عدد	تعداد
۰	تن	ظرفیت
۰	میلیون ریال	سرمایه ثابت
۰	نفر	اشتغال

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان لامرد در سال ۹۶

درصد شهرستان به استان	میزان (هکتار)	شاخص
۴,۰۴	۱۱۶۶۱,۶	مساحت مراتع
۰,۵۳	۲۷۲۴۳	مساحت جنگل
۳,۷	۲۹۵۶۱۳	مساحت بیابان

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۷	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۱	شرکت های تعاونی کشاورزی

ماخذ: سازمان تعاون روستایی استان فارس

۱۲- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان لامرد سال ۹۶

میزان	واحد	نام کود
۱۴۰	تن	ازته
۱۵۰	تن	فسفات
۵۰	تن	پتاسه

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس

فهرست مطالب

عنوان

--نگاهی کوتاه به شهرستان مرودشت
--منابع آب شهرستان مرودشت
--منابع آب سطحی
--منابع آب زیرزمینی
--موقعیت پستی ها و بلندی ها
--مهمترین دشتهای شهرستان مرودشت
--۴-وضعیت جمعیتی شهرستان مرودشت
--۵-هواشناسی و اقلیم
--۵-۱-میزان بارندگی
--۵-۲-دما
--آمار و عملکرد شهرستان مرودشت
--۱-بخش زراعت
--۲-بخش باغبانی
--۳-گلخانه
--۴-مکانیزاسیون
--۵-آب و خاک
--۶-امور دام
--۷-آبزیان
--۸-صنایع کشاورزی

.....۹- منابع طبیعی و آبخیزداری

.....۱۰- سازمان تعاون روستایی

.....۱۱- شرکت خدمات حمایتی

بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک، این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده. بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان، بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه، تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر همت دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه‌جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

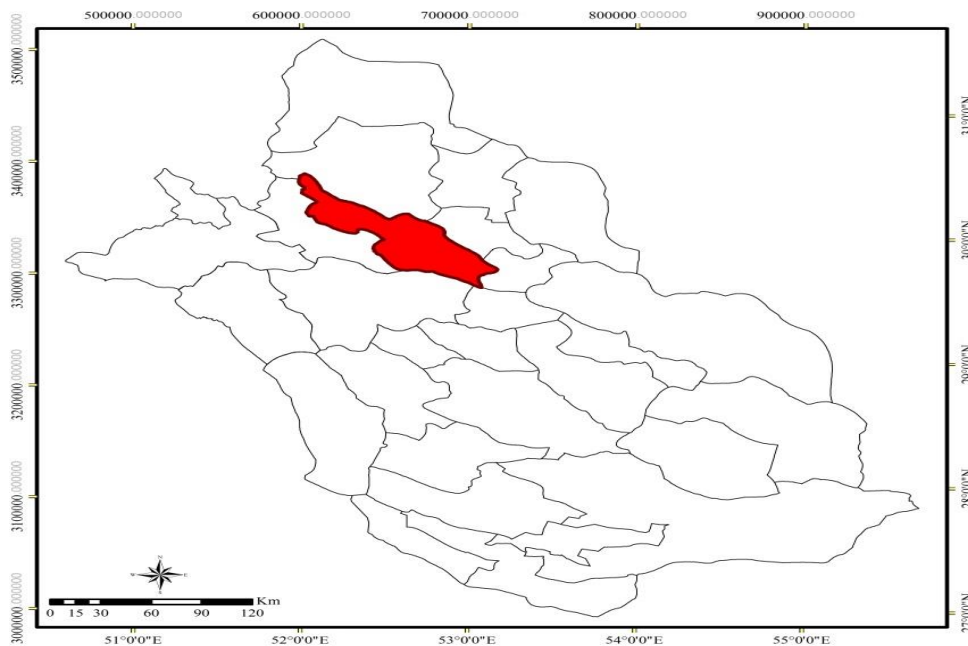
محمد مهدی قاسمی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

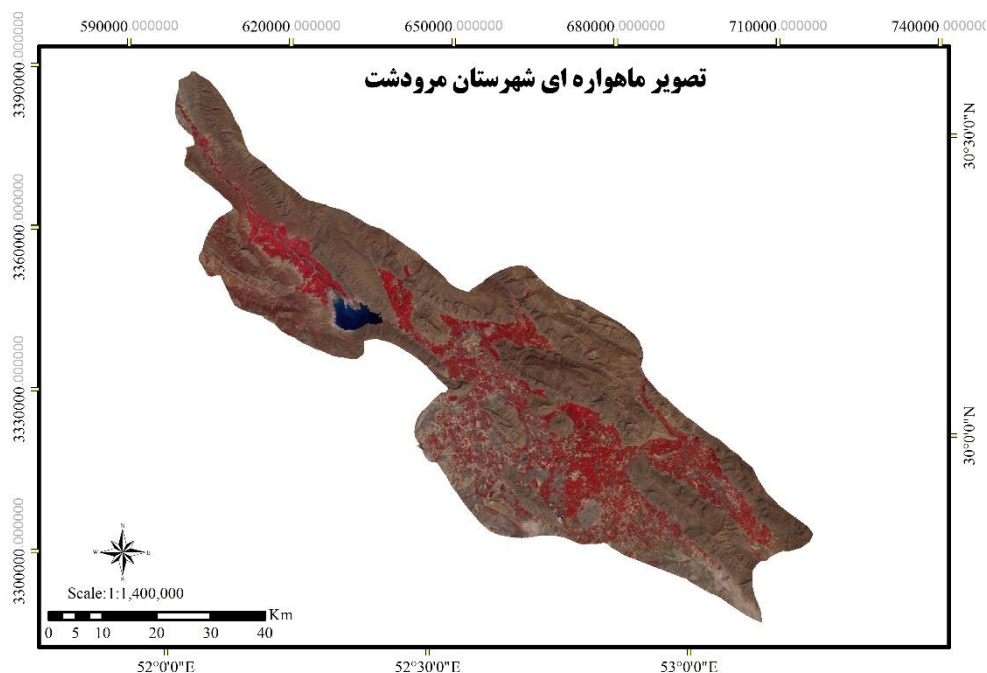
نگاهی به شهرستان مرودشت

شهرستان مرودشت به مرکزیت شهر مرودشت تقریباً در مرکز استان فارس واقع شده است. این شهرستان از شمال به شهرستان اقلید، از جنوب به شهرستان های شیراز و خرامه، از شرق به شهرستان های پاسارگاد و ارسنجان و از غرب به شهرستان سپیدان، محدود است. شهرستان مرودشت به مرکزیت شهر مرودشت با وسعت ۳۶۵۶ کیلومتر مربع ۳ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است. این شهرستان در محدوده جغرافیایی حداقل ۵۲ درجه و ۱۴ دقیقه و حداکثر ۵۳ درجه و ۱۴ دقیقه طول شرقی و حداقل ۲۹ درجه و ۴۱ دقیقه و حداکثر ۳۰ درجه و ۳۷ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته است و در ارتفاع ۱۵۹۵ متری از سطح دریا واقع شده است. براساس آخرین تقسیمات کشوری (۱۳۹۱) این شهرستان دارای ۵ بخش (درودزن، سیدان، کامفیروز، کر و مرکزی) است و ۵ نقطه شهری بنام (رامجرد، سیدان، کامفیروز، خانیمن و مرودشت) و ۱۵ دهستان (ابرج، رامجرد ۱، درودزن، خفرک علیا، رحمت، خرم مکان، کامفیروز جنوبی، کامفیروز شمالی، گرمه رامجرد ۱، رودبال، کناره، مجدآباد، محمدآباد و نقش رستم) میباشد. همچنین این شهرستان دارای ۵۷۱ پارچه آبادی است که ۲۸۸ پارچه آبادی مسکونی و ۲۸۳ آبادی خالی از سکنه می باشد. فاصله مرکز شهرستان تا مرکز استان ۴۲ کیلومتر است.

مرودشت یکی از باستانی ترین مناطق ایران است که با پیشینه ی کهن خود در طول تاریخ توجه بسیاری از باستان شناسان و دوستداران فرهنگ و تمدن ایرانی را به خود معطوف داشته است. مجموعه آثار به جای مانده ماقبل تاریخ و آثار اعجاب برانگیز تاریخی بیان گر این مطلب است که این شهرستان با اهمیتی ویژه همواره مورد توجه بوده است. مجموعه کاخ های تخت جمشید که شاهکار مدیریت باستانی و حاصل تلاش دستان آفرینش گر معماران چیره دست دوره های باستانی ایران بوده و از شهرتی همسان با دیوارعظیم چین و اهرام ثلاثه مصر برخوردار است، مهم ترین مکان دیدنی شهرستان مرودشت را تشکیل می دهند.

عظمت منحصر به فرد این بنا به تنهایی گویای تاریخ شکوهمند تمدن ایران است و این درحالی است که این مجموعه تنها یکی ولی مهم ترین اثر از بناهای تاریخی کشور ایران و استان فارس است. شهرهای قدیمی به همراه نقش ها و کتیبه های باستانی و کاخ های پادشاهان هخامنشی و چندین اثر تاریخی و قدیمی دیگر، از جمله جاذبه های مهم شهرستان مرودشت به شمار می آیند. مجموعه کاخ های تخت جمشید، کاخ صد ستون ، کاخ داریوش، سنگ نبشته پهلوی، تخت گوهر یا تخت رستم، نقش رجب، آرامگاه اردشیر دوم و سوم، شهر قدیمی استخر (تخت طاووس)، قلعه استخر، برج زندان سلیمان، پل بند امیر و پل خان از جمله مهم ترین آثار تاریخی این شهرستان به شمار می روند. همچنین طبیعت جذاب و غنی شهرستان مرودشت به یاری منحصر به فردترین آثار تاریخی و باستانی این منطقه آمده و جلوه های اعجاب انگیزی از زیبایی های طبیعی را به نمایش

گذاشته و این شهرستان را به لحاظ طبیعی نیز در ردیف مناطق دیدنی ایران قرار داده است. بافت قالی و قالیچه مهم ترین صنایع دستی شهرستان مرودشت را تشکیل می دهد. قالی ها بیشتر توسط زنان و دختران و در کارگاه های خانگی و محلی تولید می شوند. شرکت سهامی فرش هم که به تازگی در این منطقه تاسیس شده ، کار تولید و عرضه فرش را به صورت صنعتی بر عهده دارد . زبان اهالی مرودشت فارسی است ، اما درباره ی

نژاد آنها گفته می‌شود که با توجه به مهاجرت صنعتی مردم به کارخانه ی آزمایش، پتروشیمی و قند مرودشت، گونه گونی اقوام و فرهنگ مختلف در شهر مرودشت ، بسیار زیاد است به گونه ای که از عشایر و کولی ها، روستایی ها و شهرهای پیرامون مرودشت ، هجوم مهاجرت به شهر مرودشت آغاز می کنند، بنابراین ، در مقایسه با مردم دیگر شهرهای استان فارس که عمدتاً از یک قوم تشکیل شده اند ، مرودشت از اقوام مختلف تشکیل یافته است .

۱- منابع آب شهرستان مرودشت

۱-۱- منابع آب سطحی

شهرستان مرودشت، از نظر منابع آب سطحی ، در حوضه ی آبریز بختگان واقع شده است. مهمترین رودخانه ی شهرستان مرودشت ، عبارتند از :

۱-۱-۱- رودخانه ی کر

رودخانه کر مهمترین رودخانه ی دائمی شهرستان به شمار می آید و منشاء رودخانه ی کر ، ناشی از به هم پیوستن تعداد بی شماری نهر و چشمه مانند چشمه های سده، چهل چشمه، چشمه بهرام گور که به رودخانه سفید مشهور است و نیز رودخانه گاوگدار، دزدگرد، در شهرستان اقلید و رودخانه ی شور و شیرین که از به هم پیوستن رودخانه ی جوبخله و مارگان در شهرستان سپیدان سرچشمه می گیرند بوجود می آید. رودخانه ی کر در شهرستان مرودشت ، آب رودخانه های تنگ بستانک تنگ شول و در پایین سد درودزن، آب رودخانه ی مائیس را دریافت می دارد . استفاده از آب رودخانه ی کر در دشتهای رامجرد ، مرودشت ، کربال و خرامه در کشاورزی ، از پیشینه ی زیادی برخوردار است ، به گونه ای که از زمانهای بسیار کهن ، در مسیر این رودخانه از پل خان تا دریاچه بختگان ، چندین بند انحرافی که عبارتند از : بند امیر بند فیض آباد ، بند موان ، بند تیلکان ، بند حسن آباد و بند جهان آباد ساخته شده است . تمامی این بندها در شرایط کنونی ، نیازمند بازسازی است . سد درودزن در ابتدای ورود به دشت رامجرد قرار دارد . این سد که از

نوع مخزنی خاکی با پوشش سنگی است ، در نزدیکی قریه درودزن ساخته شده و مشخصات آن به شرح زیر است : میزان ورودی به سد سالانه به طور متوسط ، ۱۰۶۰ میلیون متر مکعب است . چنانچه میزان تبخیر از سطح دریاچه ی سد که رقمی نزدیک به ۱۰۲ میلیون متر مکعب است از آن کسر شود ، آب قابل استفاده ۹۵۸ میلیون متر مکعب خواهد بود. هم اکنون ، رودخانه ی کر ، مهمترین منبع تامین کننده آب دشتهای کامفیروز - درودزن - کربال به شمار می آید . رودخانه کر در طول مسیر خود از رامجرد تا پل خان ، آب تعداد زیادی فاضلاب و زهکش های بزرگ و کوچک را دریافت میدارد که کیفیت آب آن را بشدت کاهش می دهد . رودخانه ی کر پس از طی مسافت دشت کربال ، به دریاچه بختگان می ریزد .

۱-۱-۱-۱- تنگناها و محدودیتهای رودخانه کر در شهرستان مرودشت ، کربال

خطر سیل گیری شهر مرودشت و مراکز صنعتی دشت رامجرد ، در اثر طغیان های استثنایی رودخانه ی کر که سد درودزن قادر به کنترل آن نیست .

- فرسایش بیش از حد دیواره های بستر رودخانه در منطقه ی کامفیروز که موجب عریض شدن رودخانه در این منطقه شده است ، به گونه ای که عرض رودخانه در برخی از نقاط به ۲ کیلومتری می رسد ، که این امر ، موجب از بین رفتن زراعتهای مرغوب حاشیه ی رودخانه می شود .

- تخریب آب بندهای سنتی در طول رودخانه بر اثر طغیان در مواقع سیلابی و تحمیل هزینه بر کشاورزان

- عدم امکان انتقال آب به زمینهای مرتفع بالادست.

- شیب تند دو شاخه از رودخانه ی تنگ شول و تنگ بستانک و حمل رسوب زیاد به رودخانه

- نبود آب کافی برای مصارف کشاورزی در ۳ زیر حوضه ی رودخانه تنگ شول و تنگ بستانک به دلیل تغییرات شدید آبدهی آنها در طول سال .

- تغییرات و نوسان نسبتاً شدید سطح آب دریاچه درودزن در سالهای خشک و تر که از یک

عبور از دشت پاسارگاد وارد دشت خفرک علیا می شود. در مرکز این دشت، رودخانه در مسیری نسبتاً مارپیچ، به حرکت خود ادامه می دهد، در این مسیر تعداد زیادی نهرهای سنتی از رودخانه منشعب شد و آب آنها برای مصارف کشاورزی روستاهای واقع در دشت مورد استفاده قرار می گیرند. رودخانه سیوند، پس از عبور از دشت سعادت شهر، وارد دشت خفرک و سپس وارد دشت مرو دشت شد و در محل پل خان، به رودخانه کر می پیوندد. آب رودخانه ی سیوند، بجز ماههای دی تا اردیبهشت که ماههای سیلابی به شمار می آید، در بقیه ی طول سال تقریباً ثابت است و آبدهی رودخانه ی سیوند در بهار، بیشترین مقدار خود را داراست. بستر رودخانه ی سیوند در دشتهای خفرک و مرو دشت زاینده است، به گونه ای که در قسمتهایی از دشت مرو دشت، با توجه به بالا بودن سطح آب زیرزمینی، آب رودخانه به طور ناگهانی افزایش می یابد.

۱-۱-۲-۱- تنگناها و محدودیتها در رودخانه ی سیوند

- نبود آب کافی در رودخانه ی سیوند به دلیل پایین بودن میزان آبدهی
- پیوستن زهکش آهوچر و دیگر زهکشهای فرعی و فاضلابهای شهر و کارخانه قند مرو دشت مسبب تخریب آلودگی آب در دشت کربال شده است.
- نبود دریچه کنترل بر روی بندهای سنتی برای کنترل سیلاب در مواقع سیلابی که این امر، موجب پخش سیلاب در دشت کربال می شود.
- نبود شبکه ی نوین آبیاری در دشت کربال
- تغییرات شدید آبدهی رودخانه در فصلهای مختلف و نبود آب کافی در فصل کشاورزی
- نبود شبکه های نوین آبیاری در دشتهای پراکنده ی واقع در دشتهای مسیر عبور رودخانه و بالا بودن میزان هدر روی آب در نهرهای سنتی.
- مرتفع بودن زمینهای مستعد کشاورزی نسبت به سطح رودخانه که انتقال آب را با دشواری روبرو می سازد.

۱-۱-۲-۲- امکانات و قابلیتها در رودخانه ی سیوند

- احداث بند انحرافی بر روی سرشاخه ی سیوند در محل شهید آباد (شهرستان خرم بید) به منظور انتقال آب به زمینهای مستعد پیرامون ، و توسعه ی سطح زیر کشت .
- پوشش نهرهای موجود در طول مسیر رودخانه ، به منظور جلوگیری از هدر روی ناشی از نفوذ آب و بالا بردن بازده آبیاری .

۲-۲- منابع آب زیرزمینی

۲-۲-۱- دشتهای درودزن ، کربال

رسوبهای آبرفتی در قسمتهای مختلف دشت ، متفاوت است ، به گونه ای که در دامنه ی ارتفاعات ، نوار باریکی از رسوبهای پای دامنه ای وجود دارد که به دلیل درشت بودن دانه ها و تغذیه از ارتفاعات آهکی ، مخازن آبدار خوبی به شمار می آیند . به طور کلی ، ضخامت آبرفت و واریزه از حداقل ۳ متر تا حداکثر ۱۸۰ متر (مرودشت) ، متفاوت است . آبرفتهای مرکز دشت ، دربرگیرنده ی رس ، مارن و سیلت است. سطح برخورد به سفره ی آب در دشتهای کربال ، مرودشت که در سمت چپ رودخانه ی کر قرار دارد ، بالاست در دشتهای کربال ، خرامه داریون و زرقان ، سطح آب زیر زمین ، نزدیک به ۱۰ متر است ، در دشتهای رامجرد ، ابرج و آهوچر سطح آب زیرزمینی بالا و بافت خاک دانه ریز است . بیلان دشت ، هم اکنون با توجه به میزان تغذیه ی دشت و میزان برداشت آب در تمامی نقاط دشت منفی است.

۲-۲-۱-۱- تنگناها و محدودیت

- باتلاقی بودن دشتهای مجاور رودخانه ی کر که همگی شور هستند .
- عدم توزیع درست منابع آب در مناطق که دارای قابلیت انحصال آب زیر زمینی می باشد ، منابع آب سطحی نیز وجود دارد ، و بر عکس در مناطقی که آب زیرزمینی وجود ندارد ، آب سطحی نیز وجود ندارد .
- بالا بودن سطح آب زیر زمینی در برخی نقاط .

۲-۲-۱-۲- امکانات و قابلیت ها

-تغذیه منابع آبرفتی دشت به وسیله ی آهکها که از قابلیت خوبی برخوردارند .
-نبود محدودیت منابع آب آهکی در محدوده ی حاشیه ی دشت برای کشاورزی
-امکان استفاده از منابع آب آهکی در منطقه
هم اکنون برداشت آب از منابع آب زیرزمینی شهرستان مرودشت به وسیله ی ۱۳۲۳۹ چاه عمیق و نیمه عمیق، ۴۶ رشته قنات و ۴۸ دهانه چشمه صورت می پذیرد.

۳- موقعیت پستی ها و بلندی ها

شهرستان مرودشت ، جلگه ای آبرفتی و هموار است که از سمت شمال و غرب و جنوب به کوهستان محدود است . مهمترین ارتفاعات شهرستان ، عبارتند از :
کوه آب غار : به ارتفاع ۲۸۲۷ متر در ۷۰ کیلومتری شمال غربی مرودشت در دهستان کامفیروز.

کوه گر: این کوه ، به صورت رشته کوهی به طول ۳۷ کیلومتر و عرض بین ۵ تا ۱۲ کیلومتر در ۹۰ کیلومتری شمال غربی شهرستان مرودشت به ارتفاع ۳۱۰۹ متر ، از شمال غربی دهستان کامفیروز به سوی جنوب شرقی کشیده شود است .

کوه سیاه : به ارتفاع ۲۸۵۷ متر در غرب ارسنجان قرار گرفته است .
کوه رحمت : این کوه به صورت رشته ای به طول ۴۱ کیلومتر و عرض بین ۵ تا ۸ کیلومتر ، از شمال غربی به سوی جنوب شرقی کشیده شده که بلندترین نقطه ی آن ، ۲۵۵۹ متر ارتفاع دارد و آثار تخت جمشید در دامنه ی غربی آن قرار گرفته است .

کوه سفید: این رشته کوه از ۳۰ کیلومتری شمال غربی اقلید آغاز شده و بصورت قوسی رو به جنوب شهرستان ادامه می یابد و سپس بسوی شمال منحرف شده و در شرق اقلید پایان می یابد. این رشته کوه که ۹۵۰ کیلومترمربع مساحت را دربر گرفته ، از کوههای انکه دونی ، خرمکوه ، فتابی ، علی آباد ، درغوک ، سلمه کوه تنگ کورک ، پل و یال خری تشکیل یافته و بلندترین قله آن بل نام دارد که ۳۹۴۳ متر ارتفاع داشته و در ۱۴ کیلومتری جنوب

شرقی اقلید واقع شده است .

بکان: این کوه در ۱۴ کیلومتری جنوب سده قرارداد و ارتفاع آن ۳۱۱۷ متر می باشد و از جنوب غربی به کوه لای سواری و از شمال شرقی به کوه لیلان متصل است .

۳-۱- مهمترین دشتهای شهرستان مرودشت

۳-۱-۱- دشت کامفیروز :

این دشت ، با احتساب کوه ها و تپه های پیرامون آن ، ۱۱۸۳ کیلومتر مربع وسعت دارد و رودخانه کر ، پس از پیوستن شاخه های شور شیرین و خارستان به آن ، وارد این دشت می شود . دشت درودزن و بخشی از دشت کربال ، در برگیرنده ی دشتهای به هم پیوسته ی رامجرد ، آهوچر ، ابرج و مرودشت است . در ابتدای ورود به دشت رامجرد ، سد درودزن ساخته شده است .

۳-۱-۲- دشت سیدان- فاروق :

این دشت، به وسعت ۶۴۴ کیلومتر مربع و از شرق به دشت ارسنجان ، و از جنوب به دشت شوراب- کوه خون محدود است و در آن ، رودخانه ی دائمی جریان ندارد .

۴- وضعیت جمعیتی شهرستان مرودشت

جمعیت شهرستان ، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۳۲۳۴۳۴ نفر که ۶,۷ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۱۶۶۰۵۵ نفر مرد و ۱۵۷۳۷۹ نفر زن) می باشد. جمعیت شاغل شهرستان ۸۱۳۴۸ نفر می باشد که از این تعداد ۲۹۹۲۹ نفر یا ۳۶,۸ درصد در بخش کشاورزی فعال می باشند

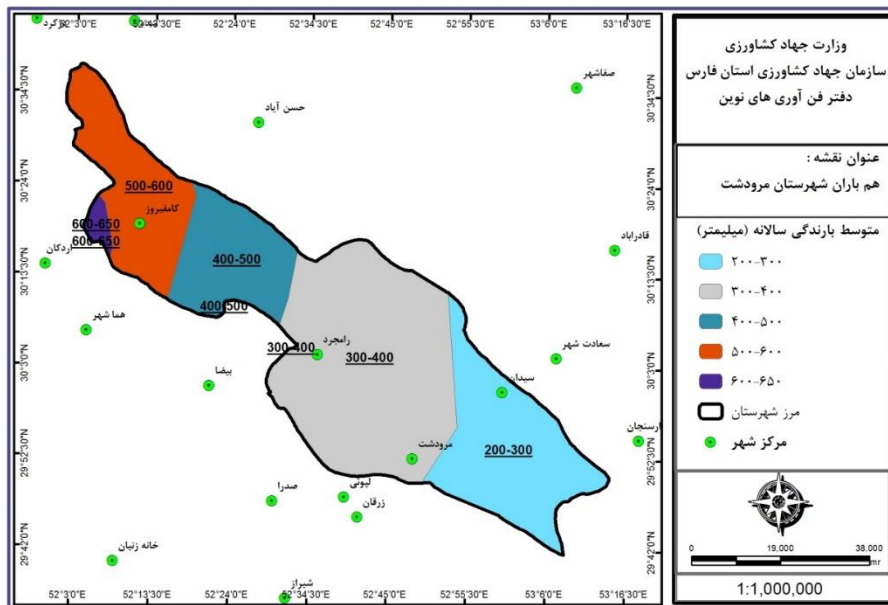
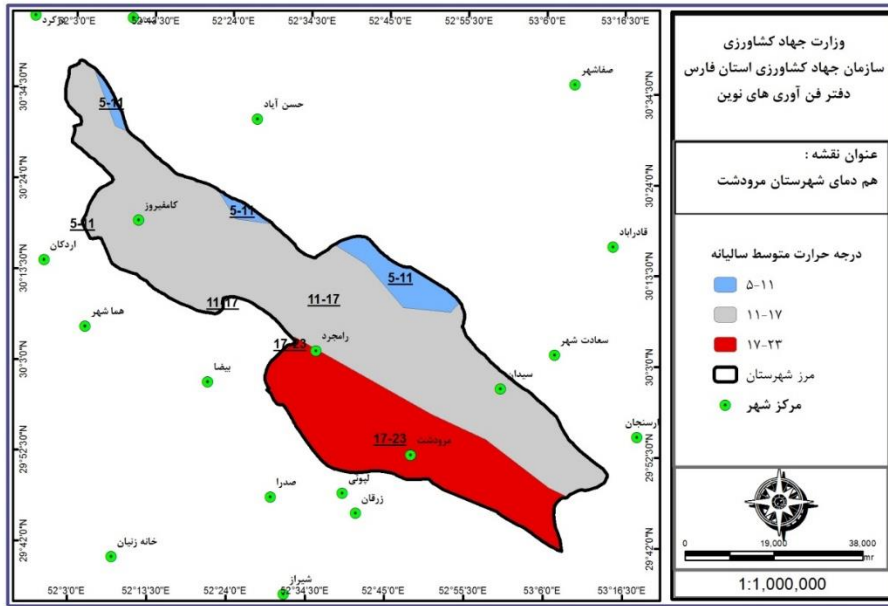
۵- هواشناسی و اقلیم

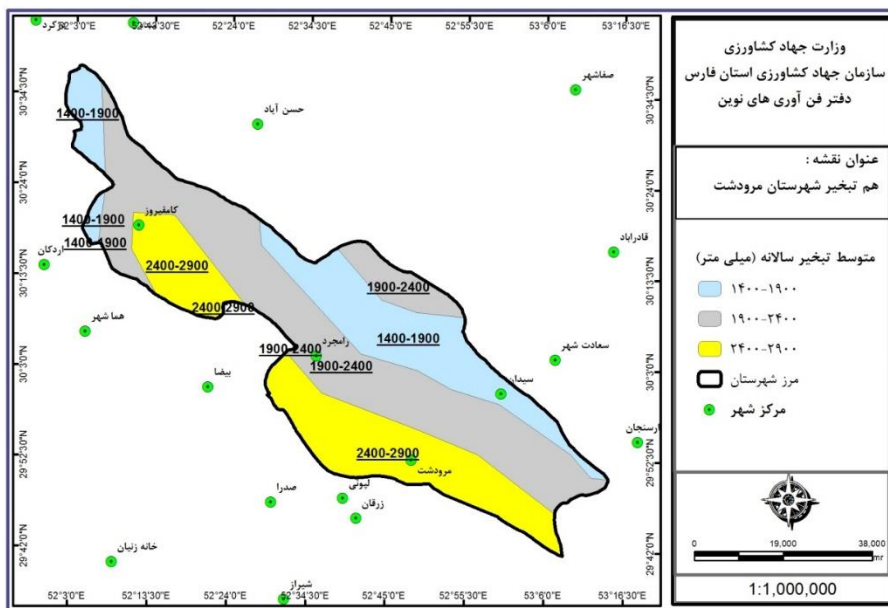
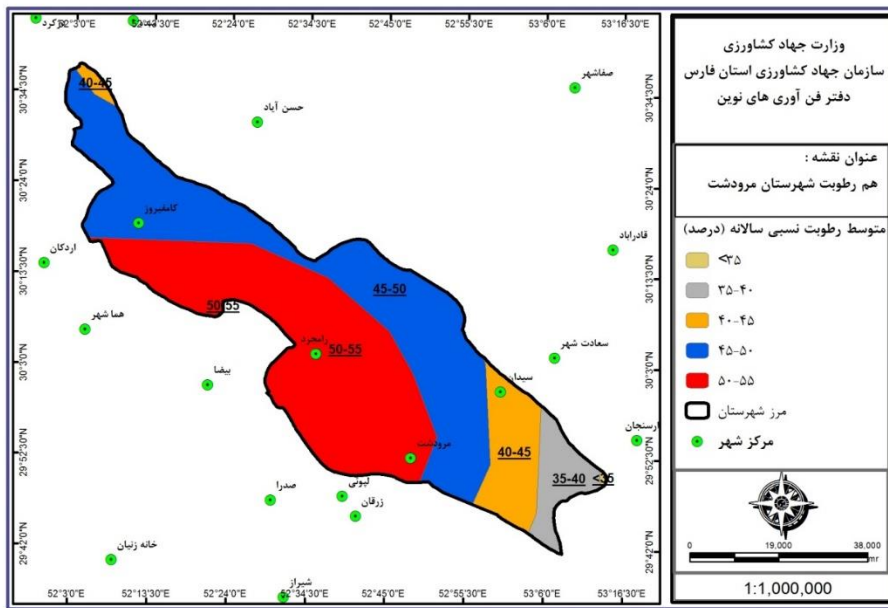
۵-۱- میزان بارندگی

میزان بارندگی شهرستان در سال ۹۶ برابر با ۱۵۹,۵ میلی متر می باشد. حداکثر بارندگی ۱۵۱,۱ در دیماه گزارش شده است متوسط بارندگی ۵ ساله ۲۸۱,۸ میلی متر گزارش شده است.

دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۰,۱ درجه سانتی گراد در بهمن ماه و میانگین حداکثر دما ۳۷,۹ درجه در تیرماه می باشد. همچنین حداکثر رطوبت ۸۴ درصد در دیماه و حداقل آن ۱۲ درصد در خرداد ماه می باشد

آمار و عملکرد شهرستان مرودشت

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی مرودشت در سال ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلودر هکتار
گندم	۴۰۴۱۹	۱۵	۴۰۴۳۴	۲۴۹۸۶۶	۴۱	۲۴۹۹۰۷	۶۱۸۲	۲۷۸۸
جو	۷۶۹۱	۱۲۲۷	۸۹۱۸	۲۶۸۲۰	۲۷۳۲	۲۹۵۵۲	۳۴۸۷	۲۲۲۷
برنج	۱۷۱۰۴	۰	۱۷۱۰۴	۸۶۶۲۲	۰	۸۶۶۲۲	۵۰۶۴	۰
ذرت دانه‌ای	۱۷۶	۰	۱۷۶	۱۴۵۰	۰	۱۴۵۰	۸۲۳۳	۰
غلات	۶۵۳۹۰	۱۲۴۲	۶۶۶۳۱	۳۶۴۷۵۷	۲۷۷۳	۳۶۷۵۳۰	۵۵۷۸	۲۲۳۳
نخود	۶	۱۰۷	۱۱۳	۷	۴۴	۵۱	۱۱۲۱	۴۱۳
لوبیا	۲۵	۰	۲۵	۲۶	۰	۲۶	۱۰۳۶	۰
عدس	۱۱	۲۴۵	۲۵۶	۸	۱۰۳	۱۱۱	۷۷۱	۴۲۰
حبوبات	۴۲	۳۵۲	۳۹۳	۴۱	۱۴۷	۱۸۸	۹۷۸	۴۱۸
چغندر قند	۳۵۷۲	۰	۳۵۷۲	۲۰۷۴۳۰	۰	۲۰۷۴۳۰	۵۸۰۷۶	۰
آفتابگردان روغنی	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱۲۰۰	۰
کلزا	۶۳۸	۰	۶۳۸	۱۱۰۴	۰	۱۱۰۴	۱۷۳۱	۰
محصولات صنعتی	۴۲۱۰	۰	۴۲۱۰	۲۰۸۵۳۴	۰	۲۰۸۵۳۴	۴۹۵۲۶	۰
سیب زمینی	۴۳	۰	۴۳	۲۰۰۹	۰	۲۰۰۹	۴۷۲۵۹	۰
پیاز	۳۱۹	۰	۳۱۹	۱۹۴۲۰	۰	۱۹۴۲۰	۶۰۹۱۵	۰
گوجه فرنگی	۳۳۶۹	۰	۳۳۶۹	۱۹۳۴۳۴	۰	۱۹۳۴۳۴	۵۷۴۲۴	۰
سایر سبزیجات	۸۱	۰	۸۱	۳۳۰۳	۰	۳۳۰۳	۴۰۹۸۱	۰
سبزیجات	۳۸۱۰	۰	۳۸۱۰	۲۱۸۱۶۵	۰	۲۱۸۱۶۵	۵۷۲۵۵	۰
هندوانه	۳	۰	۳	۱۲۰	۰	۱۲۰	۴۲۶۷۹	۰
خیار	۹۰	۰	۹۰	۱۹۳۷	۰	۱۹۳۷	۲۱۴۴۹	۰
سایر محصولات جالیزی	۰	۰	۰	۵	۰	۵	۵۳۰۰۰	۰
محصولات جالیزی	۹۳	۰	۹۳	۲۰۶۲	۰	۲۰۶۲	۲۲۱۲۰	۰
یونجه	۱۸۲۴	۰	۱۸۲۴	۲۰۰۷۶	۰	۲۰۰۷۶	۱۱۰۰۹	۰
شیدر	۸	۰	۸	۴۷	۰	۴۷	۶۲۸۰	۰
ذرت علوفه‌ای	۶۳۵۴	۰	۶۳۵۴	۳۷۵۲۹۷	۰	۳۷۵۲۹۷	۵۹۰۶۶	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۶۱	۰	۶۱	۱۳۷	۰	۱۳۷	۲۲۳۴	۰
نباتات علوفه‌ای	۸۲۴۶	۰	۸۲۴۶	۳۹۵۵۵۶	۰	۳۹۵۵۵۶	۴۷۹۶۸	۰
کل محصولات	۸۱۷۹۱	۱۵۹۳	۸۳۳۸۴	۱۱۸۹۱۱۵	۲۹۲۰	۱۱۹۲۰۳۵	۱۴۵۳۸	۱۸۳۳

بخش باغبانی

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان مرودشت در سال ۹۶

عملکرد/کیلودر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول		
۱۶.۹۶۶	۳۱.۵۵۶	۱.۹۰۱	سیب	میوه های دانه دار	
۱۶.۰۰۰	۸	۱	گلابی		
۱۲.۰۰۰	۳۱۲	۴۹	به		
۷	۰	۳	سایر میوه های دانه دار		
۱۶.۸۸۸	۳۱.۸۷۶	۱.۹۵۳	جمع میوه های دانه دار		
۱۴.۶۰۸	۶۲	۵	آلبالو	میوه های هسته دار	
۱.۴۸۷	۰	۰	گیلاس		
۶.۰۰۰	۶	۲	گوجه		
۱۰.۷۳۲	۱۸۰	۱۹	آلو		
۸.۴۸۹	۱.۱۹۳	۱۶۶	هلو		
۲.۵۰۰	۰	۰	شفتالو		
۷.۸۱۶	۷۵۱	۱۰۴	زردآلوقیسی		
۱۵.۰۰۰	۶	۱	شلیل		
۲۸.۱۸۳	۱۲۱	۵	آلوقطره طلا		
۳.۳۹۶	۱۰	۳	سایر میوه های هسته دار		
۸.۷۴۴	۲.۳۲۸	۳۰۵	جمع میوه های هسته دار		
۲۱.۷۵۱	۱۰.۷۳۰	۱.۰۷۰	انگور		میوه های دانه ریز
۴.۰۰۰	۲	۱	سایر میوه های دانه ریز		
۲۱.۷۲۹	۱۰.۷۳۲	۱.۰۷۱	جمع میوه های دانه ریز		
۲.۲۱۰	۴۸	۵۲۷	پسته		
۷۱۵	۵۸۷	۵۵۴	بادام		
۱.۶۵۰	۶۸۶	۴۶۳	گردو	میوه های خشک	
۱۴.۸۹۵	۱۶.۳۸۴	۱.۱۲۱	انار		
۱۰.۷۲۷	۶۵	۲۶	انجیر		
۲.۷۷۹	۱۴	۱۴	خرمالو		
۲.۴۶۱	۲۲۳	۹۶	زیتون		
۱۴۷.۶۹۲.۳۱	۱.۹۲۰.۰۰	۱۳.۰۰	خیبار		سبزی و صیفی
۲۹۵.۳۳۲.۳۳	۴۴۲.۰۰	۱.۵۰	گوجه فرنگی		
۱۵۵.۰۰۰.۰۰	۱۵۵.۰۰	۱.۰۰	انواع فلفل		
۵۵.۰۰۰.۰۰	۵۵.۰۰	۱.۰۰	سایر سبزیجات		
۱۵۵.۹۳۹.۳۹	۲.۵۷۲.۰۰	۱۶.۵۰	جمع سبزی و صیفی		
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	توت فرنگی	سایر محصولات	
۹.۰۰۰.۰۰	۹.۰۰	۱.۰۰	گیاهان دارویی		
۰.۰۰	۰.۰۰	۱۵.۰۰	سایر		
۵۶۲.۵۰	۹.۰۰	۱۶.۰۰	جمع سایر محصولات		
۷۹.۴۴۶.۱۵	۲.۵۸۲.۰۰	۳۲.۵۰	جمع محصولات گلخانه ای	محصولات گلخانه ای	
۱.۰۰	۰.۰۲۰۰	۲۰.۰۰	زعفران		
۳۵۷.۱۴	۳.۰۰	۴۰.۱۰	گلستان (گل محمدی)		
۰.۰۰	۰.۰۰	۳.۶۰	غیر مثمر (درخت و درختچه ها)		
۲.۰۰۰.۰۰	۲.۰۰	۲۵.۲۵	باغات مخلوط		
۱.۸۲۴.۱۸	۱۰.۱۲.۰۰	۲.۱۸۸.۰۰	گیاهان دارویی		
۱۹۹.۴۵۶.۵۲	۱.۸۳۵.۰۰	۹.۲۰	قارچ دکمه ای		
۹.۸۷۷	۲.۸۵۲	۲.۲۸۶	جمع سایر محصولات باغبانی		
۱۴.۳۳۲	۶۸.۳۷۷	۸.۴۵۰	کل محصولات		

– گلخانه

میزان	واحد	محصول
۱۷۶۴۵۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۲۶۶۸	تولید/تن	
۱۰۰۰۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۹	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۰	تولید/تن	
۷۸۵۰۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۱۰,۵	تولید/شاخه بریده (میلیون) یا گلدان	
۲۱۰۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۱۲۰	تولید/هزار اصله	
۱۹۸۰۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۴۱,۳	تولید/میلیون عدد	

ماخذ: مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی فارس

– مکانیزاسیون

آمار ادوات موجود شهرستان مرودشت تا پایان سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۵۶۷۶	تراکتور
۲۴۰۸	کمباین
۰	دروگر
۳,۷	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخار در هکتار

ماخذ: اداره امور فناوری مکانیزه کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

عملکرد	شاخص
۱۹۸۲	سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار (هکتار)
۱۷۳	تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)
۶	احیاء و مرمت قنوات (رشته)
	عملیات انجام شده جاده بین مزارع (کیلومتر)
۷/۴	کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان مرودشت در سال ۹۶

تعداد	نوع دام
۲۲۵۲۳۸	گوسفند و بره
۱۳۹۲۵۱	بز و بزغاله
۱۲۶۴۳	اصیل
۳۸۸۱۳	دورگ
۱۵۵۲۴	بومی
۶۶۹۸۰	جمع
۰	گاومیش
۰	شتر

تولیدات محصولات دامی شهرستان مرودشت در سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۳۸۶۵	۶,۱
گوشت مرغ	تن	۹۰۰۰	۷,۲
شیر خام	تن	۱۰۵۸۸۳	۱۷,۵
تخم مرغ	تن	۲۰۸۰	۴,۱
عسل	تن	۱۲۸,۸۳۱	۲,۱
کل	تن	۱۲۰۹۵۷	۱۴,۲

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی فارس

- آبریان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان مرودشت سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	نسبت به استان درصد
مزارع سردابی	تن	569.46	6.7
مزارع گرمابی	تن	80	9.0
مزارع منابع آبی	تن	120	23.3
مزارع پرورش خاوباری	تن	16.9	40.2
جمع	تن	۷۸۶,۳۶	7.9

- صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان مرودشت در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۱۴
ظرفیت	تن	۹۳۳۰
سرمایه	میلیون ریال	۱۷۱۵۰۰
اشتغال	نفر	۸۹

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان مرودشت در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۸
ظرفیت	تن	۴۶۸۵۰
سرمایه	میلیون ریال	۲۳۳۰۰۰
اشتغال	نفر	۶۸

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان مرودشت در سال ۹۶

شاخص	واحد	میزان	درصد شهرستان به
مساحت مراتع	هکتار	۱۲۰۲۱۴	۱,۶
مساحت جنگل	هکتار	۷۶۱۳۶,۳	۲,۷

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۱۳	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۷	شرکت های تعاونی کشاورزی

ماخذ: سازمان تعاون روستایی استان فارس

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان مرودشت سال ۹۶

نام کود	واحد	میزان
ازته	تن	۱۲۹۰۳
فسفات	تن	۲۶۷۱
پتاسه	تن	۱۵۱۰

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس

فهرست مطالب

عنوان

- نگاهي کوتاه به شهرستان ممسني
- ۱- زبان و نژاد مردم نورآباد و ممسني
- ۲- مکان های دیدنی و تاریخی
- ۳- منابع آب شهرستان ممسني
- - منابع آب سطحی
- - منابع آب زیرزمینی
- ۴- موقعیت پستی ها و بلندی ها
- ۴-۱- مهمترین ارتفاعات این شهرستان
- ۴-۲- مهمترین دشتهای شهرستان ممسني
- ۵- رودخانه ها و دریاچه ها
- ۵-۱- رودخانه توکل آباد
- ۶- وضعیت جمعیتی شهرستان ممسني
- ۷- هواشناسی و اقلیم
- ۷-۱- میزان بارندگی
- ۷-۲- دما
- آمار و عملکرد شهرستان ممسني
- ۱- بخش زراعت
- ۲- بخش باغبانی
- ۳- گلخانه
- ۴- مکانیزاسیون
- ۵- آب و خاک

-۶- امور دام
-۷- آبیان
-۸- صنایع کشاورزی
-۹- منابع طبیعی و آبخیزداری
-۱۰- سازمان تعاون روستایی
-۱۱- شرکت خدمات حمایتی

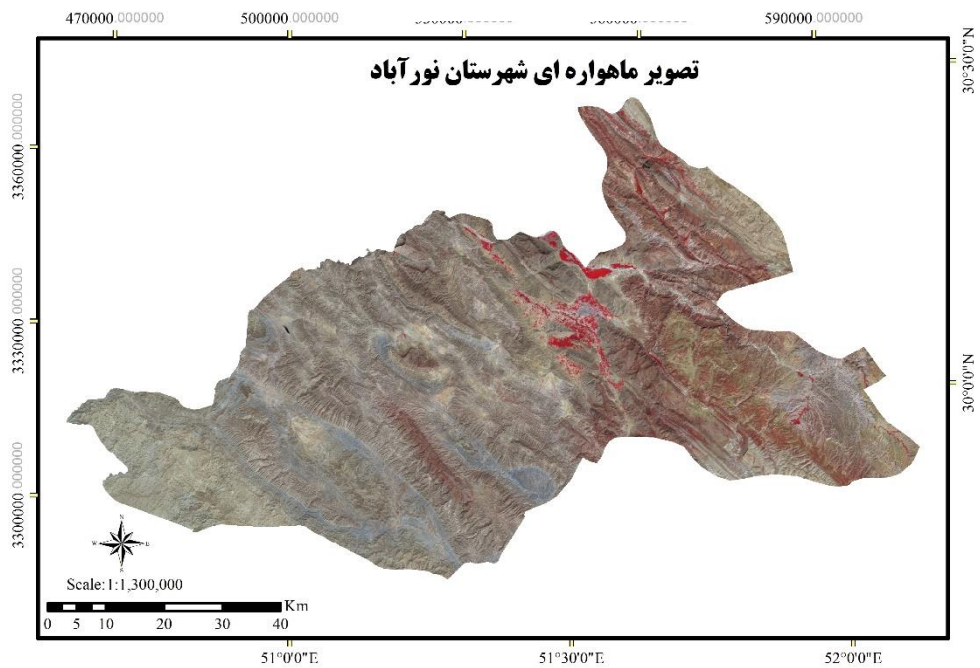
بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و به بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک، این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده. بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر تلاش دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

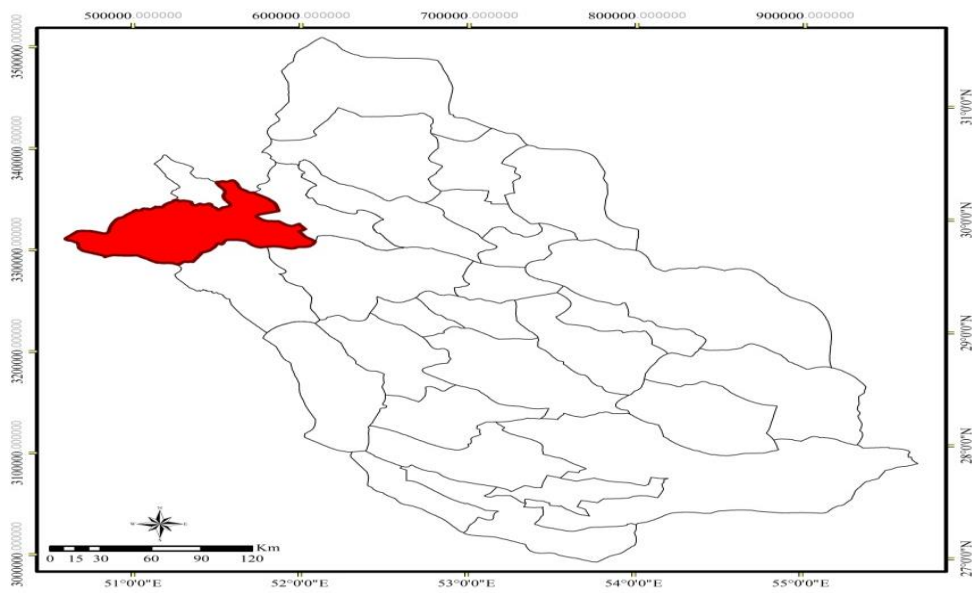
رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

نگاهی به شهرستان ممسنی

شهرستان ممسنی به مرکزیت شهر نورآباد با مساحت ۵۶۰۱ کیلومتر مربع ۴٫۶ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است. این شهرستان در محدوده جغرافیایی حداقل ۵۰ درجه و ۳۵ دقیقه و حداکثر ۵۲ درجه و ۷ دقیقه طول شرقی و حداقل ۲۹ درجه و ۴۱ دقیقه و حداکثر ۳۰ درجه و ۲۷ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته است و از شمال به استانهای کهگیلویه و بویراحمد و شهرستان رستم، از جنوب به شهرستانهای شیراز، کازرون و استان بوشهر، از شرق به شهرستانهای سپیدان و شیراز و از غرب به استانهای کهگیلویه و بویراحمد و استان بوشهر محدود می شود. براساس آخرین تقسیمات کشوری (۱۳۹۰) این شهرستان دارای چهار بخش (ماهورمیلانی، دشمن زیاری، جاوید و مرکزی) و ۳ نقطه شهری (بابامنیر، نورآباد و خومه زار) و ۹ دهستان (ماهور، میشان، دشمن زیاری، مشایخ، بکش یک، بکش دو، جاوید ماهوری، جوزار و فهلیان) می باشد. همچنین این شهرستان دارای ۵۲۳ پارچه آبادی است که ۳۶۵ پارچه آبادی مسکونی و ۱۵۸ آبادی خالی از سکنه می باشد. فاصله مرکز شهرستان تا مرکز استان ۱۳۱ کیلومتر است. نورآباد و ممسنی یکی از شهرستانهای استان فارس است که در شمال غربی این استان واقع شده است. منطقه ای که ممسنی در آن ایجاد شده است، اولین بار به خاطر وجود مراتع غنی مورد توجه اقوامی که دارای معیشتی مبتنی بر دامداری بوده اند، قرار گرفت. به همین خاطر، اولین اقوام ساکن در این شهر قوم شول (جزو اقوام لر) بوده اند. در دوره معاصر و با کشف منابع نفتی در حوزه ممسنی، این شهر مورد توجه مجدد قرار گرفت. بافته های داری، مهمترین صنایع دستی شهرستان ممسنی را تشکیل می دهند. قالبیافی با طرحهای ترکی و لری در این منطقه رواج دارد و بیشتر توسط زنان و دختران تهیه و تولید می شوند. گلیم بافی و جاجیم بافی نیز از دیگر صنایع مهم اهالی ممسنی است که در شهر ها و روستاهای اطراف منطقه رایج است. جاذبه های متعدد طبیعی به همراه بناهای کهن تاریخی، مهم ترین مکان های دیدنی شهرستان ممسنی را تشکیل می دهند. رودخانه ها و کوههای متعدد به همراه گردشگاههای زیبا، از جمله جاذبه های طبیعی شهرستان ممسنی به شمار می آیند.

تصویر ماهواره ای شهرستان ممسنی

موقعیت شهرستان ممسنی در استان فارس

۱- زبان و نژاد مردم نورآباد و ممسنی

زبان مردم ممسنی، فارسی است با گویش لری؛ اما گویش آنان با دیگر لره‌های ایران، تفاوت‌هایی دارد. عموماً تمامی مردم ممسنی از ایل ممسنی تشکیل شده‌اند که آریایی نژاد هستند و به این موضوع، بسیار تعصب می‌ورزند.

۲- مکان‌های دیدنی و تاریخی

جاذبه‌های متعدد طبیعی به همراه بناهای کهن تاریخی، مهم‌ترین مکان‌های دیدنی شهرستان ممسنی را تشکیل می‌دهند. رودخانه‌ها و کوه‌های متعدد به همراه گردشگاه‌های زیبا، از جمله جاذبه‌های طبیعی شهرستان ممسنی به شمار می‌آیند. گردشگاه دیمه میل باغستان بسیار زیبا و دلانگیز است که اطراف آن پر از گل‌ها و گیاهان معطر و چشمه‌های پرآب است. قلعه سفید قلعه معروفی که قدمت آن به پیش از عهد ایلامی‌ها می‌رسد، قلعه شاه جهان احمد که به احتمال قوی به دوران هخامنشی یا اشکانی تعلق دارد و دیمه میل یا میلاژدها که قدمت تاریخی آن به دوره سلوکیان یا پارتیان می‌رسد، برخی از مکان‌های دیدنی این شهرستان را تشکیل می‌دهند. مکان‌های دیدنی و تاریخی این شهرستان عبارتند از: امام زاده در آهنین، امام زاده شاه علاءالدین، بنای عمارت، شهر قدیمی چشمه سردو، قلعه سفید، قلعه شاه جهان احمد، قلعه چرو، قلعه ککا، دیمه میل (میل آزاد یا میل اژدها)، کتیبه‌های کورنگون (کرنگون)، نقش بهرام و پل فهلیان.

۳- منابع آب شهرستان ممسنی

۳-۱- منابع آب سطحی

شهرستان ممسنی از نظر منابع آب سطحی، جزئی از حوضه‌ی آبریز زهره به شمار می‌آید. منابع آب سطحی این شهرستان، از نظر توسعه‌ی منابع آب، به شرح زیر است:

۳-۱-۱- رودخانه‌ی فهلیان

رودخانه‌ی شول پس از گذشتن از دهکده‌ی کوسنگان، وارد دشت فهلیان می‌شود و در این

منطقه، رودخانه ی فهلیان نامیده می شود. این رودخانه پس از گذشتن از منطقه ی کوسنگان، رودخانه گراب را از سمت راست دریافت می کند. رودخانه ی گراب که به رودخانه ی شیرین معروف است، موجب بهبود کیفیت آب رودخانه می شود. از این رودخانه، سالانه نزدیک به ۷۰ میلیون مترمکعب آب برای آبیاری شالیزارها (به وسیله ی نهرهای سنتی) منطقه ی فهلیان برداشت می شود. رودخانه ی فهلیان در انتهای دشت فهلیان، رودخانه ی دروغزن را از سمت راست دریافت می دارد. این رودخانه، اراضی زراعی دشت نورآباد را آبیاری می کند و در جهت جنوب به شمال، جریان می یابد. منبع تغذیه ی رودخانه ی فهلیان، چشمه های آهکی جنوب نورآباد است. بیشترین بخش آب رودخانه ی فهلیان، به مصرف کشاورزی می رسد و مازاد آن، به همراه زهاب دشت فهلیان، وارد رودخانه ی زهره می شود.

۱-۱-۱-۳- تنگناها و محدودیت منابع آب سطحی

- وجود نهرهای سنتی در منطقه که موجب هدرروی بیش از حد آب از منطقه می شود.
- عریض شدن هر ساله بستر رودخانه های موجود و تخریب اراضی کشاورزی در مواقع سیلابی.

۲-۱-۱-۳- امکانات و قابلیتها

- احداث یک بند انحرافی در ابتدای دشت فهلیان بر روی رودخانه ی شول و شبکه های مربوط به آن که به این وسیله می توان از هدرروی بیش از حد آب در دشت فهلیان جلوگیری کرد. برای تنظیم نوسانهای آبدهی رودخانه ی زهره در دشت فهلیان و نیز تولید نیروی برق آبی، ساخت سد مخزنی به گنجایش ۲۵۰ میلیون مترمکعب بر روی رودخانه ی شیرین در نزدیکی گراب قابل پیشنهاد است.

۳-۲- منابع آب زیرزمینی

برداشت از منابع آب زیرزمینی شهرستان ممسنی، به وسیله ی ۱۲۱۳ حلقه چاه عمیق ونیمه عمیق، ۱۴ رشته قنات و ۲۰ دهانه چشمه صورت می پذیرد. به طور کلی، در دشتهای یادشده به دلیل کم بودن وسعت آنها، از نظر منابع آب زیرزمینی، محدودیتی وجود ندارد.

۴-۱- مهمترین ارتفاعات این شهرستان

- کوه اسپدگدا: این کوه ۲۵ کیلومتری شرق نورآباد در دهستان چوزار، با ارتفاع ۲۶۶۳ متر قرار گرفته است. جهت کوه شمال غربی-جنوب شرقی و دارای پوشش گیاهی خوبی می باشد.

۴-۲- مهمترین دشتهای شهرستان ممسنی

دشت نورآباد، دشت فهلیان که مساحت آنها چندان زیاد نیست ؛ به گونه ای که دشت نورآباد ۱۳۵۵ کیلومترمربع ، دشت فهلیان ۹۴ کیلومترمربع وسعت دارد و بلندترین نقطه آنها، ۱۷۰۰ مترو پایین ترین نقطه آنها، ۸۰۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد .

۵- رودخانه ها و دریاچه ها

مهمترین رودخانه شهرستان ، رودخانه فهلیان است . این رودخانه که دشت فهلیان را آبیاری می کند، از شرق به غرب نورآباد در جریان است و منبع تغذیه آن ، چشمه های آهکی شمال نورآباد و سپیدان است.

۵-۱- رودخانه توکل آباد

که از ارتفاعات کودیان در شهرستان شیرازسرچشمه می گیرد. پس از ورود به منطقه دشمن زیاری با رودخانه ششپیرسپیدان ، یکی شده، و رودخانه شول را در ممسنی بوجود می آورد که این رودخانه ، از دشت رزم به رودخانه فهلیان می ریزد .

بخش اعظمی از شهرستان ممسنی ، جزو حوضه آبریز ، زهره و بخشی از آن ، جزو حوضه آبریز حله است.

۶- وضعیت جمعیتی شهرستان ممسنی

جمعیت شهرستان ، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۱۱۷۵۲۷ نفر که ۲٫۴ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۵۹۵۳۵ نفر مرد و ۵۷۹۹۲ نفر زن) می باشد. جمعیت شاغل شهرستان ۲۷۲۱۳ نفر می باشد که از این تعداد ۱۲۰۳۶ نفر معادل ۴۴٫۲ درصد در بخش کشاورزی فعال هستند .

۷- هواشناسی و اقلیم

۱-۷ میزان بارندگی

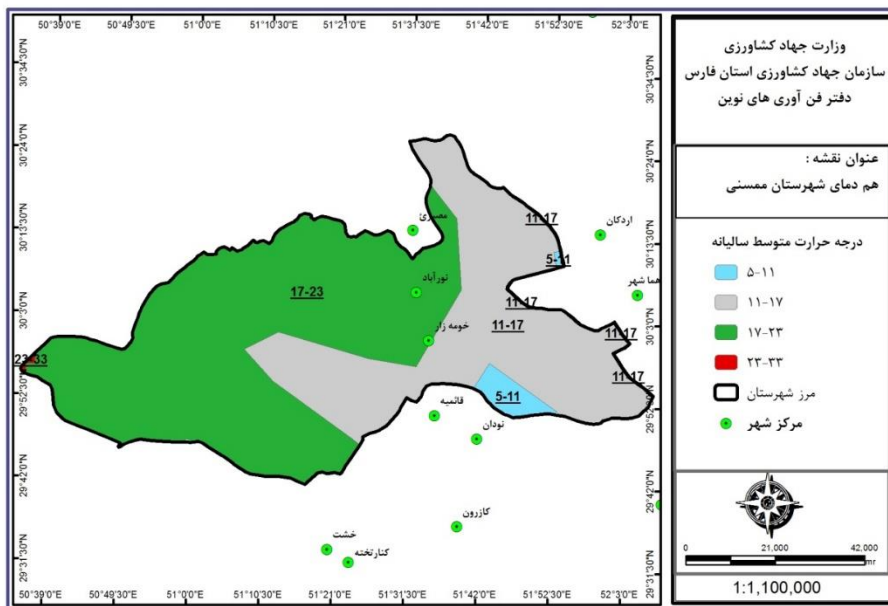
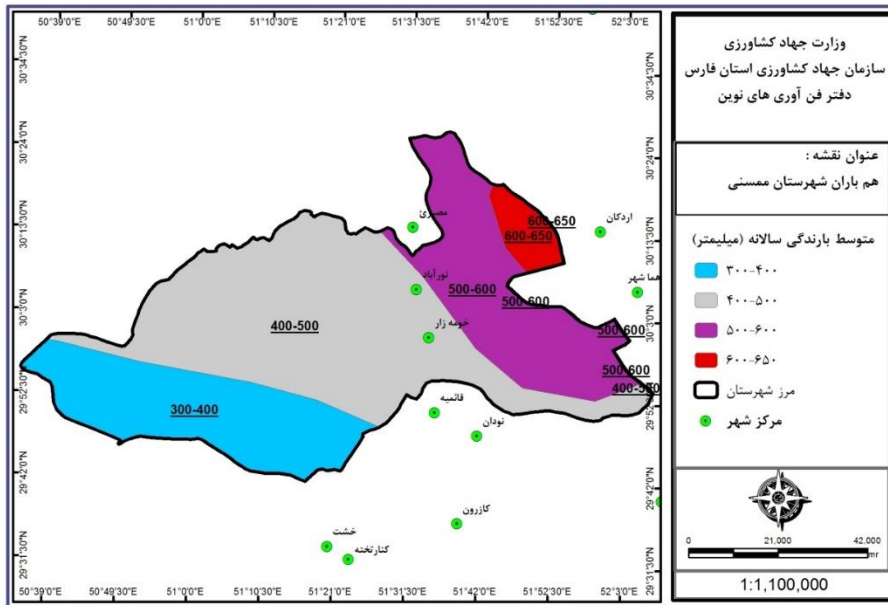
میزان بارندگی شهرستان ممسنی در سال ۹۶ برابر با ۲۱۰,۲ میلی متر می باشد. حداکثر بارندگی ۱۵۴ در دیماه گزارش شده است متوسط بارندگی ده ساله ۵۰۱,۱ میلی متر گزارش شده است.
دما:

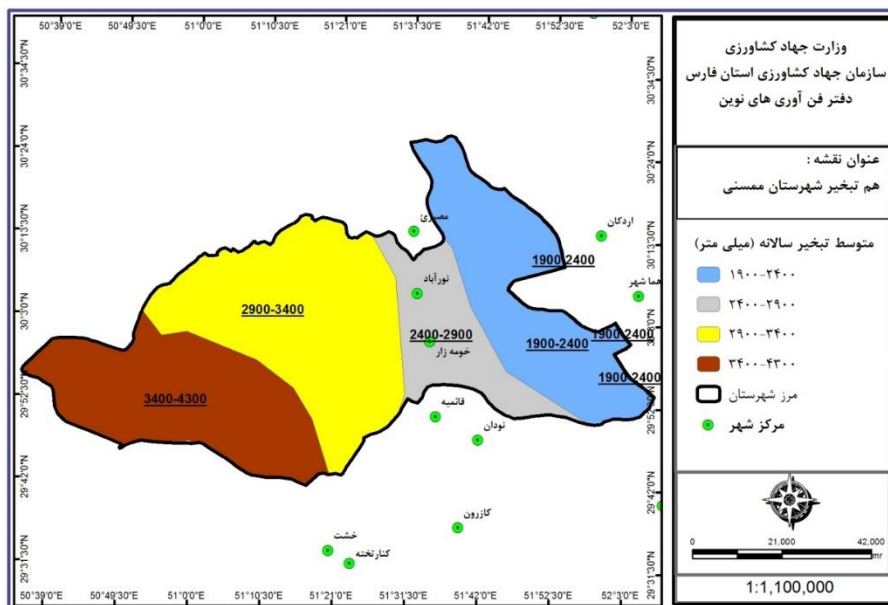
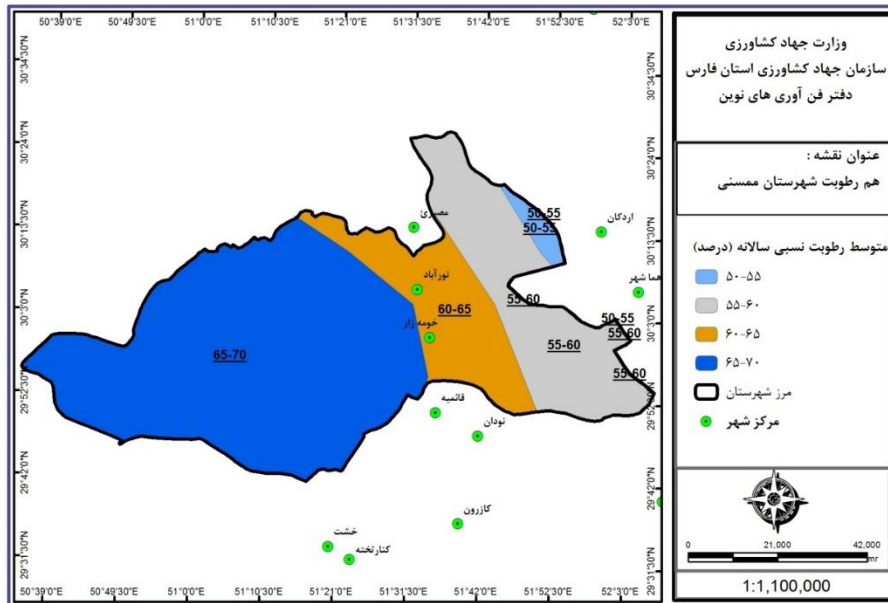
میانگین حداقل دمای شهرستان ۲,۵ درجه سانتی گراد در بهمن ماه و میانگین حداکثر دما ۲۶,۶ درجه در تیرماه می باشد. همچنین حداکثر رطوبت ۸۵ درصد در دیماه و حداقل آن ۷ درصد در خرداد ماه می باشد

شهرستان ممسنی از نظر اقلیمی با توجه به اقلیم نمای کوپن دارای ۲ اقلیم است:

۱- اقلیم گرم و خشک: این اقلیم، محدوده ای از شهرستان را که در مجاورت شهرستان گچساران، گناوه و نواحی ساحلی قرار دارد، زیر پوشش قرار می دهد.

۲- اقلیم معتدل: این اقلیم، محدوده ای از شهرستان را که در مجاورت شهرستانهای کازرون و سپیدان قرار دارد، زیر پوشش قرار می دهد.

آمار و عملکرد شهرستان ممسنی

- بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی ممسنی-۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلومتر هکتار
گندم	۸۳۷۲	۱۳۶۰۹	۲۱۹۸۱	۳۷۱۹۹	۲۰۱۴۳	۵۷۳۴۲	۴۴۴۳	۱۴۸۰
جو	۲۹۲	۶۲۱۰	۶۵۰۲	۷۰۹	۶۲۴۵	۶۹۵۴	۲۴۳۰	۱۰۰۶
برنج	۶۶۶	۰	۶۶۶	۲۷۹۳	۰	۲۷۹۳	۴۱۹۱	۰
ذرت دانه‌ای	۱۳۰۱	۰	۱۳۰۱	۱۰۴۰۷	۰	۱۰۴۰۷	۸۰۰۱	۰
غلات	۱۰۶۳۱	۱۹۸۱۹	۳۰۴۵۰	۵۱۱۰۸	۲۶۳۸۸	۷۷۴۹۶	۴۸۰۷	۱۳۳۱
نخود	۰	۸۱	۸۱	۰	۴۲	۴۲	۰	۵۲۰
لوبیا	۳	۰	۳	۱	۰	۱	۴۸۰	۰
عدس	۸	۱۲۸	۱۳۵	۱۸	۱۰۴	۱۲۲	۲۴۲۱	۸۱۴
سایر حبوبات	۷۲	۰	۷۲	۸۰	۰	۸۰	۱۱۰۷	۰
حبوبات	۸۲	۲۰۸	۲۹۱	۱۰۰	۱۴۶	۲۴۶	۱۲۰۹	۷۰۱
کنجد	۲۱	۰	۲۱	۲۹	۰	۲۹	۱۴۱۰	۰
کلزا	۸۰	۰	۸۰	۲۶۵	۰	۲۶۵	۳۳۲۲	۰
محصولات صنعتی	۱۰۰	۰	۱۰۰	۲۹۴	۰	۲۹۴	۲۹۳۱	۰
پیاز	۱۰	۰	۱۰	۴۸۳	۰	۴۸۳	۴۹۲۴۵	۰
گوجه‌فرنگی	۷۵	۰	۷۵	۳۳۳۴	۰	۳۳۳۴	۴۴۵۷۸	۰
سایر سبزیجات	۲	۰	۲	۶۵	۰	۶۵	۲۹۴۵۵	۰
سبزیجات	۸۷	۰	۸۷	۳۸۸۲	۰	۳۸۸۲	۴۴۷۲۱	۰
خربزه	۷۹	۰	۷۹	۳۱۰۰	۰	۳۱۰۰	۳۹۰۹۵	۰
هندوانه	۱۸۴۷	۰	۱۸۴۷	۹۰۷۷۱	۰	۹۰۷۷۱	۴۹۱۳۴	۰
خیار	۱۰۰	۰	۱۰۰	۱۹۲۴	۰	۱۹۲۴	۱۹۲۶۲	۰
سایر محصولات جالیزی	۲	۰	۲	۹۳	۰	۹۳	۳۸۵۸۳	۰
محصولات جالیزی	۲۰۲۹	۰	۲۰۲۹	۹۵۸۸۸	۰	۹۵۸۸۸	۴۷۲۵۹	۰
یونجه	۱۳	۰	۱۳	۲۰۰	۰	۲۰۰	۱۵۱۸۲	۰
شبدر	۴	۰	۴	۶	۰	۶	۱۶۳۹	۰
ذرت علوفه‌ای	۶۸	۰	۶۸	۴۰۶۴	۰	۴۰۶۴	۶۰۱۲۳	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۱۹	۰	۱۹	۲۶۸	۰	۲۶۸	۱۴۴۰۳	۰
نباتات علوفه‌ای	۱۰۳	۰	۱۰۳	۴۵۳۹	۰	۴۵۳۹	۴۴۰۶۳	۰
کل محصولات	۱۳۰۳۳	۲۰۰۲۷	۳۳۰۶۰	۱۵۵۸۱۰	۲۶۵۳۴	۱۸۲۳۴۴	۱۱۹۵۵	۱۳۲۵

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان ممسنی - ۹۶

عملکرد/کیلودر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول		
۷,۲۴۳	۱,۹۴۱	۲۸۵	سیب	میوه های دانه دار	
۱۰,۰۴۲	۲۴۱	۲۹	به		
۲,۳۵۰	۲	۱	آلبالو	میوه های دانه دار	
۵,۱۵۲	۹	۲	هلو		
۲,۰۰۰	۱	۱	شلیل		
۲۱,۴۱۲	۵۸,۱۲۷	۹,۶۷۷	انگور	میوه های دانه دار	
۶۱۱	۱	۴	پسته	میوه های خشک	
۰	۴۰۸	۴۱۱	بادام		
۱,۸۰۶	۳۸۰	۲۱۹	گردو		
۸۸۰	۲	۳	خرما	میوه های نیمه گرمسیری	
۸,۱۳۶	۳,۲۳۰	۴۵۲	پرتقال		مرکبات
۱۱,۵۳۳	۸۸۰	۸۴	نارنگی		
۱۵,۴۵۱	۸۵۷	۵۸	لیموترش		
۱۸,۲۷۶	۸۷	۷	لیموشیرین		
۶,۶۶۰	۱,۱۲۱	۱۹۴	انار		
۰	۱۰۰	۹۰	انجیر		
۱,۳۰۷	۸۳	۶۴	زیتون		
۱۲۴,۰۰۰,۰۰	۳۷۲,۰۰	۳,۰۰	خیار	سبزی و صیفی	
۰,۰۰	۰,۰۰	۲,۰۰	سایر		
۰,۰۰	۰,۰۰	۲,۰۰	جمع سایر محصولات		
۷۴,۴۰۰,۰۰	۳۷۲,۰۰	۵,۰۰	جمع محصولات گلخانه ای	محصولات گلخانه ای	
۳,۹۲۸,۵۷	۵۵,۰۰	۱۴,۰۰	گیاهان دارویی		
	۰	۰	قارچ دکمه ای		
	۰	۰	قارچ صدفی		
۳,۹۲۹	۵۵	۱۴	جمع سایر محصولات باغبانی		
۷,۳۹۷	۶۷,۸۹۷	۱۱,۶۰۱	کل محصولات		

میزان	واحد	محصول
۲۲۰۰۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۳۱۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۰	تولید/تن	
۱۰۰۰۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۰,۹	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۰	تولید/هزار اصله	
۵۰۰۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۵,۵	تولید/میلیون عدد	

ماخذ: مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی فارس

آمار ادوات موجود شهرستان ممسنی تا پایان سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۷۵۲	تراکتور
۱۰	کمباین
۱۳	دروگر
۰,۷۹	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخاردرهکتار

ماخذ: اداره امور فناوری مکانیزه کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

عملکرد	شاخص
۱۰۶	سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار (هکتار)
۱۸	تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)
۱	احیاء و مرمت قنوات (رشته)
	عملیات انجام شده جاده بین مزارع (کیلومتر)
۷/۹	کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

تعداد دام شهرستان ممسنی در سال ۹۶

تعداد	نوع دام	
۳۴۵۷۷۲	گوسفند و بره	
۲۰۲۹۹۵	بز و بزغاله	
۲۴۱۵	اصیل	گاو و گوساله
۷۴۲۴	دورگ	
۲۹۶۸	بومی	
۱۲۸۰۶	جمع	
۰	گاو میش	
۰	شتر	

میزان تولید محصولات عمده دامی شهرستان ممسنی سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۲۹۱۸	۴,۶
گوشت مرغ	تن	۳۱۷۳	۲,۵
شیر خام	تن	۲۵۰۰۰	۴,۱
تخم مرغ	تن		۰,۰
عسل	تن	۵۲۸,۷۹۷	۸,۵
کل	تن	۳۱۶۲۰	۳,۷

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی فارس

- آبیان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان ممسنی سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	نسبت به استان درصد
مزارع سردابی	تن	1076.31	12.6
مزارع گرمابی	تن	0	0.0
مزارع منابع آبی	تن	25	4.9
مزارع پرورش خاویاری	تن	0	0.0
جمع	تن	۱۱۰۱,۳۱	11.0

ماخذ: مدیریت امور آبیان سازمان جهاد کشاورزی فارس

صنایع کشاورزی

جواز های تاسیسی صادره صنایع کشاورزی شهرستان ممسنی در سال ۹۶

مقدار	واحد	شاخص
۰	عدد	تعداد
۰	تن	ظرفیت
۰	میلیون ریال	سرمایه ثابت
۰	نفر	اشتغال

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان ممسنی در سال ۹۶

مقدار	واحد	شاخص
۰	عدد	تعداد
۰	تن	ظرفیت
۰	میلیون ریال	سرمایه ثابت
۰	نفر	اشتغال

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان ممسنی در سال ۹۶

درصد شهرستان به استان	میزان	واحد	شاخص
۱,۵	۱۰۴۵۰۲	هکتار	مساحت مراتع
۱۸	۴۰۸۱۰۴	هکتار	مساحت جنگل

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- تعاون روستایی:

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۱۲	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۳	شرکت های تعاونی کشاورزی

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان ممسنی سال ۹۶

میزان	واحد	نام کود
۲۹۰۲	تن	ازته
۵۷۰	تن	فسفات
۸۱	تن	پتاسه

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس

فهرست مطالب

عنوان

.....	نگاهی کوتاه به شهرستان مهر.....
.....	۱- موقعیت پستی ها و بلندی ها
.....	۲- مهمترین کوههای شهرستان مهر
.....	۲- منابع آب شهرستان مهر
.....	۲- منابع آب سطحی.....
.....	۲-۳- منابع آب زیرزمینی
.....	۴- وضعیت جمعیتی شهرستان مهر
.....	۵- هواشناسی و اقلیم
.....	۵-۱ میزان بارندگی
.....	۵-۲-۵ دما
.....	آمار و عملکرد شهرستان مهر
.....	۱- زراعت و باغداری
.....	۲- بخش باغبانی
.....	۳- گلخانه
.....	۴- مکانیزاسیون
.....	۵- آب و خاک
.....	۶- امور دام.....
.....	۷- آبزیان.....
.....	۸- صنایع کشاورزی
.....	۹- منابع طبیعی و آبخیزداری
.....	۱۰- سازمان تعاون روستایی
.....	۱۱- شرکت خدمات حمایتی

بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک، این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده، بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر تلاش دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

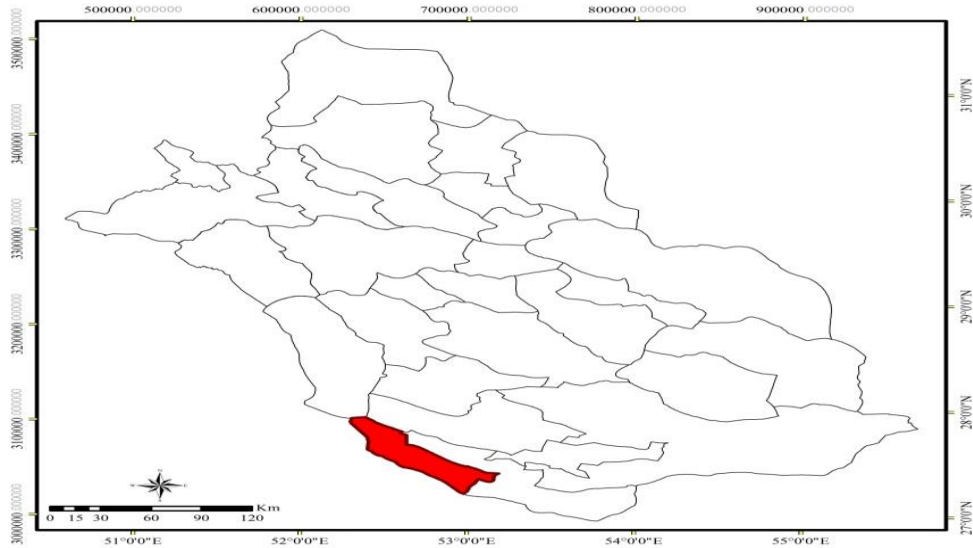
رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

شهرستان مهر به مرکزیت شهر مهر، با وسعت ۱۷۲۹ کیلومتر مربع حدود ۱,۴ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است. این شهرستان در محدوده جغرافیای حداقل ۱۸ دقیقه ۵۲ درجه و حداکثر ۱۲ دقیقه ۵۳ طول شرقی و حداقل ۱۸ دقیقه ۲۷ درجه و حداکثر ۲ دقیقه ۲۸ درجه عرض شمالی قرار گرفته است و از شمال به شهرستانهای لامرد و خنج، از جنوب به شهرستانهای کنگان (منطقه ویژه پارس جنوبی) و لنگه، از شرق به لامرد و از غرب به شهرستانهای خنج و فراشبند محدود می شود. براساس آخرین تقسیمات کشوری ۱۳۹۰ این شهرستان دارای چهار بخش (گله دار، اسیر، وراوی و مرکزی) و ۴ نقطه شهری (مهر، گله دار، اسیر و وراوی) و ۸ دهستان (ارودان، مهر، فال، گله دار، اسیر، دشت لاله، وراوی و خوزی) می باشد. همچنین این شهرستان دارای ۱۱۱ پارچه آبادی است که ۷۹ پارچه آبادی مسکونی و ۳۲ آبادی خالی از سکنه می باشد. فاصله مرکز شهرستان تا مرکز استان ۴۷۲ کیلومتر است. از ویژگی این شهرستان تنها راه ارتباطی استان فارس به دریاست که فقط ۲۵ کیلومتر با دریا و منطقه پارس جنوبی فاصله دارد و نیز راه ارتباطی استان فارس با خلیج فارس از این شهرستان می گذرد.

۱- موقعیت پستی ها و بلندی ها

از لحاظ زمین شناسی و توپوگرافی این شهرستان بر روی یک دشت ساختمانی واقع شده که شمال و جنوب آن را دو رشته کوه موازی احاطه کرده است. ارتفاع این کوهها نسبتا بریده و فرسایش یافته، که از مارنهای آهکی گچی، نمکی و ماسه ای با شیب ۵۰ تا ۷۰ درصد تشکیل شده است. شهرستان مهر بخشی از دشت گله دار می باشد که دشت گله دار قسمتی از شهرستان لامرد را نیز شامل می شود. مساحت حوزه آبریز ۳۸۶۲ کیلومتر مربع که ۱۳۴۸ کیلومتر مربع آن را دشت و اراضی هموار و ۲۵۱۴ کیلومتر مربع آن را ارتفاعات تشکیل می دهد. بیشترین ارتفاعات ۲۱۵۰ متر از سطح دریا است. طاقدیس عسلویه و طاقدیس وراوی از جمله ارتفاعات است. شیب تپه ها ۰,۵ تا ۲۵ درصد و ارتفاعی حدود ۱۰۰۰ متر از سطح دریا را دارا می باشد. اراضی پست بیشتر در شرق

شهرستان واقع شده که دارای شیب کم و بافت سنگین می باشد و به علت تبخیر شدید و بالا بودن سطح آب زیرزمینی دارای شوری و قلیائیت می باشد (خاک تاول زده و پف کرده که در اصطلاح محلی به آن سبخ گویند).

موقعیت شهرستان مهر در استان فارس

تصویر ماهواره ای شهرستان مهر

۲- مهمترین کوههای شهرستان مهر

شهرستان مهر بخشی از دشت گله دار می باشد که دشت گله دار قسمتی از شهرستان لامرد را نیز شامل می شود. مساحت حوزه آبریز ۳۸۶۲ کیلومترمربع که ۱۳۴۸ کیلومترمربع آن را دشت و اراضی هموار و ۲۵۱۴ کیلومترمربع آن را ارتفاعات تشکیل می دهد. بیشترین ارتفاعات ۲۱۵۰ متر از سطح دریا است. طاقدیس عسلویه و طاقدیس وراوی و کوه گاوبست از جمله ارتفاعات است.

۳- منابع آب شهرستان مهر

۳-۱- منابع آب سطحی

- رودخانه شور: یکی از منابع آب، رودخانه شور است که به علت عدم کیفیت قابل استفاده نبوده و در فصل بارندگی بصورت روان آب به دریا می ریزد. آب مورد نیاز آشامیدنی، از طریق خط پروژه محدم و حفر چاه تامین می گردد.

-رودخانه بلبلی: این رودخانه از علاء مرودشت لامرد جریان می یابد از دارالمیزان در شهرستان مهر گذشته و به استان بوشهر می رود.

۳-۲- منابع آب زیرزمینی

آب کشاورزی از طریق چاه تامین می گردد که هر ساله به عمق چاهها افزوده گشته و بحران آب چندین سال است در این شهرستان شروع شده و حتی بیم آن می رود که مردم در آینده نزدیک با مشکل قحطی آب مواجه شوند. قنوات موجود که در دارالمیزان، ۲۱ رشته وجود دارد و به قنوات فاریاب، تنگ مهروزیغان می توان اشاره کرد که تخلیه ای معادل ۳,۱ میلیون مترمکعب را داراست. تعداد چاههای موجود در شهرستان ۸۹۶ حلقه می باشد که سالانه حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب تخلیه میگردد.

۴- وضعیت جمعیتی شهرستان مهر

جمعیت شهرستان، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۶۴۸۲۷ نفر که ۱,۳ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۳۲۸۵۳ نفر مرد و ۳۱۹۷۴ نفر زن) می باشد.

۵- هواشناسی و اقلیم

آب و هوای شهرستان بیابانی و گرم و خشک است که قسمت های وسیعی از خاک ایران از جمله جنوب فارس را شامل می شود.

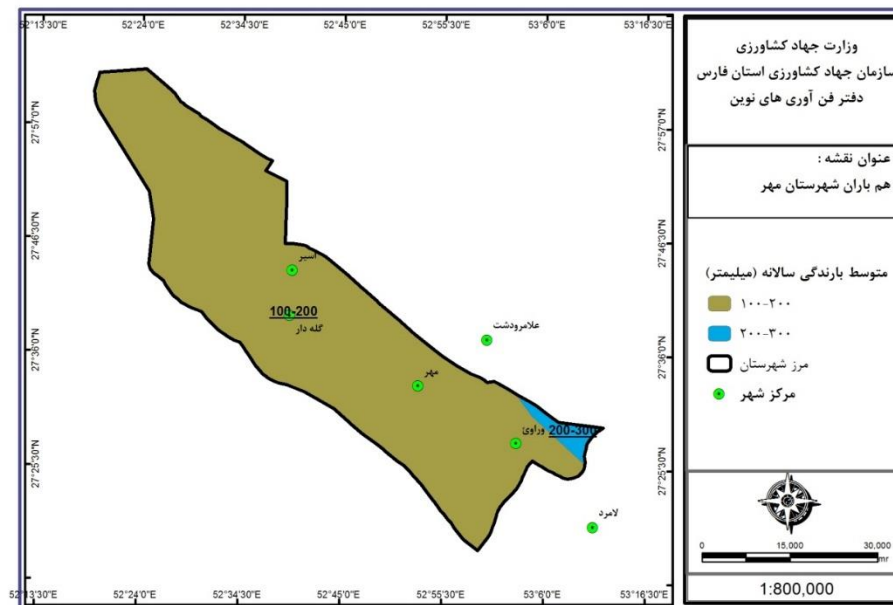
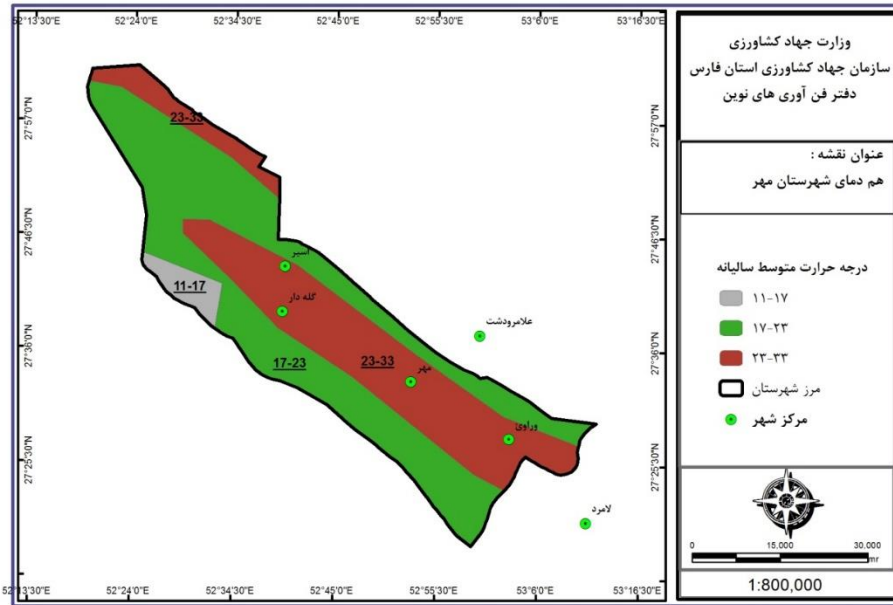
۱-۵ میزان بارندگی

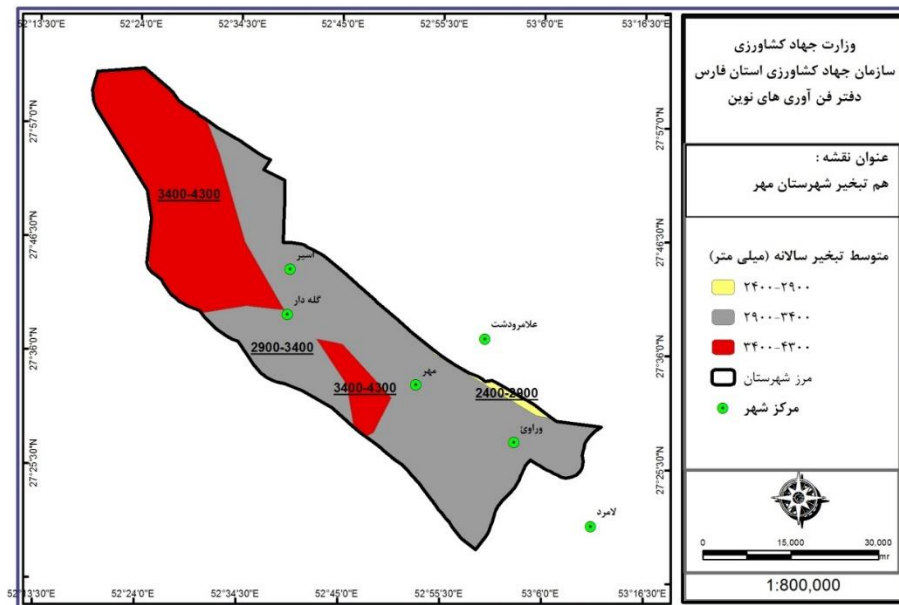
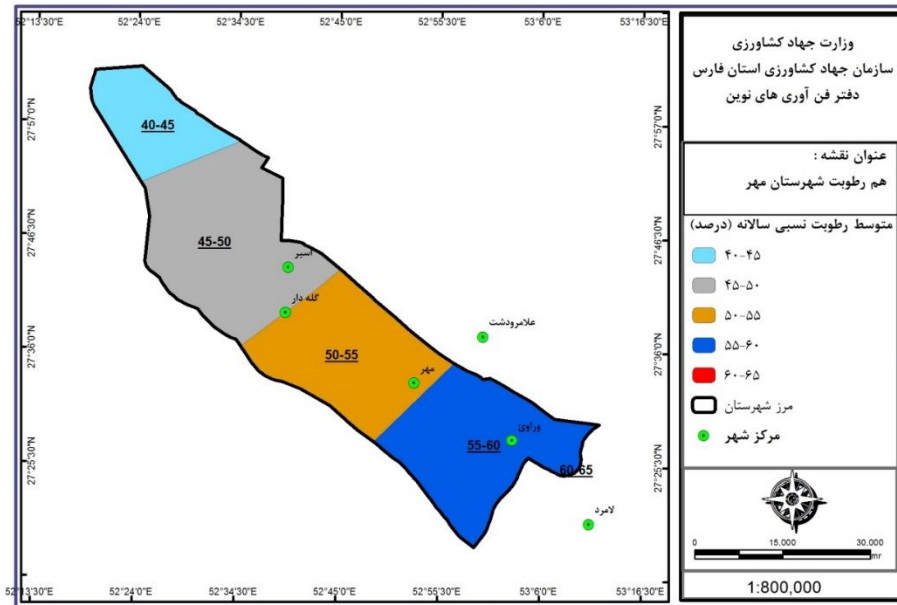
میزان بارندگی شهرستان مهر در سال ۹۶ برابر با ۱۵۹,۵ میلیمتر می باشد و متوسط میزان بارندگی ۱۰ ساله شهرستان ۲۳۰,۳ میلیمتر بوده و شدت تغییر آن زیاد است.

متوسط درجه حرارت به دست آمده با در نظر گرفتن موقعیت ارتفاعی و مختصات جغرافیایی حداکثر ۵۰ درجه و حداقل تا صفر درجه سانتیگراد متغیر بوده است .

متوسط رطوبت ۴۲ درصد است که از اواخر خرداد به مدت ۴۵ تا ۶۰ روز تا سطح ۹۰ درصد در نوسان می باشد.

بر اساس آمار های هواشناسی گرمترین ماههای سال تیر و مرداد و سردترین ماههای سال دی و بهمن می باشد. شهرستان مهر، از نظر اقلیمی، با توجه به اقلیم نمای کوپن، در گروه اقلیمی معتدل مرطوب قرار دارد. بخشهایی از این شهرستان که در مجاورت با کویر قطرویه قرار دارد، در گروه اقلیمی خشک قرار می گیرد.

- زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی شهرستان مهر در سال ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلومتر هکتار
گندم	۷۱۱۰	۲۲۴	۷۳۳۴	۳۲۱۷۲	۲۶۸	۳۲۴۴۰	۴۵۲۵	۱۱۹۶
جو	۵۶۵	۵۶۳	۱۱۲۸	۱۹۲۳	۷۰۱	۲۶۲۴	۳۴۰۴	۱۲۴۵
ذرت دانه‌ای	۱۳	۰	۱۳	۸۲	۰	۸۲	۶۲۴۴	۰
غلات	۷۶۸۸	۷۸۷	۸۴۷۵	۳۴۱۷۷	۹۷۰	۳۵۱۴۶	۴۴۴۶	۱۲۳۱
توتون و تنباکو	۱	۰	۱	۲	۰	۲	۱۰۷۱	۰
کنجد	۱۰۸۲	۰	۱۰۸۲	۱۳۰۶	۰	۱۳۰۶	۱۲۰۷	۰
کلزا	۴۵۷	۰	۴۵۷	۷۱۲	۰	۷۱۲	۱۵۵۸	۰
محصولات صنعتی	۱۵۴۰	۰	۱۵۴۰	۲۰۲۰	۰	۲۰۲۰	۱۳۱۱	۰
پیاز	۲۴	۰	۲۴	۱۱۳۹	۰	۱۱۳۹	۴۶۸۶۴	۰
گوجه‌فرنگی	۶۲۹	۰	۶۲۹	۲۴۳۴۶	۰	۲۴۳۴۶	۳۸۷۱۲	۰
سایر سبزیجات	۲۰	۰	۲۰	۴۹۵	۰	۴۹۵	۲۴۴۹۰	۰
سبزیجات	۶۷۳	۰	۶۷۳	۲۵۹۷۹	۰	۲۵۹۷۹	۳۸۵۷۹	۰
خربزه	۱۷۱	۰	۱۷۱	۶۶۵۶	۰	۶۶۵۶	۳۹۰۳۹	۰
هندوانه	۲۱۲	۰	۲۱۲	۸۲۶۷	۰	۸۲۶۷	۳۸۹۶۰	۰
خیار	۱۳۷	۰	۱۳۷	۳۵۷۲	۰	۳۵۷۲	۲۶۱۰۸	۰
سایر محصولات جالیزی	۸۴۱	۰	۸۴۱	۳۶۷۳۸	۰	۳۶۷۳۸	۴۳۷۰۰	۰
محصولات جالیزی	۱۳۶۰	۰	۱۳۶۰	۵۵۲۳۳	۰	۵۵۲۳۳	۴۰۶۰۷	۰
یونجه	۴۷	۰	۴۷	۳۶۲	۰	۳۶۲	۷۶۶۱	۰
نباتات علوفه‌ای	۴۷	۰	۴۷	۳۶۲	۰	۳۶۲	۷۶۶۱	۰
کل محصولات	۱۱۳۰۹	۷۸۷	۱۲۰۹۶	۱۱۷۷۷۱	۹۷۰	۱۱۸۷۴۱	۱۰۴۱۴	۱۲۳۱

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان مهرد در سال ۹۶

نام محصول	سطح/هکتار	میزان تولید/تن	عملکرد/کیلودر هکتار
انگور	۱۴	۴۷	۵.۴۲۹
خرما	۱.۵۹۰	۴.۸۴۰	۴.۹۴۷
پرتقال	۷	۷۸	۱۵.۶۰۰
نارنگی	۲	۲	۴.۸۸۹
لیموترش	۲۶۱	۱.۹۹۶	۲۸.۷۵۵
لیموشیرین	۱۴	۵۳	۲۱.۲۰۰
گریپ فروت	۰	۰	
نارنج	۲	۱	۵.۰۰۰
سایر مرکبات	۱	۰	
جمع مرکبات	۲۸۷	۲.۱۳۰	۲۷.۴۶۳
انار	۲	۱	۳.۳۳۳
انجیر	۳	۱۲	۴.۸۰۰
زیتون	۱	۱	۸۴۷
کنار	۱	۹	۹.۰۰۰
خیار	۲,۰۰	۲۰۵,۰۰	۱۰۲.۵۰۰,۰۰
گوجه فرنگی	۱,۰۰	۱۶۷,۰۰	۱۶۷.۰۰۰,۰۰
انواع فلفل	۰,۴۰	۶۵,۰۰	۱۶۲.۵۰۰,۰۰
بادمجان	۰,۰۰	۰,۰۰	
سایر سبزیجات	۰,۰۰	۰,۰۰	
جمع سبزی و صیفی	۳,۴۰	۴۳۷,۰۰	۱۲۸.۵۲۹,۴۱
توت فرنگی	۰,۰۰	۰,۰۰	
گیاهان دارویی	۰,۰۰	۰,۰۰	
سایر	۱,۰۰	۳۴,۰۰	۳۴.۰۰۰,۰۰
جمع سایر محصولات	۱,۰۰	۳۴,۰۰	۳۴.۰۰۰,۰۰
جمع محصولات گلخانه ای	۴,۴۰	۴۷۱,۰۰	۱۰۷.۰۴۵,۴۵
گیاهان دارویی	۱۲,۰۰	۲۵,۰۰	۲.۰۸۳,۳۳
کل محصولات	۱.۹۱۴	۷.۵۳۶	۷.۱۱۰

میزان	واحد	محصول
۲۴۰۰۰	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۲۷۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۰	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۱۰۳۰۰۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۳۴	تولید/تن	
۵۰۰۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۰.۵	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۰	تولید/هزار اصله	
۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۰	تولید/میلیون عدد	

ماخذ: مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی فارس

آمار ادوات موجود شهرستان مهر تا پایان سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۷۳۰	تراکتور
۰	کمباین
۰	دروگر
۱,۸۱	ضرب مکانیزاسیون / اسب بخار در هکتار

- آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

شاخص	عملکرد
سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)	۵۹۰
تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)	۱۴۸
احیاء ومرمت قنوات(رشته)	۴
عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)	۶
کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)	۰/۲

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان مهر در سال ۹۶

مهر	شهرستان	
تعداد	نوع دام	
۵۳۶۳	گوسفند و بره	
۴۴۸۵۵	بز و بزغاله	
۵۲۰	اصیل	گاو و گوساله
۱۵۹۴	دورگ	
۶۳۷	بومی	
۲۷۵۱	جمع	
۰	گاو میش	
۶۰	شتر	

میزان تولید محصولات عمده دامی شهرستان مهر سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۵۷۸	۰,۹
گوشت مرغ	تن	۳۳۰	۰,۳
شیر خام	تن	۳۹۴۳	۰,۷
تخم مرغ	تن	۲۰۰	۰,۳۹
عسل	تن	۱۶,۸۴۲	۰,۲۷
کل	تن	۵۰۶۸	۰,۶

- آبیان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان مهر سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید(تن)	درصد نسبت به استان
مزارع سردابی	تن	0	0
مزارع گرمابی	تن	10	1.1
مزارع منابع آبی	تن	0	0.0
مزارع پرورش خاویاری	تن	0	0.0
جمع	تن	۱۰	0.1

ماخذ: مدیریت امور آبیان سازمان جهاد کشاورزی فارس

- صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان مهر در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۱
ظرفیت	تن	۱۰۰
سرمایه	میلیون ریال	۳۵۰۰۰
اشتغال	نفر	۲۰

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان مهر در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۱
ظرفیت	تن	۲۵۰
سرمایه	میلیون ریال	۲۵۰۰
اشتغال	نفر	۳

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان مهر در سال ۹۶

شاخص	واحد	میزان	درصد شهرستان به استان
مساحت مراتع	هکتار	۱۳۴۴۹۳	۱,۸
مساحت جنگل	هکتار	۱۱۲۰,۲	۰,۰۵
مساحت بیابان	هکتار	۲۲۶۸,۸	۰,۳

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۵	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۱	شرکت های تعاونی کشاورزی

ماخذ: سازمان تعاون روستایی استان فارس

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان مهر سال ۹۶

نام کود	واحد	میزان
ازته	تن	۱۴۲۴
فسفات	تن	۴۴۷
پتاسه	تن	۱۲۵

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس

فهرست مطالب

عنوان

..... نگاهي کوتاه به شهرستان نيريز	
..... -زبان و نژاد مردم نيريز	
..... -صنايع و معادن	
..... -كشاورزي و دامداري	
..... - منابع آب شهرستان نيريز	
..... -منابع آب سطحي	
..... منابع آب زيرزميني	
..... وضعيت جمعيتي شهرستان نيريز	
..... - موقعيت پستي ها و بلندي ها	
..... - هواشناسي و اقليم	
..... -ميزان بارندگي	
..... دما	
..... آمار و عملکرد شهرستان نيريز	
..... بخش زراعت	
..... بخش باغباني	
..... گلخانه	
..... مكانيزاسيون	
..... آب و خاك	
..... امور دام	
..... آبيزان	
..... صنايع كشاورزي	

.....منابع طبیعی و آبخیزداری

.....سازمان تعاون روستایی

.....شرکت خدمات حمایتی

بخش کشاورزی به دلیل بر خورداری از نقش حیاتی در تولید ملی و تأمین غذای کشور و نیز ارتباط مؤثر و بلا فصل آن با محیط زیست و منابع طبیعی، تأثیر چشم‌گیری در حفظ و ارتقاء سلامت جامعه دارد. امروزه نگاهی متفاوت به بخش کشاورزی و بکارگیری علوم و روشهای نوین در این بخش با هدف توسعه پایدار و تأمین امنیت غذایی کشور کاملاً ضروری است. بر این اساس می‌بایست نگاه سنتی کشاورزی به سمت تولید بهینه و افزایش بهره‌وری بر اساس نیازهای در حال تغییر جامعه و منابع موجود سوق داده شود. در همین راستا مسئولین و دست‌اندرکاران به تولید بهینه بر پایه مزیت نسبی و حداکثر بهره‌وری از منابع باور دارند. استان فارس با ۱۲/۲ میلیون هکتار مساحت که حدود ۷/۵ درصد از مساحت کشور را در برمی‌گیرد و با در اختیار داشتن بیش از یک میلیون هکتار اراضی کشاورزی نقش اساسی در تأمین و تولید مواد غذایی در داخل کشور را دارا می‌باشد. در سال‌های گذشته به دلیل توسعه نامتوازن و بهره‌برداری بیش از اندازه از منابع حیاتی استان شامل آب و خاک این منابع به لحاظ کمیت و کیفیت دچار مشکل شده، بطوریکه سطح آب‌های زیرزمینی بسیاری از دشتهای حاصلخیز استان به دلیل برداشت‌های بی‌رویه آب کاهش چشمگیری یافته و ادامه روند حاضر آینده بسیار نگران‌کننده‌ای را پیش روی استان، بخصوص بخش کشاورزی قرار داده است و لذا در جهت حفظ منابع پایه و تثبیت اشتغال و کمک به استقلال کشور در بخش کشاورزی علاوه بر تلاش دست‌اندرکاران مستقیم بخش کشاورزی، نیاز به همت همه جانبه کلیه مسئولین کشوری و استانی می‌باشد. نوشتار حاضر مجموعه‌ای از برنامه‌ها و اقدامات گذشته، حال و آینده در بخش کشاورزی استان فارس را ارائه می‌نماید که حاصل تلاش و تدبیر بهره‌برداران، کارشناسان، محققان و سایر بزرگوارانی است که در این امر خطیر هم‌گام و همراهند.

محمد مهدی قاسمی

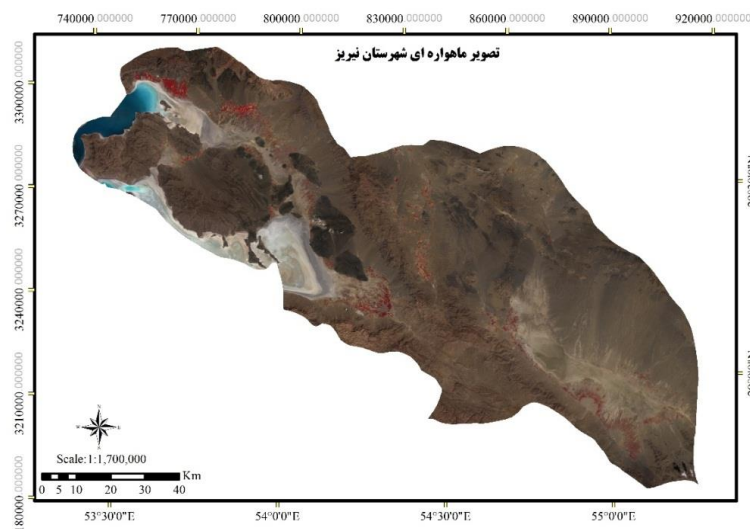
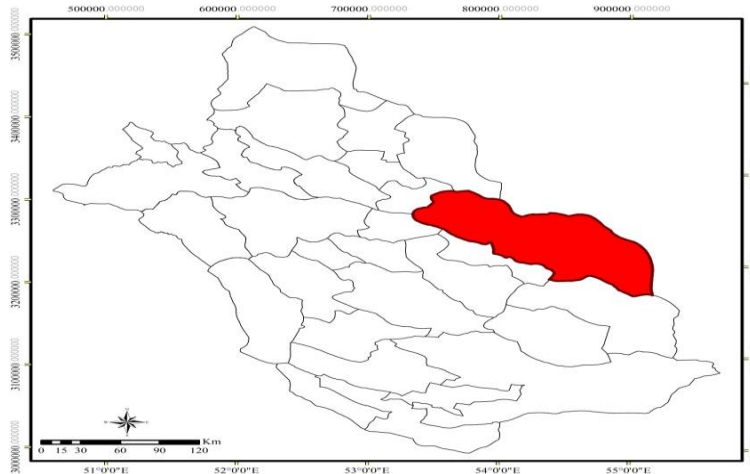
رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

نگاهی به شهرستان نیریز

شروع تمدن در منطقه نیریز به دوره هخامنشیان می رسد و دلیل پیدایش این شهر در آن دوره ایجاد یک مرکز تسلیحاتی برای حکومت بوده و وجود دریاچه بختگان نیز در این امر موثر بوده است. نیریز به دلیل موقعیت خود همواره مورد توجه اقوام مهاجم بوده چنان که شهر از زمان هخامنشیان تا کنون سه بار مورد تهاجم، سیل و عوامل طبیعی قرار گرفته است. مهم ترین صنعت دستی شهرستان نیریز فرش بافی است که بیش تر توسط زنان و دختران تولید می شود. در کارگاه های خانگی شهرها و روستاهای این شهرستان قالیهای زیبایی با نقش های محلی، تولید می شوند و نقش مهمی در اقتصاد مردم شهرها و روستاهای نیریز ایفا می کنند. شرکت سهامی فرش که در این شهرستان تاسیس شده نیز با نقشه های محلی (علی بیگی، حکومتی، بسته ای و درختی) اقدام به تهیه، تولید و عرضه قالی می نماید. مسجد جامع نیریز که گفته می شود یکی از قدیمی ترین بناهای قرن چهارم هجری قمری است و در گذشته آتشکده ای بوده و پس از ظهور اسلام به مسجد تبدیل شده، از مهم ترین جاذبه های تاریخی این شهرستان است. دریاچه های طشک و بختگان از زیستگاه های مهم پرندگان مهاجر است که در حدود نیمی از سال، میزبان هزاران پرنده مهاجر است. تنگه ها و گردشگاه های متعدد شهرستان نیریز، در دره های عمیق و سرسبز بابر خورداری از پوشش گیاهی و جنگلی جذاب و چشمه سارهای فراوان از زیباترین نقاط طبیعی استان فارس به شمار می آید. شهرستان نیریز به مرکزیت شهر نیریز دارای وسعت ۱۰۷۸۷ کیلومتر مربع حدود ۸,۸ درصد کل مساحت خاکی استان فارس را به خود اختصاص داده است. این شهرستان در محدوده جغرافیایی حداقل ۵۳ درجه و ۲۴ دقیقه و حداکثر ۵۵ درجه و ۱۵ دقیقه طول شرقی و حداقل ۲۸ درجه و ۴۲ دقیقه و حداکثر ۲۹ درجه و ۵۳ دقیقه عرض شمالی قرار گرفته است و از شمال به استان کرمان ویزد و شهرستانهای بوانات و ارسنجان، از جنوب به شهرستانهای داراب و استهبان، از شرق به استان کرمان و از غرب به شهرستانهای استهبان و خرامه محدود می شود. براساس آخرین تقسیمات کشوری ۱۳۹۱ این شهرستان دارای چهار بخش (آباده طشک، پشتکوه، قطرویه و مرکزی) و ۴ نقطه شهری (آباده طشک، نیریز، مشکان و قطرویه) و ۹ دهستان (آباده طشک، بختگان، ده چاه، ریزآب

، قطرویه ، حنا، رستاق ، هرگان و مشکان) می باشد . همچنین این شهرستان دارای ۴۲۸ پارچه آبادی است که ۲۳۳ پارچه آبادی مسکونی و ۱۹۵ آبادی خالی از سکنه می باشد.

موقعیت شهرستان نیریز در استان فارس

تصویر ماهواره ای شهرستان نیریز

زبان ونژاد مردم نیریز

زبان مردم نیریز، فارسی با لهجه ی ویژه است که با اندکی اختلاف واژگان، مانند دیگر شهرستانهای مجاور یعنی استهبان و فسا سخن می گویند. نژاد اهالی نیریز، نژاد ایرانی یا آریایی است.

- صنایع و معادن

کارخانه های موجود در این شهرستان منحصر به کارخانه های مربوط به کشاورزی و کارگاه ها و شرکتهای فرش بافی است. به استثنای دریاچه بختگان که نمک آن در فصول خشک بهره برداری میشود، یک معدن نسبتا بزرگ کرمیت در بخش آباده طشک در حدود ۱۰۰ کیلومتری شمال غربی نیریز قرار دارد که با وسایل مدرن از آن بهره برداری میشود. وجود منابع سنگ چینی در این شهرستان باعث ایجاد اشتغال و فعالیت کارخانه های متعدد سنگبری شده که این سنگبری ها به صورت مجتمع در شهرک سنگ و بطور پراکنده در بخش مرکزی و آباده طشک فعال می باشند. برخی کشورهای اروپایی و آسیایی خریدار سنگ چینی و سنگهای فرآوری شده می باشند. کارخانه سیمان سفید و کارخانه ساخت رینگ آلومینیومی در ناحیه صنعتی ده فاضل از دیگر کارخانه های نیریز می باشند. وجود انواع محصولات کشاورزی و دامداری و قالی هایی با نقش های زیبا سبب رونق بازرگانی در منطقه شده است. گندم و جو، پنبه، چغندر قند، بادام، انار، پسته، قالی و گوسفند از صادرات عمده این منطقه محسوب می شود. کارخانه کنستانتره انار نیز با یک خط تولید کامل در این شهرستان مشغول فعالیت می باشند.

- کشاورزی و دامداری

اساس و پایه اقتصاد شهرستان نیریز بر کشاورزی، دامداری، فرش بافی و پسته وری است. کشاورزی به صورت های صنعتی و دستی انجام شده و آبیاری زمین های تحت کشت از طریق چشمه ها، کاریزها و چاههای متعدد تامین می گردد. محصولات عمده کشاورزی این شهرستان گندم، جو، پنبه، چغندر قند، کنجد، پسته، ذرت، انار، بادام و تره بار است. دامداری در شهرستان نیریز رونق فراوان داشته و پرورش گاو و گوسفند مانند بیش تر مناطق این استان از اهمیت خاصی برخوردار است .

- منابع آب شهرستان نیریز

- منابع آب سطحی

شهرستان نیریز از نظر عمده منابع آب سطحی، در حوضه ی آبریز بختگان قرار گرفته است.

در این شهرستان، منابع آب سطحی دائمی وجود ندارد و منابع آب سطحی، دربرگیرنده ی مسیلهای فصلی است. مهمترین مسیلهای که در دشتهای نیریز و آباده ی طشک قرار دارند، عبارتند از:

- مسیلهای دشت نی ریز

در این دشت، دو مسیل نسبتا بزرگ به نام مسیل پلنگان و مسیل آباد زردشت و چندین مسیل کوچک تر در قسمتهای شمالی و جنوبی و شرقی دشت است که بخش زیادی از تغذیه دشت را تشکیل می دهند. حجم سالانه ی آب جریان یافته در مسیل پلنگان، نزدیک به ۹ میلیون مترمکعب و در مسیل آب زردشت و چند مسیل کوچکتر، نزدیک به ۶ میلیون متر مکعب است. به روی مسیلهای یاد شده، پروژه کنترل سیلاب در قالب احداث گوراب، تغذیه ی مصنوعی احداث سد خاکی از سوی سازمان جهاد کشاورزی به مرحله اجرا درآمده است. مسیلهای موجود، مهمترین منابع تغذیه کننده ی آبرفتهای دشت به شمار می آید. مسیلهای دشت آباده ی طشک: مسیلهای مهم این دشت، عبارتند از: کندر، تنگ چاه مبارک، ده مورد و خواجه جمالی. مسیلهای موجود سیلابهای ارتفاعات مشرف بر دشت آباده ی طشک (ارتفاعات کوه خان وول) را به دریاچه ی طشک انتقال می دهد. این مسیلهای، مهمترین منبع تغذیه کننده ی آبرفتهای دشت به شمار می آید و از نظر پخش سیلاب و تغذیه ی مصنوعی، اهمیت زیادی را دارا هستند.

- منابع آب زیرزمینی

دشت آباده ی طشک

در این منطقه، سفره آب زیرزمینی در رسوبهای آبرفتی جدید و رسوبهای کفه ای بوجود آمده است، درپای مخروط افکنه، سفره ی آب زیرزمینی غنی تر، هرچه به مرکز دشت، نزدیک تر می شویم، به علت ریزدانه بودن آبرفتها، میزان آبدهی سفره، کمتر می شود. سفره ی آب زیرزمینی دشت در بیشتر نقاط، دارای افت شدیدی است که انجام عملیات پخش سیلاب با استفاده از مسیلهای موجود می تواند در تقویت منابع آبرفتی دشت موثر، باشد.

دشت نی ریز

- تنگناها و محدودیت منابع آب

- عدم استفاده کامل از آب مسیلهای موجود در جهت آبدار کردن آبرفتها.

- بیلان منفی دشتهای نی ریز، آباده ی طشک، ده چاه.

- حفر چاه ها و اضافه برداشت بخصوص در دشت نی ریز باعث گردیده که بخش قابل

توجهی از آب دریاچه ها به طرف سفره های آب شیرین زیرزمینی حرکت کرده و جایگزین شود.

کیفیت آبهای شهرستان:

۴۰٪ شیرین، ۳۰٪ لب شور، ۲۰٪ شور، ۱۰٪ شور و تلخ.

-طبیعت در شهرستان نیریز

رودخانه پهنابه تنها رود این شهرستان است که از کوه خانه زندیان سرچشمه گرفته و پس از

آبیاری نمودن قسمتی از زمین های اطراف نی ریز به طرف شهر ایج و شهرستان داراب سرازیر

میشود که در آنجا بنام رودخانه رودبال معروف است. تنگ پلنگان نی ریز: در ۱۲ کیلومتری نی ریز منطقه

ای سرسبز در تنگی به نام تنگ پلنگان قرار دارد که از گردشگاه های مهم این شهر به حساب می آید.

در این دره که پوشیده از درختان انجیر، انار، گردو و سروهای قدیمی است، چشمه سارهای

متعددی وجود دارد و در طول سال پذیرای بسیاری از ساکنان محلی و اهالی شهرستان های نی ریز،

داراب و سایر مسافران است.

دشت قطرویه معروف به کفه قطرویه در حدود ۴۸ کیلومتری شرق نی ریز و جلگه های کورکی و

برم در بخش آباده طشک واقعند .

دره لای رز: در ۱۲ کیلومتری شمال شرقی نی ریز واقع شده است.

تنگ جزین یا گزین نی ریز: این تنگ در هفت کیلومتری آباده طشک قرار دارد و دارای چشم

انداز زیبا، آبناهی طبیعی و چشمه ای پر آب است که از دل کوه می جوشد. هم اکنون محوطه این

تنگ که مشرف به دریاچه طشک است از گردشگاه های ارزشمند آباده طشک به حساب می آید.

گردنه حسن آباد نیریز: گردنه حسن آباد در حدود ۱۰ کیلومتری شهر نی ریز قرار دارد.

گردنه کل کوثر نیریز: گردنه کل کوثر در حدود ۲۰ کیلومتری جنوب غربی شهر نی ریز قرار دارد .

گردنه خالص نیریز: گردنه خالص در حدود ۱۰۰ کیلومتری شمال غربی شهر نی ریز قرار دارد .

- وضعیت جمعیتی شهرستان نیریز

جمعیت شهرستان، بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵ برابر با ۱۱۳۲۹۱ نفر که ۲,۳ درصد از جمعیت استان را شامل می شود و شامل (۵۷۳۵۸ نفر مرد و ۵۵۹۳۳ نفر زن) می باشد. جمعیت شاغل شهرستان ۳۲۸۸۱ نفر می باشد که از این تعداد ۹۶۹۴ نفر یا ۲۹,۵ درصد شاغل در بخش کشاورزی می باشد.

- موقعیت پستی ها و بلندی ها

شهرستان نیریز، دربردارنده ی کوهستانهایی است که ارتفاع آنها، بیشتر از ۲۱۰۰ متر است و مهمترین آنها عبارتند از :

- کوه خان : این کوه در دهستان آواده طشک ، با ارتفاع بیش از ۳۲۷۰ متر واقع شده ، به گونه ای که دهستان طشک در دامنه جنوبی و در حد فاصل میان دریاچه طشک و این کوه قرار دارد.

- روشن کوه : این کوه نیز در دهستان آواده طشک و از شمال غربی به جنوب شرقی کشیده شده و منطقه مشکان را از دهستان آواده طشک جدا می سازد و ارتفاع آن ۳۲۴۷ متر است .

- کوه معدن : این کوه در شمال غربی روستای مشکان واقع شده و ارتفاع آن از سطح دریا ۳۰۸۵ متر است.

- کوه دوچاهی : این کوه در دهستان آواده طشک قرار دارد و همراه با کوه نانجیر به صورت شبه جزیره ای، دریاچه های طشک و بختگان را از هم جدا می سازد و ارتفاع این کوه ۲۲۶۱ متر است

- کوه پیچگان : در شمال دریاچه بختگان، با ارتفاع ۲۲۵۰ متر ارتفاع از سطح دریا قرار گرفته است .

- کوه قبله : این کوه در دهستان رستاق (در جنوب شهر نیریز) واقع شده و دهستان ایج از شهرستان استهبان در دامنه جنوبی این کوه واقع شده است و ارتفاع آن از سطح دریا ۲۸۱۸ متر است .

هواشناسی و اقلیم

-میزان بارندگی

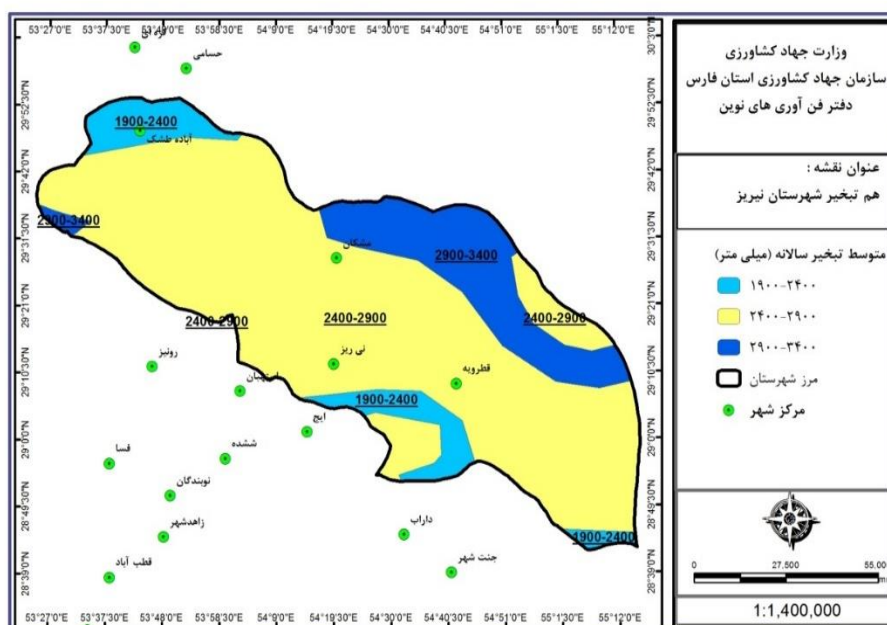
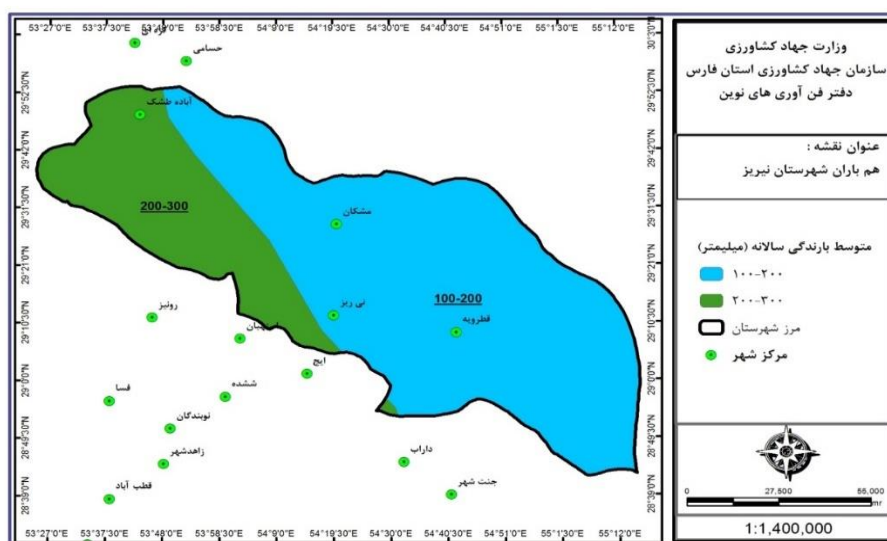
میزان بارندگی شهرستان نی ریز در سال ۹۶ برابر با ۱۲۴,۴ میلی متر می باشد . حداکثر بارندگی ۷۰,۷ در آبانماه گزارش شده است متوسط بارندگی ده ساله ۱۶۰,۹ میلی متر گزارش شده است .

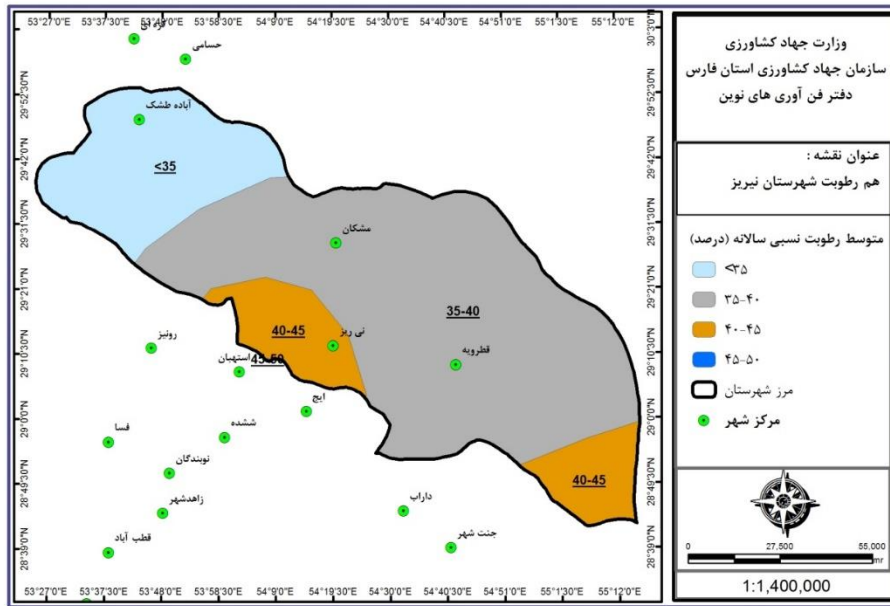
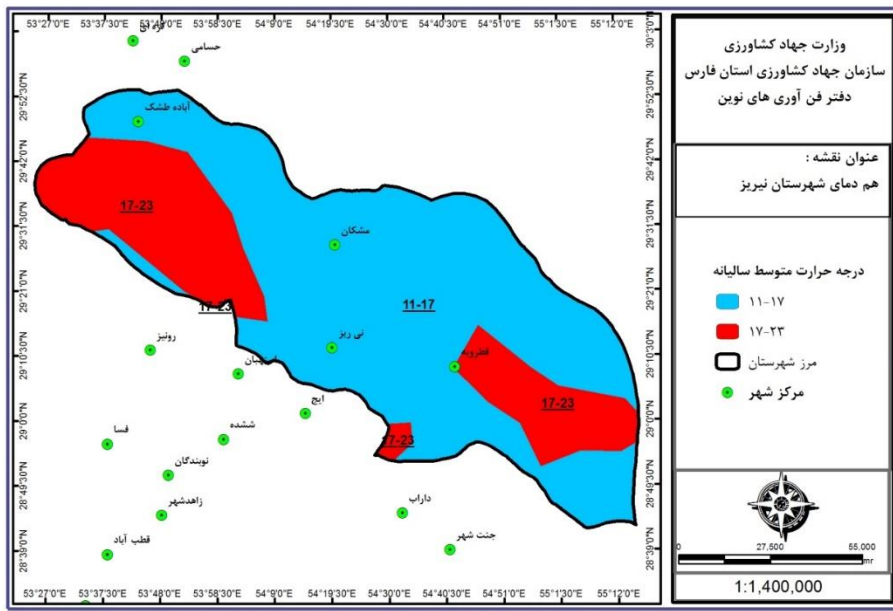
دما:

میانگین حداقل دمای شهرستان ۳ درجه سانتی گراد در دیماه و میانگین حداکثر دما ۳۷,۵ درجه در تیرماه می باشد. همچنین حداکثر رطوبت ۷۴ درصد در دیماه و حداقل آن ۹ درصد در تیر ماه می باشد

شهرستان نیریز، از نظر اقلیمی، با توجه به اقلیم نمای کوپن، در گروه اقلیمی معتدل نیمه خشک قرار دارد.

بخشهایی از این شهرستان که در مجاورت با کویر قطرویه قرار دارد، در گروه اقلیمی خشک قرار می گیرد.

آمار و عملکرد شهرستان نیریز

بخش زراعت

سطح برداشت، تولید و عملکرد در هکتار محصولات زراعی نیریز ۹۶

نام محصول	سطح آبی	سطح دیم	سطح/هکتار	تولید آبی	تولید دیم	تولید/تن	عملکرد آبی	عملکرد دیم/کیلومتر هکتار
گندم	۱۱۰۴	۰	۱۱۰۴	۵۸۹۷	۰	۵۸۹۷	۵۳۴۳	۰
جو	۱۳۰۲	۱۲	۱۳۱۴	۴۹۷۶	۱۴	۴۹۹۰	۳۸۲۲	۱۱۲۲
ذرت دانه‌ای	۱۶۳	۰	۱۶۳	۱۴۱۲	۰	۱۴۱۲	۸۶۷۵	۰
غلات	۲۵۶۸	۱۲	۲۵۸۱	۱۲۲۸۵	۱۴	۱۲۲۹۹	۴۷۸۳	۱۱۲۲
نخود	۶	۰	۶	۱۰	۰	۱۰	۱۷۷۶	۰
لوبیا	۱۵	۰	۱۵	۳۰	۰	۳۰	۲۰۲۷	۰
عدس	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۵۰۰	۰
حبوبات	۲۱	۰	۲۱	۴۰	۰	۴۰	۱۹۴۲	۰
پنبه	۸۵	۰	۸۵	۲۰۳	۰	۲۰۳	۲۴۰۲	۰
کنجد	۵۴	۰	۵۴	۵۵	۰	۵۵	۱۰۱۳	۰
گل رنگ	۳۰۵	۰	۳۰۵	۲۴۶	۰	۲۴۶	۸۰۶	۰
آفتابگردان روغنی	۲۹	۰	۲۹	۶۷	۰	۶۷	۲۲۹۶	۰
کلزا	۳۹۸	۰	۳۹۸	۵۳۵	۰	۵۳۵	۱۳۴۴	۰
محصولات صنعتی	۸۷۱	۰	۸۷۱	۱۱۰۶	۰	۱۱۰۶	۱۲۷۰	۰
سیب زمینی	۱۵	۰	۱۵	۳۶۷	۰	۳۶۷	۲۴۶۲۴	۰
پیاز	۱	۰	۱	۶	۰	۶	۱۰۶۶۷	۰
گوجه‌فرنگی	۲۰	۰	۲۰	۷۹۷	۰	۷۹۷	۳۹۶۲۷	۰
سایر سبزیجات	۱۳	۰	۱۳	۴۴۰	۰	۴۴۰	۳۳۰۶۸	۰
سبزیجات	۴۹	۰	۴۹	۱۶۱۰	۰	۱۶۱۰	۳۲۹۱۶	۰
خربزه	۲۰	۰	۲۰	۴۷۹	۰	۴۷۹	۲۳۴۸۵	۰
هندوانه	۷۶	۰	۷۶	۵۲۳۰	۰	۵۲۳۰	۶۸۵۴۸	۰
خیار	۲	۰	۲	۴۵	۰	۴۵	۲۲۳۵۰	۰
محصولات جالیزی	۹۹	۰	۹۹	۵۷۵۴	۰	۵۷۵۴	۵۸۲۹۸	۰
یونجه	۳۷۶	۰	۳۷۶	۲۹۱۲	۰	۲۹۱۲	۷۷۵۰	۰
ذرت علوفه‌ای	۸	۰	۸	۵۰۰	۰	۵۰۰	۶۶۶۴۰	۰
سایر نباتات علوفه‌ای	۳۹	۰	۳۹	۵۹	۰	۵۹	۱۵۲۸	۰
نباتات علوفه‌ای	۴۲۲	۰	۴۲۲	۳۴۷۱	۰	۳۴۷۱	۸۲۲۴	۰
کل محصولات	۴۰۲۹	۱۲	۴۰۴۲	۲۴۲۶۵	۱۴	۲۴۲۷۹	۶۰۲۲	۱۱۲۲

سطح برداشت، تولید محصولات باغی شهرستان فیروز در سال ۹۶

عملکرد/کیلومتر هکتار	میزان تولید/تن	سطح/هکتار	نام محصول	
۹.۹۸۶	۶۸۹	۷۷	سیب	میوه های دانه دار
۱.۴۸۹	۵	۳	گلابی	
۱۶.۷۱۸	۸.۷۶۱	۵۴۲	به	
۴۵۶	۱۶	۴۴	سایر میوه های دانه دار	
۱۵.۱۶۷	۹.۴۷۰	۶۶۷	جمع میوه های دانه دار	
۲۰۰	۰	۱	آلبالو	میوه های هسته دار
۱۰۰	۰	۱	گیلاس	
۲.۵۹۱	۱۸	۷	گوجه	
۲.۱۳۳	۳۰۶	۱۷۸	آلو	
۱۱.۵۳۳	۲۷۰	۲۴	هلو	
۰	۰	۲	شفتالو	
۱۲.۵۹۸	۲.۶۴۰	۲۲۳	زردآلوقیسی	
۵.۱۶۹	۱۱۵	۲۲	شلیل	
۱۶.۷۹۱	۳.۸۸۷	۱.۷۵۹	انگور	
۷.۶۰۰	۴	۱	سایر میوه های دانه ریز	
۱۶.۷۴۱	۳.۸۹۱	۱.۷۵۹	جمع میوه های دانه ریز	دانه ریز
۱.۵۱۰	۱۹.۴۷۳	۱۶.۳۰۲	پیسته	میوه های خشک
۱.۶۷۱	۱.۸۹۳	۲.۲۱۴	بادام	
۲.۸۱۰	۳۷۶	۱۴۰	گردو	
۰	۰	۱	عناب	
۰	۰	۱	خرما	میوه های نیمه گرمسیری
۵.۶۶۷	۱۷	۳	پرتقال	
۳۰.۰۰۰	۶۰	۲	سایر مرکبات	
۱۵.۹۴۲	۷۴.۶۱۶	۴.۷۳۱	انار	
۲.۲۰۶	۴.۵۰۰	۶.۸۸۸	انجیر	
۹.۷۸۰	۱۱	۵	خرمالو	
۲.۰۵۴	۱۸۶	۹۲	زیتون	
۱۳۸.۱۲۵.۰۰	۲.۲۱۰.۰۰	۱۶.۰۰	خیار	محصولات گلخانه ای
۱۸۷.۵۰۰.۰۰	۱۰۵.۰۰	۰.۵۶	گوجه فرنگی	
۱۱۰.۰۰۰.۰۰	۱۱۰.۰۰	۱.۰۰	انواع فلفل	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	بادمجان	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	سایر سبزیجات	
۱۳۸.۰۹۷.۹۵	۲.۴۲۵.۰۰	۱۷.۵۶	جمع سبزی و صیفی	
۳۳.۵۰۰.۰۰	۶۷.۰۰	۲.۰۰	گیاهان دارویی	
۶۸.۰۰۰.۰۰	۱۳۶.۰۰	۲.۰۰	سایر	
۶.۳۹	۰.۳۵۵۰	۵۵.۵۹	زعفران	
۲.۷۰۶.۱۹	۴۰.۸۷	۴۶.۹۴	گلستان (گل محمدی)	
۰.۰۰	۰.۰۰	۳۶.۱۷	غیر مثمر (درخت و درختچه ها)	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۵۰	باغات مخلوط	
۴.۰۰۰.۰۰	۲.۰۰	۸.۲۵	سایر محصولات مثمر	
۰.۰۰	۱۵.۰۰	۸۲۸.۱۰	گیاهان دارویی	
۵.۶۹۳	۱۲۰.۵۲۸	۳۴.۲۵۸	کل محصولات	

میزان	واحد	محصول
۱۴۵۶۴۴	سطح/مترمربع	سبزی و صیفی و سبزیجات برگی
۲۰۶۰	تولید/تن	
۹۳۰۰	سطح/مترمربع	گیاهان دارویی
۷	تولید/تن	
۰	سطح/مترمربع	توت فرنگی
۰	تولید/تن	
۳۴۶۰۰	سطح/مترمربع	سایر محصولات
۱۳۶	تولید/تن	
۶۴۰۰	سطح/مترمربع	گل و گیاهان زینتی
۰,۵۵	تولید/شاخه بریده(میلیون) یا گلدان	
۲۳۰۰۰	سطح/مترمربع	تولید و سازگاری نهال
۱۰۵۰	تولید/هزار اصله	
۰	سطح/مترمربع	تولید نشاء
۰	تولید/میلیون عدد	

ماخذ:مدیریت امور باغبانی سازمان جهادکشاورزی فارس

آمار ادوات موجود شهرستان فیریز تا پایان سال ۹۶

تعداد (دستگاه)	عنوان
۱۰۱۷	تراکتور
۱۳	کمباین
۰	دروگر
۰,۹۷	ضریب مکانیزاسیون / اسب بخاردرهکتار

- آب و خاک

شاخصهای آب و خاک در سال ۹۶

عملکرد	شاخص
۶۹۰	سطح اجرا شده آبیاری تحت فشار(هکتار)
۰	تجهیز ونوسازی اراضی (هکتار)
۸	احیاء و مرمت فنوات(رشته)
	عملیات انجام شده جاده بین مزارع(کیلومتر)
۰/۶	کانالهای آبیاری وزهکشی (کیلومتر)

ماخذ: مدیریت آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- امور دام و طیور

تعداد دام شهرستان نیریز در سال ۹۶

تعداد	نوع دام	
۱۸۰۷۵۵	گوسفند و بره	
۱۷۹۳۱۹	بز و بزغاله	
۳۹۲	اصیل	گاو و گوساله
۱۲۰۰	دورگ	
۴۸۰	بومی	
۲۰۷۲	جمع	
۰	گاو میش	
۰	شتر	

میزان تولید محصولات عمده دامی شهرستان نیریز سال ۹۶

عنوان	واحد	میزان	درصد به استان
گوشت قرمز	تن	۳۲۱۸	۵,۰
گوشت مرغ	تن	۶۲۰۶	۵,۰
شیر خام	تن	۱۱۴۵۴	۱,۹
تخم مرغ	تن	۲۸۹	۰,۶
عسل	تن	۱۲۱,۲۹۳	۱,۹
کل	تن	۲۱۲۸۸	۲,۵

- آبیان

وضعیت تولید در آبهای داخلی شهرستان نیریز سال ۹۶

عنوان	واحد	تولید (تن)	درصد نسبت به استان
مزارع سردابی	تن	۰	۰
مزارع گرمابی	تن	۵	۰.۶
مزارع منابع آبی	تن	۰	۰
مزارع پرورش خاویاری	تن	۰	۰
جمع	تن	۵	۰.۱

- صنایع کشاورزی

جواز های تاسیس صادره صنایع کشاورزی شهرستان نیریز در سال ۹۶

عنوان	واحد	مقدار
تعداد	عدد	۲
ظرفیت	تن	۶۰۰
سرمایه	میلیون ریال	۲۶۵۰۰
اشتغال	نفر	۲۰

واحدهای به تولید رسیده صنایع کشاورزی شهرستان نیریز در سال ۹۶

مقدار	واحد	شاخص
۰	عدد	تعداد
۰	تن	ظرفیت
۰	میلیون ریال	سرمایه ثابت
۰	نفر	اشتغال

ماخذ: مدیریت صنایع کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس

- منابع طبیعی و آبخیزداری

مساحت مراتع و جنگل شهرستان نیریز در سال ۹۶

درصد شهرستان به استان	میزان (هکتار)	شاخص
۱۱,۰	۸۰۲۷۹۴,۵	مساحت مراتع
۰,۹	۱۹۹۲۶,۶	مساحت جنگل
۵۹,۱	۴۳۳۹۴۸,۷۰	مساحت بیابان

ماخذ: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان فارس

- سازمان تعاون روستایی

تعداد	شرکت ها و اتحادیه ها
۵	شرکت های تعاونی روستایی
۱	شرکت های تعاونی روستایی زنان
۱	اتحادیه های تعاونی روستایی شهرستان
۱	شرکت های تعاونی کشاورزی

ماخذ: سازمان تعاون روستایی استان فارس

- شرکت خدمات حمایتی

لیست توزیع کودهای شیمیایی شهرستان نیریز سال ۹۶

میزان	واحد	نام کود
۶۸۵	تن	ازته
۳۹۹	تن	فسفات
۴۰۱	تن	پتاسه

ماخذ: شرکت خدمات حمایتی استان فارس